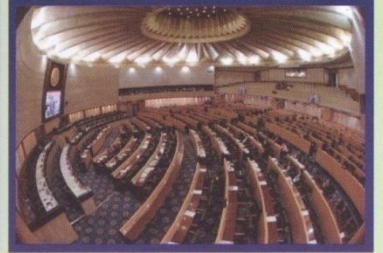

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๑/๒๕๖๐

วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

อ.พ.๓๔/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เสนอโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชุดที่มีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็น ต้องมีการระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม จำนวน ๖๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับกฎหมาย

กำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. บทยกเลิกกฎหมาย

กำหนดให้ยกเลิกกฎหมาย จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไข

ปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๓)

๓. บทนิยาม

กำหนดบทนิยามศัพท์ของคำว่า “สิทธิมนุษยชน” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “สำนักงาน” “เลขาธิการ” และ “พนักงานเจ้าหน้าที่” (ร่างมาตรา ๔)

๔. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๗)

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เกี่ยวกับการแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ รวมทั้งการประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ตลอดจนการกำหนดหรือมีคำสั่งในเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือของเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

๕.๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณี que เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า สำหรับในกรณี que เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน (ร่างมาตรา ๖)

๕.๓ หมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๓.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๗ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในด้านต่าง ๆ จำนวน ๕ ด้าน อย่างน้อยด้านละ ๑ คนแต่จะเกิน

ด้านละ ๒ คนไม่ได้ ได้แก่ ด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ด้านการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่ยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่ยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี (ร่างมาตรา ๘)

๕.๓.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๕.๓.๓ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการสรรหา รวมจำนวน ๑๑ คน โดยมีประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการประเภทผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งกำหนดให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการสรรหาประเภทผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๑)

๕.๓.๔ กำหนดให้กรรมการสรรหาประเภทผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และกำหนดให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม รวมทั้งกำหนดห้ามมิให้กรรมการสรรหาประเภทผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกัน

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาแทนโดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

นอกจากนี้ยังกำหนดให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๒)

๕.๓.๕ กำหนดให้ในการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหาต้องมีกระบวนการสุปสาระสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหา

(๒) การสรรหาให้กระทำโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคล ซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคล เพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อ บุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย

(๓) ในการสรรหาให้คัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญ ในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้งคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และให้คณะกรรมการสรรหาส่งข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาคัดสรรไปยังวุฒิสภาเพื่อประกอบการ พิจารณาด้วย

รวมทั้งกำหนดให้ในการสรรหาต้องใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้ กรรมการแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย นอกจากนี้ ผู้ที่จะได้รับการสรรหาต้องได้รับ คะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๑๓)

๕.๓.๖ กำหนดให้ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหา รายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธาน กรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการ ซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึง ๕ คน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

รวมทั้งกำหนดให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง ประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ (ร่างมาตรา ๑๔)

๕.๓.๗ กำหนดให้ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบ วิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลา ก่อนที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายใน กำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่ (ร่างมาตรา ๑๕)

๕.๓.๘ กำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัยคำวินิจฉัยดังกล่าวให้เป็นที่สุด รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัยด้วย โดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะที่พิจารณาและวินิจฉัยมิได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

๕.๓.๙ กำหนดให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๗)

๕.๓.๑๐ กำหนดให้การนำคดีอันเนื่องมาจากการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)

๕.๓.๑๑ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว รวมทั้งกำหนดให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน (ร่างมาตรา ๑๙)

๕.๓.๑๒ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และ (๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม กล่าวคือ กรณีจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย นอกจากนี้ ในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ดังกล่าวหรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย และให้คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นที่สุด

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๔ คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายใน ๑๕๐ วันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง (ร่างมาตรา ๒๐)

๕.๓.๑๓ กำหนดให้เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๒๑)

๕.๓.๑๔ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวให้ครบ ๗ คน (ร่างมาตรา ๒๒)

๕.๓.๑๕ กำหนดเป็นหลักการให้การประชุมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จดแจ้งเหตุอันสมควรในรายงานการประชุม รวมทั้งกำหนดให้การลงมติในการประชุมให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะงดออกเสียงมิได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีเหตุอันสมควรเฉพาะในกรณีที่มีการพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) กล่าวคือ การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ หรือ (๔) กล่าวคือ การชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย โดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากรายงานก่อนมีการลงมติ (ร่างมาตรา ๒๓)

๕.๓.๑๖ กำหนดให้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละ ๔๙ หรือองค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่ได้รับเชิญจากองค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว (ร่างมาตรา ๒๔)

๕.๓.๑๗ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม กล่าวหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม อีกทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ รวมทั้งต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทย

เป็นสำคัญด้วย นอกจากนี้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาศึกษาหรืออบรม ในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ ก็ได้ เว้นแต่ที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๕)

๕.๓.๑๘ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ และอำนาจเช่นเดียวกันกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) ถึง (๕) (ร่างมาตรา ๒๖)

๕.๓.๑๙ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ และอำนาจเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึง สิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจ แตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็น ภาควิชา หรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(ร่างมาตรา ๒๗)

๕.๓.๒๐ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ รับผิดชอบร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย นอกจากนี้ คณะกรรมการ จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้น แทนคณะกรรมการก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

๕.๓.๒๑ กำหนดให้ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการจะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการ ในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติ หน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น (ร่างมาตรา ๒๙)

๕.๓.๒๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๓๐)

๕.๓.๒๓ กำหนดให้เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ รวมทั้งกำหนดให้กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๓๑)

๕.๓.๒๔ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า ๑ ปีมีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ ครบวาระ ตาย ลาออก หรือมีอายุครบ ๗๐ ปี รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนดังกล่าว นอกจากนี้ยังกำหนดให้สิทธิในบำเหน็จตอบแทนเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ (ร่างมาตรา ๓๒)

๕.๔ หมวด ๒ การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ

๕.๔.๑ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง (ร่างมาตรา ๓๓)

๕.๔.๒ กำหนดให้เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมีส่วนแจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความเข้าใจให้ปรากฏโดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าว ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย นอกจากนี้ ยังกำหนดให้บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีกรกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

๕.๔.๓ กำหนดให้ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างชั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการดังกล่าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น

(๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไปนั้นมีได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล

(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๕)

๕.๔.๔ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการข้างต้นภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๖)

๕.๔.๕ กำหนดให้ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา และผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

๕.๔.๖ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ กรรมการผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

๕.๔.๗ กำหนดห้ามมิให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรับเรื่อง ที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา กล่าวเฉพาะในส่วนที่สำคัญ ได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือท้องที่องค์กรอิสระอื่น รับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

(๔) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่ใช่ประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะ ดังกล่าว ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง (ร่างมาตรา ๓๙)

๕.๔.๘ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาสาตกลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกิน ๑๘๐ วันก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

สำหรับในกรณีที่มิใช่สถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๐)

๕.๔.๙ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำมีแผนการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๔๑)

๕.๔.๑๐ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใด ขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

๕.๔.๑๑ กำหนดให้ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงานหรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้วให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้ (ร่างมาตรา ๔๓)

๕.๔.๑๒ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย (ร่างมาตรา ๔๔)

๕.๔.๑๓ กำหนดให้ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๕)

๕.๔.๑๔ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล สำหรับผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย (ร่างมาตรา ๔๖)

๕.๕ หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๕.๑ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๔๗)

๕.๕.๒ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ สรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ รวมทั้งอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ รวมถึงศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๔๘)

๕.๕.๓ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเรื่องต่าง ๆ สรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษ ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่น รวมถึงการบริหารงานบุคคล และการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน การบริหารจัดการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การกำหนดรูปแบบของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานหรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๔๙)

๕.๕.๔ กำหนดให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกำหนดให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมทั้งกำหนดให้การใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มีได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสำนักงานโดยอนุโลม สำหรับการจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ร่างมาตรา ๕๐)

๕.๕.๕ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม กล่าวคือ ในการนำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่เป็น ก.พ. และมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทั้งนี้ โดยให้คณะกรรมการในฐานองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าว มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๕๑)

๕.๕.๖ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ โดยต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร (ร่างมาตรา ๕๒)

๕.๕.๗ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อ

คณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการก็ได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๕๓)

๕.๕.๘ กำหนดผู้มีอำนาจเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในตำแหน่งเลขาธิการ ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง และตำแหน่งอื่น (ร่างมาตรา ๕๔)

๕.๕.๙ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก โดยจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ถ้าเป็นกิจการสำคัญตามที่กำหนดไว้ ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน (ร่างมาตรา ๕๕)

๕.๕.๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี โดยให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๕๘ พรรคสอง ประกอบด้วย และในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวนี้ ให้คณะกรรมการแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (ร่างมาตรา ๕๖)

๕.๕.๑๑ กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป สำหรับการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละ ๓ เดือน และให้กรมบัญชีกลางส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายใน ๓ วันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ (ร่างมาตรา ๕๗)

๕.๕.๑๒ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี รวมทั้งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๕๘)

๕.๖ หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

กำหนดบทกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ พรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ (ร่างมาตรา ๕๙)

๕.๗ บทเฉพาะกาล

๕.๗.๑ กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๖๐)

๕.๗.๒ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ด้วย (ร่างมาตรา ๖๑)

๕.๗.๓ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๒)

๕.๗.๔ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ รวมทั้งกำหนดให้บรรดาสีทิวหน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๓)

๕.๗.๕ กำหนดให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

รวมทั้งกำหนดให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๔)

๕.๗.๖ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๖๕)

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗.๗ กำหนดให้บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๖)

๕.๗.๘ กำหนดให้บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้น เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๗)

๖. สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย

๖.๑ สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการ พิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็น ต้องมีการกระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็น ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มา ซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๖.๒ สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ได้มีการแสดงความคิดเห็นและการตั้งข้อสังเกตของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

มาตรา ๘

ความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เสนอการกำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” ไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการคัดสรรบุคคลที่มาทำหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อาจเป็นการกำหนดเกินกว่าขอบเขตตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๖ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องมีความรู้ และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์” หรือไม่ (มาตรา ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ความในมาตรา ๘

เป็นไปตามมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเนื่องจาก คำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” เป็นคำที่มีความหมายตามความหมายทั่วไปอยู่แล้ว และการพิจารณาว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคล เป็นกรณี ๆ ไป และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาตรา ๒๔๖ วรรคสี่

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้การกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวตามมาตรา นี้ สอดคล้องกับหลักการปารีสในเรื่ององค์ประกอบ และหลักประกันความเป็นอิสระและความแตกต่างหลากหลายแล้ว

มาตรา ๙

ความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เสนอให้ควรกำหนดบทนิยามคำว่า “มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์” ไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการคัดสรรบุคคลที่มาทำหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ไม่ควรกำหนดเรื่องวุฒิการศึกษาว่าต้องจบระดับปริญญาตรี แต่ควรจะกำหนดในเรื่องความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นที่ประจักษ์มากกว่ากรณีวุฒิการศึกษา

๒. คำว่า ผู้มีสัญชาติไทย ไม่ควรกำหนดว่าโดยการเกิดเพราะการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนนั้น ถ้าผู้มีสัญชาติไทยดังกล่าวเข้าใจบริบทสังคมไทยก็น่าจะเพียงพอ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนตามร่างมาตรา ๙ เป็นหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเห็นว่าคำว่า “มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์” ไม่จำเป็นต้องนิยาม เนื่องจากเป็นคำที่คนทั่วไปเข้าใจไปในทางเดียวกัน และการพิจารณาว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคลเป็นกรณี ๆ และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติบังคับว่านอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยองค์กระอิสระแต่ละองค์แล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กระอิสระต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไปด้วย ซึ่งหมายความว่าผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กระอิสระต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดอันเป็นคุณสมบัติทั่วไปด้วย จึงไม่อาจแก้ไขตามความเห็น ข้อ ๑ และ ข้อ ๒ ได้

มาตรา ๑๑

ความเห็นของภาคประชาชน

เสนอให้มีประชาชนในภาคประชาสังคมที่ทำงานและมีประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนเข้ามีส่วนร่วมเป็นกรรมการสรรหา ในสัดส่วน ๑ ใน ๓ ของคณะกรรมการสรรหารวมทั้งควรมีความหลากหลาย และไม่ควรมีที่มาจากตุลาการในศาลต่าง ๆ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กลุ่มบุคคลในภาคประชาสังคม มีจำนวนมาก หากกำหนดสัดส่วนให้เป็นกรรมการสรรหาอาจไม่ครอบคลุมบุคคลในกลุ่มภาคประชาสังคมทั้งหมด และสัดส่วนของคณะกรรมการสรรหาที่เป็นผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวินิจฉัยตาม (๕) นั้นสามารถตรวจสอบที่มาและจำนวนที่แน่นอนได้เนื่องจากต้องเป็นองค์กรหรือสภาวินิจฉัยที่ได้จัดตั้งไว้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และป้องกันมิให้มีการจัดตั้งองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนหรือสภาวินิจฉัยเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งผู้แทนเป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่านั้น ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

มาตรา ๒๐

ความเห็นของภาคประชาชน

เสนอให้มีการกำหนดบทกำหนดโทษ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน กระทำการใดที่ไม่เป็นกลางทางการเมือง เลือกปฏิบัติ และละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยอาจจะกำหนดบทกำหนดโทษให้กรรมการสิทธิมนุษยชนผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและให้มีการสรรหากรรมการใหม่ทดแทน

ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เสนอให้เพิ่มความว่า “กรณีวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่ว่างลงนั้น เหลือไม่ถึงหนึ่งปี ไม่ต้องดำเนินการสรรหา” เพื่อประหยัดงบประมาณในการดำเนินการสรรหา เนื่องจากมีเวลาเหลือน้อยจึงอาจไม่มีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

ได้มีการกำหนดเรื่องการให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามไว้แล้ว ในมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ โดยเฉพาะมาตรา ๘ (๑๗)

ผลการพิจารณาความเห็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนจะมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดกรณีตามข้อเสนอไว้

มาตรา ๒๑

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เห็นว่าเหตุผลในการร้องขอเพื่อถอดถอนกรรมการ อาจยังไม่สมบูรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายฉบับเดิม กล่าวคือ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดให้มีกระบวนการในการถอดถอนกรรมการในองค์กรอิสระ แต่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้เข้มงวด หากกรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงก็อาจเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ได้ หรืออาจเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงและเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติได้

มาตรา ๒๙

ความเห็นของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. เห็นควรตัดเรื่องผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษออกเช่นเดียวกันกับร่างมาตรา ๒๓ (๗) (ตามร่างที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๒. กรณี ร่างมาตรา ๒๓ (๗) (ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) เห็นว่าเป็นการให้อำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ (ซึ่งปรากฏอยู่ในหมวด ๖ ร่างมาตรา ๗๑ ถึงร่างมาตรา ๗๔ ตามร่างเดิม) นั้น มีผลเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนพิเศษเพิ่มขึ้นได้ปะหนึ่งคนตลอดไป กรณีดังกล่าวเห็นสมควรให้มีการตัดออก

๓. เห็นควรตัดออกทั้งหมด (ตั้งแต่ร่างมาตรา ๗๑- ๗๔) เช่นเดียวกับร่างมาตรา ๒๓ (๗) ร่างมาตรา ๓๑ ร่างมาตรา ๖๑ และร่างมาตรา ๖๒ (หมวด ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๔. กรณีถ้อยคำตามวรรคสอง คำว่า “เพื่อจงใจให้เขา” แก้เป็น “เพื่อจงใจให้ผู้นั้น” (มาตรา ๕๒ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของอนุกรรมการ)

ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. การกำหนดเงื่อนไขในการแต่งตั้งคณะกรรมการได้แต่เฉพาะในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้นั้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขที่จำกัดจนเกินไป และอาจสร้างอุปสรรคแก่คณะกรรมการในการที่จะตั้งคณะกรรมการในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรแก้ไขจากคำว่า “ในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้” เป็น “ในกรณีที่มีความจำเป็น”

๒. เห็นควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ซึ่งเป็นองค์กรเดียว เพื่อทำหน้าที่ในการรายงานและชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ และการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว แลหลคม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้วย

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ควรให้มีการทำงานโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ไม่ควรใช้รูปแบบอนุกรรมการ เนื่องจากอาจจะมีผลประโยชน์ทับซ้อน และอาจจะทำงานโดยไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์

๒. ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องสร้างการมีส่วนร่วม และอาจให้มีอนุกรรมการเฉพาะดำเนินงานในแต่ละเรื่อง ในการพิจารณาตัดสินนำเสนอข้อเสนอนั้นต่าง ๆ ต้องเป็นมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ร่างมาตรา ๒๙ สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ โดยตัดความในหมวด ๖ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ออกทั้งหมด

- ความในร่างมาตรา ๒๙ ได้แก้ไขเพิ่มเติมและไม่มีคำว่า “เพื่อจูงใจให้เขา” แล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. การแต่งตั้งอนุกรรมการนั้น มีการกำหนดเหมือนกันในองค์กระอิสระทุกองค์กร ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ โดยมีหลักคิดว่าการในองค์กระอิสระควรต้องลงมือทำงานด้วยตนเอง หากมีความจำเป็นก็สามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญ หรือแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อศึกษารายละเอียดปลีกย่อยได้ แต่ต้องไม่แต่งตั้งให้อนุกรรมการไปทำงานแทนกรรมการในองค์กระอิสระ ความที่บัญญัติไว้จึงสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ

๒. ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ แต่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ดำเนินการได้ตามร่างมาตรา ๒๙ และสามารถจ้างและแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการได้ตามร่างมาตรา ๔๙ (๘) ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

ความที่บัญญัติมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว สอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมา กล่าวคือการทำงานจะเน้นให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการ เว้นแต่ในกรณีเพื่อจะได้ข้อมูล หรือมีการศึกษาจึงให้จ้างบุคคลหรือสถาบัน และกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จึงให้ตั้งคณะอนุกรรมการ

มาตรา ๓๔

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ควรนำความในมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นวรรคสองของร่างมาตรานี้ กล่าวคือ “องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ซึ่งมีการดำเนินกิจการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่คณะกรรมการกำหนด และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินกิจการดังกล่าว” และเลื่อนวรรคสองของร่างมาตรา ๔๗ ไปเป็นวรรคสาม ทั้งนี้เพื่อกำหนดให้องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนดังกล่าวต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย (มาตรา ๔๗ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้มีการกำหนดให้ประชาชนร้องเรียนผ่านองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนไว้ แต่ในทางปฏิบัติย่อมมีการดำเนินการผ่านองค์กรเอกชนได้ เนื่องจากได้กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการต้องประสานความร่วมมือกับองค์กรเอกชนด้วย

มาตรา ๓๖

ความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

กำหนดให้การใช้อำนาจและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีลักษณะเบ็ดเสร็จเด็ดขาดและเป็นที่สุด โดยให้มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องหรือประสานงานไปยังหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ถ้ามีการส่งเรื่องไปยังหน่วยงานใดหากหน่วยงานดังกล่าวไม่มีการดำเนินการต้องมีมาตรการลงโทษทางกฎหมาย

ความเห็นของภาคประชาชน

ในกรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอขยายระยะเวลาการดำเนินงานไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้โดยกำหนดไว้ไม่เกิน ๒ ครั้ง เห็นว่าเป็นบทเคร่งครัด ควรเพิ่มข้อความว่า “เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง” ให้ขยายได้ตามสมควร (มาตรา ๕๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ความที่บัญญัติไว้กำหนดให้คณะกรรมการแจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้แจ้งคณะกรรมการทราบหากไม่อาจดำเนินการได้ด้วยเหตุต่าง ๆ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นการบัญญัติที่คำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

ได้มีการตัดเรื่องห้ามมิให้บุคคลหรือหน่วยงานขยายเวลาการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดมากกว่าสองครั้งออกแล้ว

มาตรา ๔๑

ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การกำหนดให้มีการจ้างบุคคลมาเป็นคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนนั้น เป็นการสร้างกลไกที่ไม่จำเป็นและไม่เอื้อต่อการทำงานของคณะกรรมการ นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยังมีเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนอยู่แล้ว

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มีการแก้ไขโดยตัดเรื่องการจัดคณะบรรณาธิการออก ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอ

มาตรา ๔๓

ความเห็นของภาคประชาชน

ตามที่ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเผยแพร่กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอให้สาธารณชนทราบก็ได้ เห็นว่า อาจทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง จึงควรต้องให้ความคุ้มครองหน่วยงานดังกล่าวด้วย

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

การเผยแพร่รายงานการไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเป็นมาตรการหนึ่งในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งหากหน่วยงานมีเหตุผลในการไม่ปฏิบัติตามที่ย่อมชี้แจงข้อเท็จจริงในส่วนนี้ได้อยู่แล้ว จึงมิได้แก้ไขตามความเห็นที่เสนอ

มาตรา ๔๔

ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง โดยใช้ถ้อยคำดังกล่าวนั้น อาจทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ มีหน่วยงานหรือองค์กรใดทำให้ความปรากฏต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตรวจสอบและชี้แจงทุกกรณี ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการในการพิจารณาว่า เรื่องใดสมควรจะต้องตรวจสอบและชี้แจง ดังนั้น จึงเห็นควรบัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยเสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

การกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมนั้น ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เพราะเรื่องดังกล่าวไม่ได้เป็นอำนาจแต่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องทำตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ บัญญัติไว้ ดังนั้นความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาที่เหมาะสมแล้ว

มาตรา ๔๖

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ไม่สามารถคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล เจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ได้อย่างเพียงพอ
๒. การที่กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ถ้าการชี้แจงนั้นสุจริตได้รับความคุ้มครองให้มีต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง และอาญา

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ความเห็นตามข้อ ๑ เห็นว่า เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้ข้อมูล หรือความเห็น หรือผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน ร่างมาตรา ๕๙ จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่เปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
๒. ความเห็นตามข้อ ๒ เห็นว่า หากเจ้าหน้าที่กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองตามหลักทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้

มาตรา ๔๘

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ควรให้แก้ไขสภาพปัญหาในปัจจุบันในเรื่องการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ต้องปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการทำงานตามความต้องการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในแต่ละชุดซึ่งไม่มีความแน่นอน และให้ความสำคัญแต่ละเรื่องแตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน
๒. ควรให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้รายงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ
๓. ควรให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจในการให้คำปรึกษาให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ได้รับความเสียหายด้วย

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ความเห็นข้อ ๑ ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางในการวางระเบียบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้แล้ว ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานของสำนักงานในการทำหน้าที่หน่วยธุรการเป็นไปในแนวทางเดียวกันมากขึ้น
๒. ความเห็นข้อ ๒ สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๘ วรรคสอง และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสอง ที่กำหนดให้คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นบุคลากรในสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการได้
๓. ความเห็นตามข้อ ๓ เป็นเรื่องที่สำนักงานสามารถที่จะดำเนินการได้เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการบรรลุภารกิจได้อยู่แล้วตามร่างมาตรา ๔๘

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๔๙

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. กรณีการจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นในภูมิภาคนั้น เห็นว่า ไม่มีความจำเป็นเนื่องจากสามารถผ่านช่องทางของราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันหลายช่องทาง นอกจากนี้การจัดตั้งสำนักงานขึ้นในภูมิภาคเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและกำลังคนอย่างมาก (มาตรา ๓๓ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๒. ควรเป็นส่วนราชการที่มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ควรให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในส่วนภูมิภาคในทุกภูมิภาคเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างทั่วถึง

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขาดการทำงานเชิงรุกและมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นในส่วนภูมิภาคจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความครอบคลุมของการรับข้อร้องเรียน และการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ไม่ได้กำหนดให้มีการตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคและความในวรรคหนึ่งกำหนดให้สำนักงานอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานจึงมีความเป็นอิสระและสอดคล้องกับความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

๑. ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไกให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งหรือการร้องเรียนกรณีพบเห็นว่ามีกระทำความผิดสิทธิมนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีสำนักงานส่วนภูมิภาคตามความเห็นข้อ ๑ แต่อย่างใด

๒. ส่วนความเห็นในข้อ ๒ เกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถทำงานในเชิงรุกได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก่อนแต่อย่างใด สำหรับประเด็นเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ร่างมาตรา ๔๙ ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการที่จะพิจารณา กำหนดได้โดยต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

ผลการพิจารณาความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไกให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งหรือการร้องเรียนกรณีที่เกิดขึ้นว่ามีการกระทำละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีสำนักงานส่วนภูมิภาคแต่อย่างใด

มาตรา ๕๓

ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนั้น จะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเลขาธิการจะมีความยุ่งยากในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากจะต้องรับคำสั่งจากกรรมการทุกคน

ความเห็นของภาคประชาชน

กรณีตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรมาจากการสรรหาซึ่งอาจจะกำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี หรือ ๔ ปี ให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้ ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรคัดเลือกจากนักบริหารอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ แต่ควรมีความเข้าใจในประเด็นภารกิจขององค์กรอย่างแท้จริง

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เรื่องตำแหน่งเลขาธิการนั้นมีการกำหนดเหมือนกันในองค์กรอิสระทุกองค์กร (ยกเว้นคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) เพื่อให้เลขาธิการขององค์กรอิสระต้องทำงานกับกรรมการทุกคนไม่เฉพาะแต่กับประธานกรรมการเท่านั้น เพราะการทำงานในองค์กรอิสระเป็นลักษณะ first among equals กล่าวคือ กรรมการทุกคนมีความเสมอภาคกัน ประธานกรรมการจึงเป็นเพียงผู้ยืนอยู่หน้าแถวในหมู่ผู้ที่เท่ากันเท่านั้น ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสถานะเป็นส่วนราชการและเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีฐานะเป็นข้าราชการจึงมิได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งไว้ แต่ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการได้ เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสม

มาตรา ๖๐

ความเห็นของภาคประชาชน

การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดใหม่ควรกระทำได้ทันที โดยไม่ควรรอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันพ้นวาระ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เนื่องจากวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้เริ่มดำเนินการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว

หมายเหตุ สำหรับความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ในรายละเอียดโปรดศึกษาเพิ่มจากตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (เอกสารแนบท้ายภาคผนวก)

๖.๓ สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัญหาสิทธิมนุษยชนได้รับการแก้ไข ตลอดจนมีการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการช่วยขจัดความไม่เป็นธรรม และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์แก่ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือระหว่างประเทศ จะไม่ยกปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อนำมาเป็นข้อจำกัดในการลงทุนในประเทศ รวมทั้งเป็นข้อจำกัดมิให้ได้รับสิทธิประโยชน์หรือจำกัดสิทธิในด้านการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ

เชิงบวก : การกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น และกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน จะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรอิสระอื่น อันจะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก : หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วน

เชิงลบ : ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ :

หน่วยงานหรือบุคคลซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งผู้ซึ่งเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ย่อมต้องรับโทษทางอาญา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

๗. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

๗.๑ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีดังนี้

๑. การกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนให้มีความชัดเจนมากขึ้นนั้น ทำให้สะท้อนถึงเจตนารมณ์ในการจัดตั้งองค์กรอิสระที่ต้องมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง และทำให้เกิดความน่าเชื่อถือเทียบเท่าองค์กรอิสระของนานาชาติ และสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ทำให้การกำหนดที่มาของคณะกรรมการสรรหาใหม่เกิดผลดีต่อกระบวนการพิจารณาสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๓. ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๔. เกิดผลดีต่อประเทศ สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับนานาชาติประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน ย่อมจะทำให้ประชาชนทราบและเข้าใจสิทธิมนุษยชนและไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการอำนวยประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

๕. การบูรณาการภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดความซ้ำซ้อนในการทำหน้าที่จะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ และทำให้รัฐสามารถควบคุมและลดการสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น และเมื่อมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว ก็จะช่วยลดภาระและงบประมาณที่สูญเสียไปกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก

๗.๒ ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีดังนี้

๑. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๖ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๒๑๖ นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยองค์กรอิสระแต่ละองค์กรแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องมีคุณสมบัติและ “ไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไป” ดังต่อไปนี้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒”

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ จึงต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๒ (๒) ประกอบกับมาตรา ๙๘ (๗) ที่ได้บัญญัติลักษณะต้องห้ามไว้ว่า “เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” แต่ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๑๐ ไม่มีการกำหนดถึงลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไว้

อย่างไรก็ดี ตามความในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๑๐ (๑๗) ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการสิทธิมนุษยชนไว้ว่า “เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

แต่หากพิจารณาเทียบเคียงกับกรณีลักษณะต้องห้ามของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๒ ซึ่งมาตรา ๒๑๖ บัญญัติให้นำไปใช้เป็นลักษณะต้องห้ามทั่วไปของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระทุกองค์กรแล้ว จะพบว่า มาตรา ๒๐๒ (๒) และ (๓) ได้บัญญัติถึงลักษณะต้องห้ามทั้ง ๒ กรณีดังกล่าวเป็นคนละอนุมาตรากัน อย่างชัดเจน ดังนี้

“มาตรา ๒๐๒ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๗) หรือ (๑๘)

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

ดังนั้น ทางสถานีวิทยุแห่งชาติจึงสมควรพิจารณาความในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๑๐ ในประเด็นข้อสังเกตเรื่องลักษณะต้องห้ามทั้ง ๒ ประการดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อยุติและมีความชัดเจนในชั้นการพิจารณาในวาระที่สองต่อไป

๒. มีข้อสังเกตว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่เสนอโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ปรากฏตามร่างบทเฉพาะกาล มาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๕) และ (๖) นั้น นำจะมีความคลาดเคลื่อนในการจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ดังนั้น ทางสถานีวิทยุแห่งชาติจึงสมควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตราดังกล่าวให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ในชั้นการพิจารณาในวาระที่สองต่อไป ดังนี้

“มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือกกันเองตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจดแจ้งและดำเนินการรับจดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ

(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๒)

(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิข้อตกลงวิธีการเลือกดังกล่าว

(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๔)

(๖) ให้กรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๕)”

ทั้งนี้ เพื่อให้ความในร่างมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๕) และ (๖) ดังกล่าว มีความสอดคล้องกันกับความในร่างมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง (๔)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชุดที่มี นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มิถุนายน ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ฆาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวจิตกรกาน เจียรตระกูล	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖
ผลิตโดย
กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)	๑
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)	๓๔
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ) - สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย ○ สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย	-๑-
○ สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	-๑-
○ สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน	-๑๑-
- การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ	-๑๒-
- บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.	-๓๔-
- หลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนหรือหลักการปารีส	-๓๗-
- แผนปฏิรูปคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	-๔๔-
- ความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชน	-๔๘-
- การลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านกฎหมาย และสิทธิมนุษยชน	-๕๗-
- บทความพิเศษ : อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	-๕๘-
- การควมรวมหรือยกสถานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดิน	-๖๒-

- ผลการดำเนินงานการรับเรื่องร้องเรียน การจัดทำรายงานการตรวจสอบ
และการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๘ ..... -๖๘-

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ..... (๑)
- : หนังสือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ (รธน) ๕๙๕/๒๕๖๐
ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑๓)
- : ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ) ..... (๑๕)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ) ..... (๓๙)
- : รายงานการรับฟังความคิดเห็นและตารางความเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (๔๙)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เสนอโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชุดที่มีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต้องมีการกระหนาบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
 (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔. บทจำกัดสิทธิ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

๕. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๗/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไข ปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๗. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๘. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๙. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๙.๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เกี่ยวกับการแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ รวมทั้งการประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ตลอดจนการกำหนดหรือมีคำสั่งในเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือของเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

๙.๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า สำหรับในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

๙.๓ หมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๙.๓.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๗ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในด้านต่าง ๆ จำนวน ๕ ด้าน อย่างน้อยด้านละ ๑ คน แต่จะเกินด้านละ ๒ คนไม่ได้ ได้แก่ ด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

ด้านการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนแต่จะเกินด้านละสองคนมิได้

(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันสมัครหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี

๙.๓.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

มาตรา ๙ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๑๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ดิถยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
  - (๘) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
  - (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
    - (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
    - (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
    - (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
    - (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
    - (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
    - (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
    - (๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

.....

(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหากผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒๕) เป็นผู้ที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน

๙.๓.๓ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการสรรหา รวมจำนวน ๑๑ คน โดยมีประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการประเภทผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งกำหนดให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการสรรหาประเภทผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนสหภาพนายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) อาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ซึ่งกรรมการตาม (๑)

(๒) (๓) (๔) และ (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม หนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) ต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จัดแจ้งไว้กับสำนักงาน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนและการรับจดทะเบียนและการเลือกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการเลือกกันเองให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มกราคมที่ต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

วิธีการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงร่วมกัน ในกรณีที่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสามแล้วยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ดำเนินการตกลงและเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ได้ต่อไป โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม

ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) แล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

๙.๓.๔ กำหนดให้กรรมการสรรหาประเภทผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และกำหนดให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามรวมทั้งกำหนดห้ามมิให้กรรมการสรรหาประเภทผู้แทนองค์กรต่างๆ ดังกล่าวเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกัน

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาแทนโดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

นอกจากนี้ยังกำหนดให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งแล้ว จะเป็นกรรมการสรรหา
ในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการสรรหา
แทนโดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป
ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญา

๙.๓.๕ กำหนดให้ในการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้คณะกรรมการ
สรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหา
ต้องมีกระบวนการสุจริตสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหา

(๒) การสรรหาให้กระทำโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลซึ่งมี
ความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคล
เพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อ
บุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย

(๓) ในการสรรหาให้คัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญ
ในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติ
ที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้งคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิง
และชาย และให้คณะกรรมการสรรหาส่งข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาคัดสรรไปยังวุฒิสภา
เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

รวมทั้งกำหนดให้ในการสรรหาต้องใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการ
แต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย นอกจากนี้ ผู้ที่จะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียง
ถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหาต้องมีกระบวนการ
ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหากรรมการ
โดยอย่างน้อยต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่จะสรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา
ที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการ
สัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ
หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) การสรรหากรรมการให้กระทำโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคล ซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคล เพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อ บุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย

(๓) ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคล ซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้ง คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และให้คณะกรรมการสรรหาส่งข้อมูลที่ใช้ ในการพิจารณาคัดสรรไปยังวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาพิจารณาความเหมาะสมของผู้ที่จะได้รับการสรรหา ตาม (๓) แล้วเห็นว่า มีผู้เหมาะสมที่จะได้รับการสรรหาในแต่ละด้านเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๘ ให้คณะกรรมการสรรหานำคุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศ ที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่มาประกอบการพิจารณา

การกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องเพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถ สมัครหรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาได้อย่างทั่วถึง และทำให้กรรมการสรรหาสามารถ พิจารณาคัดสรรบุคคลให้ดำรงตำแหน่งได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคน บันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้อง สรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวน ให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวน ที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

๙.๓.๖ กำหนดให้ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับ การสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหา ในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการ พ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึง ๕ คน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

รวมทั้งกำหนดให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามีเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

๙.๓.๗ กำหนดให้ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภายามเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่ (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภา

ภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่

๙.๓.๘ กำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยดังกล่าวให้เป็นที่สุด รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัยด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะที่พิจารณาและวินิจฉัยมิได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะที่พิจารณาและวินิจฉัยมิได้

๙.๓.๙ กำหนดให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

๙.๓.๑๐ กำหนดให้การนำคดีอันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ การนำคดีอันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ

๙.๓.๑๑ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว รวมทั้ง กำหนดให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการใหม่แทน (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

๙.๓.๑๒ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งนอกจาก การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และ (๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม กล่าวคือ กรณีจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ของประเทศประจำปีไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้เมื่อประธานกรรมการ พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย นอกจากนี้ ในกรณีที่มีปัญหาว่า กรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ดังกล่าวหรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย และให้คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นที่สุด

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้ง กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการ เหลืออยู่ไม่ถึง ๔ คน ให้กระทำแต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการ สรรหากรรมการใหม่ภายใน ๑๕๐ วันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจาก ตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการ ภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม

เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่ง กรรมการด้วย

ในกรณีที่มิมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

๙.๓.๑๓ กำหนดให้เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็วในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย ในกรณีที่มิเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

๙.๓.๑๔ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวให้ครบ ๗ คน (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหา และศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

๙.๓.๑๕ กำหนดเป็นหลักการให้การประชุมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จัดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม รวมทั้งกำหนดให้การลงมติในการประชุมให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะงดออกเสียงมิได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีเหตุอันสมควรเฉพาะในกรณีมีการพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) กล่าวคือ การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ หรือ (๔) กล่าวคือ การชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จัดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะงดออกเสียงมิได้ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมตามวรรคสองเฉพาะในกรณีมีการพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด

๙.๓.๑๖ กำหนดให้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละ ๔๙ หรือองค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่มีการการได้รับเชิญจากองค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก

(๑) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการ หรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุน หรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสี่สิบเก้า ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้พิจารณาตามที่ปรากฏ ในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว หุนที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหุ้นหรือโดยตัวแทนของบุคคล ที่ไม่เปิดเผยชื่อ ให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๔) องค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่กรรมการได้รับเชิญจากองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว

๙.๓.๑๗ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องปฏิบัติหน้าที่ เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม มาตรฐานทางจริยธรรม อีกทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ รวมทั้งต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบท ของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย นอกจากนี้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับ การศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่ที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้น โดยเฉพาะสำหรับกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้ อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวง ในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุก ของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตร หรือโครงการที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม และบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย

๙.๓.๑๘ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) ถึง (๕) (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไข การละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงาน สถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

๙.๓.๑๙ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง ในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึง สิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคี หรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง ในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึง สิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น ซึ่งอาจ แตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ
องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคี
หรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
หรือกฎหมายอื่น

๙.๓.๒๐ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบ
ร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ แต่ในการใช้
อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย นอกจากนี้ คณะกรรมการจะมอบหมาย
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้น
แทนคณะกรรมการก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการ
ตามมติของคณะกรรมการ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการ
แต่ละคนกระทำได้ ให้กรรมการแต่ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้น
จะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการก็ได้

๙.๓.๒๑ กำหนดให้ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด
คณะกรรมการจะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการ
ในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น
(ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการ
จะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้
ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว
แทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง
คณะกรรมการต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้
ให้ชัดเจน

หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้ง
อนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงาน
ของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๙.๓.๒๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๙.๓.๒๓ กำหนดให้เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น
ของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุม
เป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ รวมทั้งกำหนดให้
กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด
ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี
(ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ
ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการ
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

ให้กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลัง
กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี

๙.๓.๒๔ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า
๑ ปีมีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใด
อย่างหนึ่ง คือ ครบวาระ ตาย ลาออก หรือมีอายุครบ ๗๐ ปี รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนดังกล่าว นอกจากนี้ยังกำหนดให้สิทธิในบำเหน็จตอบแทน
เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปีมีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทน
เป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๑ คูณด้วย
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตาย ให้ตกให้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

๙.๔ หมวด ๒ การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ

๙.๔.๑ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม

๙.๔.๒ กำหนดให้เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏ โดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่อนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าว ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย นอกจากนี้ ยังกำหนดให้บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏโดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่อนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก

บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะ

บังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้

๙.๔.๓ กำหนดให้ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการดังกล่าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น

(๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไปในนั้นมิได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล

(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจง และแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น

(๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการ ตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการ ดังกล่าวก็ได้

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวม พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไปในนั้นมีได้อยู่ใน ความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้ เมื่อมีหมายของศาล

(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทาง ของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้เฉพาะกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอย่างน้อยสองคน ซึ่งได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก

๙.๔.๔ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้ว เห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงาน ของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจ ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน ของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหา อย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลา ดังกล่าว รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการ ข้างต้นภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอ คณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไข การละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีนั้นด้วย แล้วแต่กรณี

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสามภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี

๙.๔.๕ กำหนดให้ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญาและผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญาและผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๙.๔.๖ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภัยอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้กรรมการผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภัยอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่

และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ กรรมการผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

๙.๔.๗ กำหนดห้ามมิให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรับเรื่อง ที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา กล่าวเฉพาะในส่วนที่สำคัญ ได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะ ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่น รับผิดชอบดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

(๔) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะ ดังกล่าว ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการรับเรื่อง ที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะ ให้มีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้อง กับหลักสิทธิมนุษยชน

(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบ ผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

(๔) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๕) เรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว

(๖) เป็นเรื่องที่คณะกรรมการเคยพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

(๗) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง

๙.๔.๘ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาจมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกิน ๑๘๐ วันก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

สำหรับในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาจมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้

ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

การจัดทำรายงานตามมาตรานี้ ให้กระทำการเป็นการสรุป โดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ

เป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้นำหน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ และให้นำความในมาตรา ๓๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๙.๔.๙ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดให้มีแผนการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีแผนการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

๙.๔.๑๐ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๙.๔.๑๑ กำหนดให้ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับรายงานหรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ หรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้ (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับรายงานหรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้

๙.๕.๑๒ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่า มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย

๙.๕.๑๓ กำหนดให้ภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๙.๕.๑๔ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล สำหรับผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย

๙.๕ หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๙.๕.๑ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ

๙.๕.๒ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ สรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติกรรมและหน้าที่ รวมทั้งอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ รวมถึงศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิถุนายนกำหนด หรือที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติกรรมและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ

(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิถุนายนกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด

๙.๕.๓ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเรื่องต่าง ๆ สรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษ ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่น รวมถึงการบริหารงานบุคคล และการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน การบริหารจัดการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การกำหนดเครื่องแบบของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานหรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ วินัยและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน

(๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๖) การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการ

(๗) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๘) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว

(๙) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงาน หรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๘) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของบุคลากรแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร

ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่ลงนามในระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบแล้ว และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๙.๕.๔ กำหนดให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกำหนดให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมทั้งกำหนดให้การได้อันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มีได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการสำนักงานโดยอนุโลม สำหรับการจ่าย
เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
การนั้น (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็น
ข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ

การใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคล
ของข้าราชการโดยอนุโลม

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตาม
กฎหมายว่าด้วยการนั้น

๙.๕.๕ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม
กล่าวคือ ในการนำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงาน
บุคคลนั้น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่เป็น ก.พ. และมีอำนาจแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ รวมทั้งกำหนดให้
คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง
ทั้งนี้ โดยให้คณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับ
แต่งตั้งดังกล่าว มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี
(ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม
ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ เป็น ก.พ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมีอำนาจ
แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานได้
โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญ
ประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล
และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ.
แล้วแต่กรณี

๙.๕.๖ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติออกข้อกำหนด
ทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้
โดยต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร

๙.๕.๗ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีเลขาธิการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการก็ได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการก็ได้

ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

๙.๕.๘ กำหนดผู้มีอำนาจเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในตำแหน่งเลขาธิการ ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง และตำแหน่งอื่น (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ เมื่อได้ดำเนินการสรรหา และคัดเลือกตามมาตรา ๔๙ (๖) แล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงนอกจาก (๑) หรือเทียบเท่า เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๙.๕.๙ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก โดยจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ถ้าเป็นกิจการสำคัญตามที่กำหนดไว้ ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน (ร่างมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

๙.๕.๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี โดยให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วย และในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวนี้ ให้คณะกรรมการแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (ร่างมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

๙.๕.๑๑ กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป สำหรับการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละ ๓ เดือน และให้กรมบัญชีกลางส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายใน ๓ วันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเป็นการเฉพาะกรณี

ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลางส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ

๙.๕.๑๒ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี รวมทั้งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงาน เสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

๙.๖ หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

กำหนดบทกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๗ บทเฉพาะกาล

๙.๗.๑ กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๖๐)

มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก โดยให้คำนวณระยะเวลาตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

๙.๗.๒ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ด้วย (ร่างมาตรา ๖๑)

มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือกกันเองตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจัดแจ้งและดำเนินการรับจัดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่ที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ

(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๒)

(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิใช่ข้อตกลงวิธีการเลือกตั้งกล่าว

(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๔)

(๖) ให้กรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๕)

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๙.๗.๓ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๒)

มาตรา ๖๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๙.๗.๔ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ รวมทั้งกำหนดให้บรรดาสีทธิ หน้าที่และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๓)

มาตรา ๖๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๙.๗.๕ กำหนดให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

รวมทั้งกำหนดให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๔)

มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ

๙.๗.๖ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๖๕)

มาตรา ๖๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี

๙.๗.๗ กำหนดให้บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๖)

มาตรา ๖๖ บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๙.๗.๘ กำหนดให้บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๗)

มาตรา ๖๗ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๒

กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

กับ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>พระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p> <p>..... ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....</p> <p>..... ....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความ เสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตาม กฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>มาตรา ๓ โยยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒) พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ (๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๗/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ แก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ “สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความ รวมถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย</p> <p>“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้กำหนดไว้ เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่อยู่ปรากฏตามหลักฐาน ทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบ ด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว</p> <p>ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ หรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ทำเป็นการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งได้มีการกำหนด ขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๖ ในกาบัญญัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องมีความร่วมมือ
และความช่วยเหลือองค์การอิสระทุกระดับ ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการเห็นว่ามิได้กระทำการ
อันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่น ให้คณะกรรมการ
มีหนังสือแจ้งองค์การอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อคำวินิจฉัยตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยมิชักช้า

ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ
ของคณะกรรมการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย
ให้คณะกรรมการปรึกษาร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
ร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแผนงาน
ร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์การปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ในกรณีที่เกิดกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
หรือไม่รับไว้พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้า
และเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ
การนั้นดำเนินการแก้ไขตามที่เห็นสมควรต่อไปก็ได้ (มาตรา ๒๕ วรรคสอง)

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กร
อื่นซึ่งมีอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการอาจส่งเรื่องดังกล่าวคืนให้องค์กรต้นที่ส่งเรื่องได้ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่
ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการหรือไม่เป็นอันขาด ในกรณี คณะกรรมการอาจมีหนังสือขอ
ผลการดำเนินการไปยังองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องได้ และหากปรากฏว่าองค์กรนั้นยังมีหน้าที่ดำเนินการเป็นระยะการใด
หรืออันไม่เกี่ยวข้องกันแล้ว คณะกรรมการอาจส่งเรื่องกลับไปให้พิจารณาหากเป็นเรื่องที่อยู่ใน
ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการก็ได้ (มาตรา ๒๕ วรรคสาม)

มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ระเบียบข้อบังคับประกาศ พ.ร.บ. หรือ พ.ร.ก. ที่ออกโดยประธานกรรมการ
มนุษยชนแล้วให้ใช้บังคับได้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วย
ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำ
ของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นพิเศษ
ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์กรเอกชน
ด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการ
จำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมือง
และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นพิเศษ
ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยห้าคนและแต่ละคนจะต้องเป็นด้านและสองคนมีได้

(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน
ในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศ
และต่างประเทศที่ยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม
และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต
ของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่ยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่าสิบปี

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันครบห้าปีที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับราชการ
แล้วแต่กรณี

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>มาตรา ๔ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี</p> <p>(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า</p> <p>(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์</p> <p>(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>มาตรา ๑๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด</p> <p>(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p>
<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>มาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) ไม่เป็นกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>(๔) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย</p>	<p>มาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์</p> <p>(๓) ไม่เป็นกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>(๔) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๔) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(๕) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล</p> <p>(๑๐) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือสื่อว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ</p> <p>(๑๑) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ</p>	<p>(๔) เป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ</p> <p>(๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช</p> <p>(๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่</p> <p>(๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการเลือกตั้งสิบล้อมีครั้งรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง</p> <p>(๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล</p> <p>(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือสื่อว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ</p> <p>(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>
<p>(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำให้โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยความผิดฐานเป็นเจ้ามือ หรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน</p> <p>(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง</p> <p>(๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมีที่รังแต่ตำแหน่งทางการเมือง</p> <p>(๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปดผู้ตัด หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมี ส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย</p> <p>(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง</p> <p>(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p>	<p>(๔) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p> <p>(๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง</p>
<p>(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา</p> <p>(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองซึ่งในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา</p> <p>(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ</p> <p>(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ</p> <p>(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด</p>	<p>(๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากรตำแหน่ง</p> <p>มาตรา ๗ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง</p> <p>(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ</p> <p>(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นการกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ</p> <p>(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p> <p>(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ</p> <p>(๒๔) มีพฤติการณ์อันสืบเนื่องมาแต่คดีหรือข้อพิพาทหรือข้อพิพาททางอาญาหรือทางอาญา</p> <p>(๒๕) เป็นผู้ที่มีประวัติการกระทำความผิดอย่างชัดแจ้ง</p> <p>อย่างร้ายแรง</p> <p>มาตรา ๑๑ เมื่อมีการตั้งคณะกรรมการผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย</p> <p>(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้มาฝ่ายค้านสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ</p> <p>(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ</p> <p>(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน เป็นกรรมการ</p> <p>(๕) ผู้แทนสหภาพความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข</p> <p>หรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาครั้งหนึ่งในเวลาหนึ่งร้อยปี ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม พลัดกัน เป็นกรรมการ</p>
<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>มาตรา ๘ การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด นายกฤษฎีกา นายอรรถกฤษฏีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม มาตรา ๒๕ แห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคน และเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นการตาม มาตรา ๕ จำนวนสี่สิบสอง คน โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชายเสมอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดการเลือกบุคคลให้ทำการดำเนินการตามวรรคก่อน การเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม
(๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่ง
หนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้า
ไม่มีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการหรือมีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคนให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้
รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง และในกรณีนี้ให้ถือว่า
ผู้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็น
กรรมการ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเสียงเท่ากันอันเป็นเหตุให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกสิบเอ็ดคน ให้ประธานวุฒิสภา
จับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่ไม่มิผู้ใดได้รับเลือกเป็นกรรมการ หรือได้รับเลือกเป็น
กรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคน ให้คณะกรรมการสรรหาคำแนะนำกรรมการและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคล
ตาม (๑) เพื่อเสนอวุฒิสภาลงมติเลือกใหม่
ให้ผู้ได้รับเลือกตาม (๒) ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ
แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ และให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง
ต่อไป

ให้เลขธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงาน
เลขธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา
องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) ต้องยื่นองค์กร
หรือสภาวิชาชีพที่ได้จดทะเบียนไว้กับสำนักงาน โดยหลักฐานวิธีกร และยื่นใบการจดทะเบียน การรับจดทะเบียน
และการเลิกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการติดต่อกันเอง
ให้แล้วเสร็จภายในสัปดาห์วันนับแต่วันที่มีการยื่นใบการจดทะเบียนดังกล่าว

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>วิธีการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงร่วมกัน ในกรณีที่มีข้อพิพาทตามวรรคสามแล้วยังไม่ ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรรมการสรรหา เท่าที่มีอยู่ดำเนินการตกลงและเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ได้ต่อไป โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม</p> <p>ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) แล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง กรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๖) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหา เท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนี้ให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระ การดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่ หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม</p> <p>ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งแล้ว จะเป็นการสรรหา ในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>ในกรณีที่ทำแห่งกรรมการสรรหาฯ ลง ให้ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการสรรหา แทนโดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่</p> <p>กฎหมายอาญา</p> <p>ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล</p> <p>มาตรา ๑๓ ในกรรมการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยกรรมการสรรหาต้องมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหากรรมการ โดยอย่างน้อยต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่จะสรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ ในการสรรหาทุกขั้นตอน และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์ หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือวิธีการอื่นใด ที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย</p> <p>(๒) การสรรหากรรมการให้กระทำโดยการสุ่มหรือการสุ่มหรือการเสนอชื่อบุคคล ซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคล เพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อบุคคล ที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสม ของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(๓) ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคล ซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้ง คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และให้คณะกรรมการสรรหาส่งข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณา คัดสรรไปยังวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย</p> <p>ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการสรรหาพิจารณาความเหมาะสมของผู้ที่จะได้รับการสรรหา ตาม (๓) แล้วเห็นว่า มีผู้เหมาะสมที่จะได้รับการสรรหาในแต่ละด้านเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๘ ให้คณะกรรมการสรรหาทำความร่วมมือเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศ ที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่แก่ประกอบการพิจารณา</p> <p>การกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องเพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถ สมัครหรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาได้อย่างทั่วถึง และทำให้กรรมการสรรหาสามารถ พิจารณาคัดสรรบุคคลให้ดำรงตำแหน่งได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ</p> <p>ในการสรรหา ให้ใช้วิธีการคะแนนเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคน บันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย</p> <p>ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา</p> <p>ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้อง สรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังไม่ครบตามจำนวนให้มี การลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้อง สรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ค้างขาดอยู่</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธาน กรรมการและกรรมการ (มาตรา ๕ วรรคสอง)</p>	<p>มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา</p> <p>ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาใด ให้ทำเนียบการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้ขึ้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นที่שובต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาก็จะเข้ารับการสรรหาในครั้งต่อไปเช่นเดียวกัน</p> <p>เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากมีเหตุอันควรที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามีเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังไม่ครบจำนวนที่ต้องการ แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนี้ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว</p> <p>ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เมื่อวุฒิสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยได้รับความยินยอมของผู้มี ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้รับนั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้รับนั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่ แทน (มาตรา ๗ วรรคสอง)</p>	<p>มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้น จากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาก่อนใน เวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภาจะนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้รับ สละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่</p> <p>มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร หรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัย ของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด</p> <p>การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหาที่กำหนด</p> <p>การวินิจฉัย ให้ใช้อธิบายคะแนนโดยเปิดเผย</p> <p>ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหา เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหา ที่ถูกล่าว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอยู่ในที่ประชุมในขณะพิจารณาและวินิจฉัยยังมีได้</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับ เป็นรายครั้งกับประชุมในอัตราไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>มาตรา ๑๐ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรง แต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p> <p>กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่ง ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p> <p>เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการ ชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนครบวาระของกรรมการชุดเดิมเป็น ระยะเวลาหกสิบวัน</p> <p>มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทาง ศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่ หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมี ผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายทำนองเดียวกัน หรือมีหรือเคยมีพฤติการณ์ในทาง ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง</p> <p>มติของวุฒิสภาดตามวาระคดีหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา</p>
<p>หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสุดสัปดาห์ก่อน ไม่เป็นเหตุให้หลักการปฏิบัติ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๔ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p> <p>ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน</p>	<p>มาตรา ๑๘ การนำคดีขึ้นทูลเกล้าฯ เนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสุดสัปดาห์ก่อน ไม่เป็นเหตุให้หลักการปฏิบัติ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๔ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p> <p>ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖</p> <p>(๔) กษัตริย์ทรงอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗</p> <p>(๕) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑</p> <p>(๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p>	<p>มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐</p> <p>(๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม</p> <p>เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย</p> <p>ในกรณีที่มีข้อหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด</p> <p>ในกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีมติไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งที่ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการทั้งห้าปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเก้าคน เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน</p> <p>มาตรา ๑๓ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ ให้เริ่มดำเนินการตาม มาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลเป็นจำนวนสองเท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเสนอต่อประธานวุฒิสภา</p> <p>ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่ออกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา</p> <p>ให้กรมกฤษฎีกาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๙ วรรคสอง)</p>
<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p> <p>ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการ แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเก้าคนที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้เฉพาะการที่จำเป็นซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้</p> <p>ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้าการสรรหาพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบบวัน นับแต่วันที่ได้รับตำแหน่งว่างลง</p> <p>มาตรา ๒๑ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เสนาธิการวุฒิสภาสืบหาเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวิจัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวิจัยนี้ ให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีการคะแนนโดยเปิดเผย ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการสรรหา ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด</p> <p>มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหา และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกัน แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการ เป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการ ที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน</p>	<p>มาตรา ๒๑ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เสนาธิการวุฒิสภาสืบหาเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวิจัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวิจัยนี้ ให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีการคะแนนโดยเปิดเผย ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการสรรหา ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด</p> <p>มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหา และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกัน แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการ เป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการ ที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>
<p>มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็น องค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จัดแจ้งเหตุนี้ไว้ในรายงานการประชุม</p> <p>การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธาน ในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะออกเสียงก็ได้ และให้ กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม มีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมตามวรรคสองเฉพาะในกรณีมีการพิจารณา วินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่มีมติสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ</p> <p>ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม</p> <p>ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม</p> <p>ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มี สิทธิเข้าประชุม</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๙ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้ง ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)</p>	<p>หรือประโยชน์อื่นใดจาก</p> <p>มาตรา ๒๕ ในระหว่างการค้าการค้าตำแหน่ง กรรมการต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน (๑) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย (๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียน สาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร</p> <p>(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุน หรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสี่สิบห้า ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้พิจารณาตามที่ปรากฏ ในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหุ้นโดยตัวแทนของบุคคลที่ไม่เปิดเผยชื่อ ให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย</p> <p>(๔) องค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐหรือการระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออก ค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว</p> <p>มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และเคารพปฏิบัติหน้าที่และ การใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวง ในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ที่ตั้งค่านึงถึงความผสุก ของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษารอบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ ก็ได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตร หรือโครงการที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม และบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>
<p>มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทุกกรณีโดยไม่ลำเอียง และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไข การละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน</p> <p>(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงขอตั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน</p>	<p>มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ</p> <p>(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชนหรือยังไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทย เป็นภาคี และเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการ กระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการ ในกรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามข้อเสนอให้รายงานต่อรัฐสภา เพื่อดำเนินการต่อไป</p> <p>(๖) จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ภายในประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน (มาตรา ๑๕ (๖))</p> <p>(๓) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อ รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๔) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๕) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ องค์การเอกชน และองค์กรการอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๖) ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา</p> <p>(๗) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาในกรณีประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีสถิติสัญญาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม</p> <p>(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน</p> <p>มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความรู้เชิงด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงออกทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ติดต่อกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา</p> <p>(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรการระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>
<p>(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น</p> <p>มาตรา ๒๕ ในกรณปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ ให้กรรมการแต่ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการก็ได้</p> <p>มาตรา ๒๙ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลหรือศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการจะขอให้สำนักงานบังคับบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในการนี้ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของงานปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน</p>	<p>(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นซึ่ง กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>(๔) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>ให้อนุกรรมการได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๑๖ วรรคสอง)</p> <p>มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อทำการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลาโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้งอนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงานของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ</p> <p>ให้กรรมการได้รับเงินค่าจ้างของพยานผู้เชี่ยวชาญเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี</p>
--	--

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>หมวด ๓ การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>มาตรา ๒๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทน เป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ครบวาระ (๒) ตาย (๓) ลาออก (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี</p> <p>ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๑ คูณด้วย จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้เป็นหนึ่งปี</p> <p>สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตาย ให้ตกให้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง</p> <p>หมวด ๒ การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>มาตรา ๓๓ ในกาปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยการประสาน หรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>
<p>มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิได้แจ้ง หรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏโดยมิชักช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์เพื่อให้ทราบ ถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่ข้อเท็จจริงข้อหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิด สิทธิมนุษยชนในเรื่องนั้นหรือลักษณะที่ซ้ำกันขึ้นอีก</p> <p>บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชน ย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอนโดยมิจำเป็น และต้องดำเนินการ โดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับ ให้ต้องเปิดเผยตัวของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียน เป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผล การดำเนินการ</p> <p>ในการคำนึงความเหมาะสมหนึ่ง ถ้าเป็นการแจ้งผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผล การพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้ง หรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้</p>	<p>มาตรา ๒๓ บุคคลใดที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนมีสิทธิยื่นคำร้องโดยทำเป็นหนังสือ และต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องหรือผู้ทำการแทน</p> <p>(๒) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๓) ลายมือชื่อของผู้ร้องหรือผู้ทำการแทนที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากผู้สิทธิ ยื่นคำร้อง</p> <p>การร้องเรียนด้วยวาจาให้กระทำได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด คำร้องให้ยื่น ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือส่งทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือจะยื่นต่อกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิ มนุษยชนเพื่อส่งต่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามที่ คณะกรรมการกำหนดก็ได้</p> <p>เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติแจ้งผู้ร้องหรือผู้ทำการแทนโดยมิชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีการร้องเรียนจากผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อองค์การ
เอกชนด้านสิทธิมนุษยชน หรือในกรณีที่น่าสงสัยว่าองค์การเอกชนดังกล่าวมีการกระทำหรือการ
ละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อองค์การเอกชนดังกล่าวได้พิจารณาเบื้องต้น
แล้วเห็นว่ากรณีมีมูลที่อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้

องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย
ซึ่งมีการดำเนินการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่
คณะกรรมการกำหนด และมีผู้มีเหตุประสงคในทางการเมืองหรือมุ่งดำเนินการดำเนินการดำเนินกิจการ
ดังกล่าว

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิ
มนุษยชนในกรณีใด หรือในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องว่ามีกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนตามมาตรา
๒๓ หรือได้รับเรื่องจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๒๕ และเห็นว่ากรณีดังกล่าวมี
มูลและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการแจ้งไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่ถูก
อ้างว่าเป็นผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือบุคคลหรือหน่วยงานนั้นชี้แจงข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่
ละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานนั้นชี้แจงข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่
คณะกรรมการกำหนด ในการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการสรุปรายละเอียดข้อเท็จจริงให้เพียงพอกับ
การชี้แจงได้โดยถูกต้องครบถ้วนด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องหรือรับมาไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
หรือไม่รับไว้พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ส่งเรื่องทราบโดยทันที
และเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ
การนั้นดำเนินการแก้ไขตามที่เห็นสมควรต่อไปได้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กรอื่นซึ่งมีอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการอาจส่งเรื่องเพื่อองค์กรนั้นพิจารณาได้ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่ระหว่างการทำเนิการของคณะกรรมการในชั้นคนใด ในกรณี คณะกรรมการอาจมีหนังสือขอสอบถามผลการดำเนินการไปยังองค์กรนั้นได้ และหากปรากฏว่าองค์กรนั้นยังมิได้ดำเนินการเป็นประการใดหรือไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา คณะกรรมการอาจรับเรื่องกลับไปพิจารณาหากเป็นเรื่องที่อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้

ในการส่งเรื่องให้องค์กรอื่นพิจารณาหรือการรับเรื่องกลับไปพิจารณาตามวรรคสาม ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ร้องหรือองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้าด้วย

มาตรา ๒๖ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาซึ่งส่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องให้โอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐาน ตามสมควรเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่มีการอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง หากคู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อหน้าคณะกรรมการ คู่กรณีมีสิทธินำพยานความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในกระบวนการพิจารณาตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนข้อเท็จจริง รับฟัง คำชี้แจงและพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเสนอต่อ คณะกรรมการได้ ในกรณี ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ เว้นแต่ คณะกรรมการกำหนดเป็นอย่างอื่น

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานก็ได้</p> <p>มาตรา ๒๗ ในระหว่างการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ คณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการไกล่ เกลี่ยบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้คู่กรณีทำความเข้าใจความตกลงเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญห การละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าปรากฏว่าคู่กรณียินยอมตกลงเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญห การละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว คู่กรณีอยู่ในกรอบของกรณีสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดให้ มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างคู่กรณีเป็นหนังสือไว้และให้ยุติเรื่อง</p> <p>ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการในภายหลังว่ามีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตาม ข้อตกลงเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ ต่อไป</p> <p>มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้</p>
<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>มาตรา ๓๔ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการ อาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจง และแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำที่จำเป็น</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>
<p>(๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาภายในระยะเวลา ที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่มีหน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้</p> <p>(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวม พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไปนั้นมิได้อยู่ใน ความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้ เมื่อมีหมายของศาล</p> <p>(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทาง ของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่</p>	<p>(๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพื่อให้มี หนังสือแจ้งข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณา ได้</p> <p>(๒) มีหนังสือเรียกบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด การส่งหนังสือเรียกให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเลเวียนตอบรับ ณ ภูมิลำเนาหรือ สำนักงานของผู้รับ ในกรณีที่ไม่อาจส่งหนังสือเรียกให้แก่ผู้รับตามวิธีดังกล่าวได้หรือไม่มี การปฏิบัติตาม หนังสือเรียกภายในระยะเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการส่งจดหมายเรียกอีกครั้งหนึ่ง หรือจะจัดส่ง โดยวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร</p> <p>(๓) ดำเนินการขอใช้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานหรือ สถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่ชักช้า ก่อนการตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐาน ดังกล่าวให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อนและเท่าที่ สามารถกระทำได้ ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหา บุคคลดังกล่าวนั้นไม่ได้ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ขอร้องมาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ ของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นไปโดยสะดวก</p> <p>(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าเดินทางของ พยานบุคคลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อทำการตรวจสอบการละเมิดสิทธิ มนุษยชน</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบ เสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่ามีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิ มนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงที่ เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน เหตุผลที่มีความเห็นดังกล่าว และมาตรการการแก้ไข ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ตามกฎหมายในเรื่องใดและด้วยวิธีการอย่างไร รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการ ดังกล่าว</p> <p>มาตรา ๓๖ ในกรณีกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยวิธีใดที่เห็น เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะทำนองเดียวกันอีกก็ได้</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเมิดดังกล่าวไม่เป็นการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเพื่อความเสียหายให้กับ ผู้ถูกรับทำเช่นนั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือหน่วยงาน ดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้อำนาจหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานนั้นได้</p> <p>ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบโดยเร็ว และในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีกร อื่นคำร้องให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย</p>	<p>ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้ เฉพาะกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าหากบุคคลดังกล่าวไม่ไป ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งได้ข้อร้องให้เป็นพยาน ในกรณี <u>ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่</u> หรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก</p> <p>มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไข การละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสม ในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย จากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีนั้นด้วย แล้วแต่กรณี</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>
<p>ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้ง ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลา ที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจาก ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิ ไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามวรรคสอง หรือวรรคสามภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอ คณะรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๒๙ เมื่อบุคคลหรือหน่วยงานได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๒๘ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ</p> <p>ในกรณีที่การดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่อาจกระทำได้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลหรือหน่วยงานขอขยายระยะเวลา การดำเนินการไปยังคณะกรรมการพร้อมทั้งเหตุผลและระยะเวลาที่ขอขยายก่อนที่กำหนดระยะเวลา เดิมจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขอขยายระยะเวลาการดำเนินการมากกว่าสองครั้ง</p> <p>มาตรา ๓๐ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๙ แล้ว ถ้าบุคคลหรือหน่วยง านมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือดำเนินการแก้ไขแต่ยัง ไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้มีการ ดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ รายงาน ในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาละเอียดในการใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อการสั่งการ ของนายกรัฐมนตรีด้วย เว้นแต่การดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาละเอียดเพื่อการสั่งการ นั้นไม่อยู่ในอำนาจของนายกรัฐมนตรีที่จะสั่งการได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการดำเนินการตามมาตรา ๓๑</p> <p>มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการตาม มาตรการแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการรายงานต่อ รัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการรายงานต่อรัฐสภาดังกล่าว หากคณะกรรมการเห็นว่าจะเป็น ประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม คณะกรรมการจะเผยแพร่กรณีที่ไม่มีการดำเนินการตาม มาตรการแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้นให้สาธารณชนทราบก็ได้</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา และผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>มาตรา ๓๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้อง ดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคล ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือมีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐ ให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจ ของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีจำเป็นอื่นไม่อาจหลีกเลี่ยงได้กรรมการ ผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้</p> <p>ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำสั่ง ตามวรรคหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๒ ในกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและมีเหตุเป็นการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการรับเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ไว้พิจารณา</p> <p>(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับ หลักสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ</p> <p>(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือองค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ</p> <p>(๔) เป็นการร้องเรียนโดยวิธีพิเศษหรือวิธีการและการพิจารณาไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม</p> <p>(๕) เรื่องที่มีการแก้ไขข้อหาอย่างเหมาะสมแล้ว</p> <p>(๖) เป็นเรื่องที่เกิดคณะกรรมการเคยพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป</p> <p>(๗) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่มีความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณเพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาจมาแสดงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้</p> <p>ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรงให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไม่ร้องขึ้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็วพร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาจะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ</p> <p>การจัดทำรายงานตามมาตรานี้ ให้กระทำเป็นการสรุป โดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีให้ระบุนายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ และให้นำความในมาตรา ๓๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีแผนการดำเนินการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๕๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกัน เพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนด มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำ ข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจต่อไป</p> <p>มาตรา ๕๓ ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงาน หรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจ ดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า</p> <p>ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้</p> <p>มาตรา ๕๔ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่ามีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับ สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจง หรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย</p> <p>มาตรา ๕๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการ จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้านสิทธิ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้บุคคลเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ต้นตอเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย</p> <p>หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>มาตรา ๔๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ</p> <p>มาตรา ๔๘ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) รับผิดชอบเฝ้าระวังสถานการณ์และดำเนินการเพื่อให้เกิดกระบวนการบรรเทาทุกข์ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น</p> <p>(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการและกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ</p> <p>มาตรา ๑๘ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ</p> <p>(๒) รับคำร้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการและดำเนินการสืบสวนหรือตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องที่มีการยื่นคำร้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๓) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๔) ประสานงานกับหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน หรือการอื่นในด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p>	<p>(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมสิทธิและหน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>มาตรา ๔๙ ในภารกิจหลักและสำคัญงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว</p> <p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเพิกถอนตำแหน่ง อัตรากำลัง เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ วินัย และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการ และพนักงานราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๔) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน</p> <p>(๕) การจัดสวัสดิการหรือค่าตอบแทนข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการการศึกษามูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการศึกษามูลนิธิ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>(๖) การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกสมาชิก (๗) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องทรงของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน (๘) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำ คณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว (๙) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงาน หรือการทำให้ บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำเป็นไปตาม (๑) (๒) และ (๘) ต้องคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว การทำเป็นไปตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของบุคลากรแต่ละสายงานและระดับด้วย ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่ลงนามในระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการ มีมติเห็นชอบแล้ว และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๐ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้ง
ให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๓๙ ให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็น
ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

ให้ข้าราชการสำนักงานเช่นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ

การใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มีได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคล
ของข้าราชการโดยอนุโลม

บรรดาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้เป็นอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหาร
ราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งแก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตาม
กฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม ให้คณะกรรมการ
ทำหน้าที่ เป็น ก.พ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ
เพื่อทำหน้าที่เป็นคนละอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญ
ประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล
และคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้สิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ.
แล้วแต่กรณี

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีเลขาธิการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่ง รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นตรงต่อประธานกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้าง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยจะให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้</p>	<p>มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่า การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร</p> <p>มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรง ต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ แทนเลขาธิการก็ได้</p> <p>ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ</p> <p>มาตรา ๕๔ การบรรจุบุคคลเข้าข้าราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง</p> <p>(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ เมื่อได้ดำเนินการสรรหา และคัดเลือกตามมาตรา ๕๔ (๒) แล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความ กราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง</p> <p>(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงนอกจาก (๑) หรือเทียบเท่า เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจ สั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง</p> <p>(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการ เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการเลขาธิการจ่ายประจำปีผ่านประธานรัฐสภาเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรี พิจารณাজัดสรรงบประมาณให้เพื่อเพื่อกับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการไว้ใ้ร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในกรณี ถ้าประธานกรรมการร้องขอ คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือ คณะกรรมการสิทธิการ อาจอนุญาตให้ประธานกรรมการหรือผู้ที่ประธานกรรมการมอบหมายมาชี้แจงก็ได้</p>	<p>มาตรา ๕๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ เป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้ผู้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณ ของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติการของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการ กำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน</p> <p>มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการเลขาธิการงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรร เป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ไม่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณ รายจ่ายดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วย</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรไว้ให้เพียงพอ ให้คณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาธิการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ได้โดยตรง</p> <p>ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการต้อง ให้คณะกรรมการ แจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดหางบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเป็นการเฉพาะกรณี</p> <p>ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลค่าของเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลางส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ทันทีสำนักงานร้องขอ</p> <p>มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี</p> <p>ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>หมวด ๔ บทกำหนดโทษ</p> <p>มาตรา ๕๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>หมวด ๔ บทกำหนดโทษ</p> <p>มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ทำให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานที่ถูก เรียกหรือถูกสั่งให้ส่งตามมาตรา ๓๒ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๓๕ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ (๓) ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๓๖ ภายใต้อาณัติวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการ สรรหากรรมการเริ่มดำเนินการสรรหาเพื่อเลือกกรรมการตามมาตรา ๘</p>

บทเฉพาะกาล

บทเฉพาะกาล

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้อยู่คงปฏิบัติ หน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p> <p>ให้ผู้ใช้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับ และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่ง เพราะลาออก โดยให้คำนวณระยะเวลาตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีผู้ใช้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ๓๒ คาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ใช้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนถึงลงหนึ่ง ให้มีค่าความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม</p>
<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการสรรหากรรมการในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาล ปกครองสูงสุด เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์การเอกชนตามมาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด นายก สภาทนายความ อธิการบดีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเอง ให้เหลือห้าคน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภากายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ สิบคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือก กันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคนเป็นกรรมการ และเลขานุการวุฒิสภาเป็นเลขานุการ หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนขององค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรค หนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระยะเวลาเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือกตนเองตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p> <p>(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจดแจ้งและดำเนินการรับจดแจ้งการเป็นองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบวันนับแต่ที่ระบียบตาม (๑) ใช้บังคับ</p> <p>(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกตนเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบวันนับแต่ที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว</p> <p>(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบวันนับแต่วันที่มีข้อตกลงวิธีการดังกล่าว</p> <p>(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบวันนับแต่ที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว (๔)</p> <p>(๖) ให้กรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบวันนับแต่ที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว (๕)</p> <p>ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>

<p>พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๖๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>มาตรา ๖๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติติดตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>ให้พระราชบัญญัติเรื่องแบบกรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๖๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการ ในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี</p>

<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>
<p>มาตรา ๖๖ บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>มาตรา ๖๗ บรรดากฎการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>	<p style="text-align: center;">ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p style="text-align: center;">ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี</p> <p style="text-align: center;">ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p style="text-align: center;">..... นายกรัฐมนตรี</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

สรุปผลการวิเคราะห์ความจำเป็น และผลกระทบในการตรากฎหมาย^{*}

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต้องมีการกระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ได้มีการแสดงความคิดเห็นและการตั้งข้อสังเกตของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

มาตรา ๔

ความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เสนอการกำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” ไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการคัดสรรบุคคลที่มาทำหน้าที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อาจเป็นการกำหนดเกินกว่าขอบเขตตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๖ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์” หรือไม่ (มาตรา ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

^{*} จัดทำโดย นางสาวจิตรกาน เจียรตระกูล วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย
เรียบเรียงข้อมูลจากตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (เอกสารแนบท้ายภาคผนวก)

ผลการพิจารณาความเห็นสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ความในมาตรา ๘ เป็นไปตามมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเนื่องจาก คำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” เป็นคำที่มีความหมายตามความหมายทั่วไปอยู่แล้ว และการพิจารณาว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคล เป็นกรณี ๆ ไป และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรร บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาตรา ๒๔๖ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้การกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวตามมาตรา นี้ สอดคล้องกับหลักการปารีสในเรื่ององค์ประกอบ และหลักประกันความเป็นอิสระและความแตกต่างหลากหลายแล้ว

มาตรา ๙

ความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เสนอให้ควรกำหนดบทนิยามคำว่า “มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์” ไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการคัดสรรบุคคลที่มาทำหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ไม่ควรกำหนดเรื่องวุฒิการศึกษาว่าต้องจบระดับปริญญาตรี แต่ควรจะกำหนดในเรื่องความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นที่ประจักษ์มากกว่า กรณีวุฒิการศึกษา

๒. คำว่า ผู้มีสัญชาติไทย ไม่ควรกำหนดว่าโดยการเกิดเพราะการคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนนั้น ถ้าผู้มีสัญชาติไทยดังกล่าวเข้าใจบริบทสังคมไทยก็น่าจะเพียงพอ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนตามร่างมาตรา ๙ เป็นหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเห็นว่าคำว่า “มีความซื่อสัตย์ เป็นที่ประจักษ์” ไม่จำเป็นต้องนิยาม เนื่องจากเป็นคำที่คนทั่วไปเข้าใจไปในทางเดียวกัน และการพิจารณาไปว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคล เป็นกรณี ๆ และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรร บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติบังคับว่านอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ในส่วนที่ว่าด้วยองค์กรอิสระแต่ละองค์กรแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องมีคุณสมบัติ

และไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไปด้วย ซึ่งหมายความว่าผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องมีสัญชาติไทย โดยการเกิดอันเป็นคุณสมบัติทั่วไปด้วย จึงไม่อาจแก้ไขตามความเห็น ข้อ ๑ และ ข้อ ๒ ได้

มาตรา ๑๑

ความเห็นของภาคประชาชน

เสนอให้มีประชาชนในภาคประชาสังคมที่ทำงานและมีประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนเข้ามีส่วนร่วมเป็นกรรมการสรรหา ในสัดส่วน ๑ ใน ๓ ของคณะกรรมการสรรหา รวมทั้งควรมีความหลากหลาย และไม่ควรมีที่มาจากตุลาการในศาลต่าง ๆ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กลุ่มบุคคลในภาคประชาสังคม มีจำนวนมาก หากกำหนดสัดส่วนให้เป็นกรรมการสรรหาอาจไม่ครอบคลุมบุคคลในกลุ่มภาคประชาสังคมทั้งหมด และสัดส่วนของคณะกรรมการสรรหาที่เป็นผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) นั้นสามารถตรวจสอบที่มาและจำนวนที่แน่นอนได้เนื่องจากต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จัดแจ้งไว้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และป้องกันมิให้มีการจัดตั้งองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนหรือสภาวิชาชีพเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งผู้แทนเป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่านั้น ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

มาตรา ๒๐

ความเห็นของภาคประชาชน

เสนอให้มีการกำหนดบทกำหนดโทษ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน กระทำการใดที่ไม่เป็นกลางทางการเมือง เลือกปฏิบัติ และละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยอาจจะกำหนดบทกำหนดโทษให้กรรมการสิทธิมนุษยชนผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและให้มีการสรรหากรรมการใหม่ทดแทน

ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เสนอให้เพิ่มความว่า “กรณีวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่ว่างลงนั้น เหลือไม่ถึงหนึ่งปี ไม่ต้องดำเนินการสรรหา” เพื่อประหยัดงบประมาณในการดำเนินการสรรหา เนื่องจากมีเวลาเหลือน้อยจึงอาจไม่มีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน ได้มีการกำหนดเรื่องการให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามไว้แล้ว ในมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ โดยเฉพาะมาตรา ๘ (๑๗)

ผลการพิจารณาความเห็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนจะมิวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดกรณีตามข้อเสนอไว้

มาตรา ๒๑

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เห็นว่าเหตุผลในการร้องขอเพื่อถอดถอนกรรมการ อาจยังไม่สมบูรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายฉบับเดิม กล่าวคือ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดให้มีกระบวนการในการถอดถอนกรรมการในองค์กรอิสระ แต่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้เข้มงวด หากกรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงก็อาจเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ได้ หรืออาจเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงและเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติได้

มาตรา ๒๔

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. เห็นควรตัดเรื่องผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษออกเช่นเดียวกันกับร่างมาตรา ๒๓ (๗) (ตามร่างที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๒. กรณี ร่างมาตรา ๒๓ (๗) (ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) เห็นว่าเป็นการให้อำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ (ซึ่งปรากฏอยู่ในหมวด ๖ ร่างมาตรา ๗๑ ถึงร่างมาตรา ๗๔ ตามร่างเดิม) นั้น มีผลเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนพิเศษเพิ่มขึ้นได้ปีละหนึ่งคนตลอดไป กรณีดังกล่าวเห็นสมควรให้มีการตัดออก

๓. เห็นควรตัดออกทั้งหมด (ตั้งแต่ร่างมาตรา ๗๑- ๗๔) เช่นเดียวกันกับร่างมาตรา ๒๓ (๗) ร่างมาตรา ๓๑ ร่างมาตรา ๖๑ และร่างมาตรา ๖๒ (หมวด ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๔. กรณีถ้อยคำตามวรรคสอง คำว่า “เพื่อจงใจให้เขา” แก่เป็น “เพื่อจงใจให้ผู้นั้น” (มาตรา ๕๒ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของอนุกรรมการ)

ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. การกำหนดเงื่อนไขในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้แต่เฉพาะในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้นั้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขที่จำกัดจนเกินไป และอาจสร้างอุปสรรคแก่คณะกรรมการในการที่จะตั้งคณะอนุกรรมการในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรแก้ไขจากคำว่า “ในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้” เป็น “ในกรณีที่มีความจำเป็น”

๒. เห็นควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ซึ่งเป็นองค์กรเดียว เพื่อทำหน้าที่ในการรายงานและชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ และการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม

และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว แคล้วคลาด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้วย

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ควรให้มีการทำงานโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ไม่ควรใช้รูปแบบอนุกรรมการ เนื่องจากอาจจะมีผลประโยชน์ทับซ้อน และอาจทำงานโดยไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์

๒. ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องสร้างการมีส่วนร่วม และอาจให้มิอนุกรรมการเฉพาะดำเนินงานในแต่ละเรื่อง ในการพิจารณาตัดสินนำเสนอ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต้องเป็นมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ร่างมาตรา ๒๙ สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ โดยตัดความในหมวด ๖ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ออกทั้งหมด

- ความในร่างมาตรา ๒๙ ได้แก้ไขเพิ่มเติมและไม่มีคำว่า “เพื่อจงใจให้เขา” แล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. การแต่งตั้งอนุกรรมการนั้น มีการกำหนดเหมือนกันในองค์กรอิสระทุกองค์กร ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ โดยมีหลักคิดว่า กรรมการในองค์กรอิสระควรต้องลงมือทำงานด้วยตนเอง หากมีความจำเป็นก็สามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญ หรือแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อศึกษารายละเอียดปลีกย่อยได้ แต่ต้องไม่แต่งตั้งให้อนุกรรมการไปทำงานแทนกรรมการในองค์กรอิสระ ความที่บัญญัติไว้จึงสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ

๒. ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ แต่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ดำเนินการได้ตามร่างมาตรา ๒๙ และสามารถจ้างและแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการได้ตามร่างมาตรา ๔๙ (๘) ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

ความที่บัญญัติมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว สอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมานี้ กล่าวคือ การทำงานจะเน้นให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการ เว้นแต่ในกรณีเพื่อจะได้ข้อมูล หรือมีการศึกษาจึงให้จ้างบุคคลหรือสถาบัน และกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้จึงให้ตั้งคณะอนุกรรมการ

มาตรา ๓๔

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ควรนำความในมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นวรรคสองของร่างมาตรานี้ กล่าวคือ “องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ซึ่งมีการดำเนินกิจการ

เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่คณะกรรมการกำหนด และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินกิจการดังกล่าว” และเลื่อนวรรคสองของร่างมาตรา ๔๗ ไปเป็นวรรคสาม ทั้งนี้เพื่อกำหนดให้องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนดังกล่าวต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย (มาตรา ๔๗ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้มีการกำหนดให้ประชาชนร้องเรียนผ่านองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนไว้ แต่ในทางปฏิบัติย่อมมีการดำเนินการผ่านองค์กรเอกชนได้ เนื่องจากได้กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการต้องประสานความร่วมมือกับองค์กรเอกชนด้วย

มาตรา ๓๖

ความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

กำหนดให้การใช้อำนาจและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีลักษณะเบ็ดเสร็จเด็ดขาดและเป็นที่สุด โดยให้มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องหรือประสานงานไปยังหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ถ้ามีการส่งเรื่องไปยังหน่วยงานใดหากหน่วยงานดังกล่าวไม่มีการดำเนินการต้องมีมาตรการลงโทษทางกฎหมาย

ความเห็นของภาคประชาชน

ในกรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอขยายระยะเวลาการดำเนินงานไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้โดยกำหนดไว้ไม่เกิน ๒ ครั้ง เห็นว่าเป็นบทเคร่งครัด ควรเพิ่มข้อความว่า “เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง” ให้ขยายได้ตามสมควร (มาตรา ๕๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ความที่บัญญัติไว้กำหนดให้คณะกรรมการแจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้แจ้งคณะกรรมการทราบหากไม่อาจดำเนินการได้ด้วยเหตุต่าง ๆ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นการบัญญัติที่คำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

ได้มีการตัดเรื่องห้ามมิให้บุคคลหรือหน่วยงานขยายเวลาการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดมากกว่าสองครั้งออกแล้ว

มาตรา ๔๑

ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การกำหนดให้มีการจ้างบุคคลมาเป็นคณะบรรณาธิการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำร่างรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนนั้น เป็นการสร้างกลไกที่ไม่จำเป็นและไม่เอื้อต่อการทำงานของคณะกรรมการ นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยังมีเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการจัดทำร่างรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนอยู่แล้ว

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มีการแก้ไขโดยตัดเรื่องการตั้งคณะบรรณาธิการออก ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอ

มาตรา ๔๓

ความเห็นของภาคประชาชน

ตามที่ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเผยแพร่กรณีศึกษาที่หน่วยงานของรัฐไม่มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอให้สาธารณชนทราบก็ได้ เห็นว่า อาจทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง จึงควรต้องให้ความคุ้มครองหน่วยงานดังกล่าวด้วย

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

การเผยแพร่รายงานการไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเป็นมาตรการหนึ่งในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งหากหน่วยงานมีเหตุผลในการไม่ปฏิบัติตามก็ย่อมชี้แจงข้อเท็จจริงในส่วนนี้ได้อยู่แล้ว จึงมิได้แก้ไขตามความเห็นที่เสนอ

มาตรา ๔๔

ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง โดยใช้ถ้อยคำดังกล่าวนั้น อาจทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติได้ โดยเฉพาะในกรณีที่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดทำให้ความปรากฏต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตรวจสอบและชี้แจงทุกกรณี ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการในการพิจารณาว่าเรื่องใดสมควรจะต้องตรวจสอบและชี้แจง ดังนั้น จึงเห็นควรบัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยเสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

การกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมนั้น ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เพราะเรื่องดังกล่าวไม่ได้เป็นอำนาจแต่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องทำตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ บัญญัติไว้ ดังนั้นความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาที่เหมาะสมแล้ว

มาตรา ๔๖

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ไม่สามารถคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล เจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ได้อย่างเพียงพอ
๒. การที่กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ถ้าการชี้แจงนั้นสุจริตได้รับความคุ้มครองให้มีต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง และอาญา

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ความเห็นตามข้อ ๑ เห็นว่า เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้ข้อมูล หรือความเห็น หรือผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน ร่างมาตรา ๕๙ จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่เปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
๒. ความเห็นตามข้อ ๒ เห็นว่า หากเจ้าหน้าที่กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองตามหลักทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้

มาตรา ๔๗

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ควรให้แก้ไขสภาพปัญหาในปัจจุบันในเรื่องการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ต้องปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการทำงานตามความต้องการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในแต่ละชุดซึ่งไม่มีความแน่นอน และให้ความสำคัญแต่ละเรื่องแตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน

๒. ควรให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้รายงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

๓. ควรให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจในการให้คำปรึกษาให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ได้รับความเสียหายด้วย

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ความเห็นข้อ ๑ ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางในการวางระเบียบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้แล้ว ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานของสำนักงานในการทำหน้าที่หน่วยธุรการเป็นไปในแนวทางเดียวกันมากขึ้น

๒. ความเห็นข้อ ๒ สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๘ วรรคสอง และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสอง ที่กำหนดให้คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นบุคลากรในสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการได้

๓. ความเห็นตามข้อ ๓ เป็นเรื่องที่สำนักงานสามารถที่จะดำเนินการได้เพื่อให้เกิดการดำเนินการของคณะกรรมการบรรลุภารกิจได้อยู่แล้วตามร่างมาตรา ๔๗

มาตรา ๔๙

ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. กรณีการจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นในภูมิภาคนั้น เห็นว่า ไม่มีความจำเป็นเนื่องจากสามารถผ่านช่องทางของราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันหลายช่องทาง นอกจากนี้การจัดตั้งสำนักงานขึ้นในภูมิภาคเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและกำลังคนอย่างมาก (มาตรา ๓๓ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๒. ควรเป็นส่วนราชการที่มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง

ความเห็นของภาคประชาชน

๑. ควรให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในส่วนภูมิภาคในทุกภูมิภาคเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างทั่วถึง

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขาดการทำงานเชิงรุกและมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นในส่วนภูมิภาคจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความครอบคลุมของการรับข้อร้องเรียน และการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ไม่ได้กำหนดให้มีการตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคและความในวรรคหนึ่งกำหนดให้สำนักงานอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานจึงมีความเป็นอิสระและสอดคล้องกับความเห็นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

๑. ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไกให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งหรือการร้องเรียนกรณี queพบเห็นว่าการกระทำละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีสำนักงานส่วนภูมิภาคตามความเห็นข้อ ๑ แต่อย่างใด

๒. ส่วนความเห็นในข้อ ๒ เกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถทำงานในเชิงรุกได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก่อนแต่อย่างใด สำหรับประเด็นเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ร่างมาตรา ๔๙ ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการที่จะพิจารณา กำหนดได้โดยต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

ผลการพิจารณาความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไกให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งหรือการร้องเรียนกรณีที่เกิดขึ้นว่ามีการกระทำละเมิดสิทธิมนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีสำนักงานส่วนภูมิภาคแต่อย่างใด

มาตรา ๕๓

ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนั้น จะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเลขาธิการจะมีความยุ่งยากในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากจะต้องรับคำสั่งจากกรรมการทุกคน

ความเห็นของภาคประชาชน

กรณีตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรมาจากการสรรหาซึ่งอาจจะกำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี หรือ ๔ ปี ให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้ ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรคัดเลือกจากนักบริหารอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ แต่ควรมีความเข้าใจในประเด็นภารกิจขององค์กรอย่างแท้จริง

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผลการพิจารณาความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เรื่องตำแหน่งเลขาธิการนั้นมีการกำหนดเหมือนกันในองค์กรอิสระทุกองค์กร (ยกเว้นคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) เพื่อให้เลขาธิการขององค์กรอิสระต้องทำงานกับกรรมการทุกคนไม่เฉพาะแต่กับประธานกรรมการเท่านั้น เพราะการทำงานในองค์กรอิสระเป็นลักษณะ first among equals กล่าวคือ กรรมการทุกคนมีความเสมอภาคกัน ประธานกรรมการจึงเป็นเพียงผู้ยืนอยู่หน้าแถวในหมู่ผู้ที่เท่ากันเท่านั้น ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ผลการพิจารณาความเห็นภาคประชาชน

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสถานะเป็นส่วนราชการและเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีฐานะเป็นข้าราชการจึงมิได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งไว้ แต่ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการได้ เพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสม

มาตรา ๖๐

ความเห็นของภาคประชาชน

การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดใหม่ควรกระทำได้ทันที โดยไม่ควรรอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันพ้นวาระ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เนื่องจากวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้เริ่มดำเนินการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว

หมายเหตุ สำหรับความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ในรายละเอียดโปรดศึกษาเพิ่มจากตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (เอกสารแนบท้ายภาคผนวก)

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัญหาสิทธิมนุษยชนได้รับการแก้ไข ตลอดจนมีการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการช่วยขจัดความไม่เป็นธรรม และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์แก่ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือระหว่างประเทศ จะไม่ยกปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อนำมาเป็นข้อจำกัดในการลงทุนในประเทศ รวมทั้งเป็นข้อจำกัดมิให้ได้รับสิทธิประโยชน์หรือจำกัดสิทธิในด้านการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ

เชิงบวก : การกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น และกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน จะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรอิสระอื่นอันจะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก : หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วน

เชิงลบ : ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ :

หน่วยงานหรือบุคคลซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งผู้ซึ่งเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ย่อมต้องรับโทษทางอาญา

การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ.....คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ.....

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๓๐ (๑๐) และมาตรา ๒๖๗ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ บททั่วไป ของหมวด ๑๒ องค์การอิสระ และเจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญ ตลอดจนมาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญซึ่งกำหนดให้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยสุจริต เทียบธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ รวมทั้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์กรอิสระอื่นร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

มาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบกับมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ โดยที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการ ประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (International Coordinating Committee on National Human Rights Institutions (ICC)) หรือคณะกรรมการพันธมิตร สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI)) ในปัจจุบัน การดำเนินการเกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย ฟังที่จะสอดคล้องกับหลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองและ ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Principle relating to the status and functioning of national institution for protection and promotion of human rights) หรือหลักการปารีส (Paris Principles) ที่จัดทำขึ้นในการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันแห่งชาติเพื่อการส่งเสริมและ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน (International Workshop on National Institutions for the Promotion and Protection of Human Rights) และได้รับการรับรองโดยที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติตามข้อมติที่ ๔๘/๑๓๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ อันเป็นหลักการที่กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสถาบัน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเป็นมาตรฐานในการประเมินที่เป็นสากล (accreditation process)

ของ GANHRI ด้วย การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ด้วย

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

เป็นการไม่ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ซึ่งทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังคงได้รับสถานะ B ทำให้ไม่สามารถลงมติในการประชุมและดำรงตำแหน่งใด ๆ ใน GANHRI ได้

- ๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร ไม่มีทางเลือกอื่น

- ๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และวิธีการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยที่มาตรา ๒๔๖ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการปารีส (Paris Principles) ซึ่งมีหลักการสำคัญประการหนึ่งให้การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องสามารถประกันได้ว่าจะได้สมาชิกที่มีความหลากหลายทางสังคม และในการสรรหา นั้นจะต้องมีการประกันการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากองค์กรทางสังคมและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และระยะเวลาดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องมีความชัดเจน

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนแต่จะเกินด้านละสองคนมิได้ (๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกัน (๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษา (๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ (๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และ (๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยนอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามทั่วไปตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแล้ว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังต้องแต่งตั้งจากผู้ที่ไม่ประวัติกาลละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจนด้วย

ในส่วนของการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ได้กำหนดให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนซึ่งรวมทั้งผู้แทนองค์กรเอกชนเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้าน

ในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลปกครองสูงสุด ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละ
หนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน ผู้แทนสหภาพนายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทาง
การแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเอง
ให้เหลือหนึ่งคน และอาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือวิจัย
หรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชน เป็นกรรมการ โดยในการดำเนินการสรรหานั้น จะต้องดำเนินการ
ด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวง เปิดเผยและโปร่งใสในทุกขั้นตอน อาทิ การกำหนดให้
มีการประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหาและการประกาศรายชื่อบุคคล
ผู้เข้ารับการสรรหา การกำหนดให้สรรหาโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อของบุคคลโดยเปิดเผย
และการกำหนดให้มีการลงคะแนนโดยเปิดเผย ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสรรหาต้อง
เพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถสมัครหรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาได้อย่างทั่วถึง
นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
อย่างชัดเจนด้วย

(๒) กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยในการปฏิบัติหน้าที่ต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน
ของประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ต้องดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน
และภาคประชาสังคม

(๓) กำหนดให้มีการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น
และกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน โดยในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น
ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ
ตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่
และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่
และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับ
องค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของ
แต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

(๔) กำหนดหน้าที่และอำนาจอันเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้
สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ที่มุ่งประสงค์ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
มีหน้าที่และอำนาจอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยมีการรับรอง
หน้าที่และอำนาจดังกล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอย่างชัดเจน จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาตินอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแล้ว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติยังมีหน้าที่และอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดด้วย อาทิ
ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย
และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือ
หรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป
ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่หัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อบุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำความผิดเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน บุคคลนั้นสามารถแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนในการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และไม่มีลักษณะบังคับให้เปิดเผยตัวตนผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัวซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา และผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการกระทำตามหน้าที่เปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

(๖) กำหนดมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน โดยในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภัยอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๗) กำหนดมาตรการเพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสัมฤทธิ์ผล เพื่อให้การปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสัมฤทธิ์ผลและสอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จึงได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ อาทิ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศนั้น นอกจากจะให้มีการกำหนดแผนการดำเนินการและระยะเวลาการดำเนินการไว้แล้ว ยังได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ในกรณีที่จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดด้วย ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่คณะอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคณะกรรมการประสานงาน

ระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Sub - Committee on Accreditation – International Coordinating Committee on National Human Rights Institutions) (ICC-SCA) หรือ GANHRI-SCA ในปัจจุบัน ประเมินว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ทันทั่วทั้งที่

ในส่วนของการดำเนินการตรวจสอบเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้น ได้กำหนดมาตรการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้แก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจแล้ว แต่มิได้ดำเนินการและแจ้งผลการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งมิได้แจ้งกรณีที่ไม่อาจดำเนินการดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด นอกจากนี้ ยังกำหนดมาตรการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง ปัญหา และอุปสรรค เสนอรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อเป็นการแจ้งให้ทุกภาคส่วนได้ทราบถึงการดำเนินการหรือไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๗) การประกันความเป็นอิสระของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและการคุ้มครองการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน โดยที่หลักการปารีส (Paris Principles) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องมีโครงสร้างที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีงบประมาณที่เพียงพอที่จะจ้างเจ้าหน้าที่และจัดหาสถานที่เพื่อประกันความเป็นอิสระจากรัฐบาล และไม่อยู่ภายใต้บังคับการควบคุมทางการเงินที่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระ ตลอดจนมีการคุ้มครองการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการดำเนินการ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้องค์กรอิสระบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ อาทิ การกำหนดหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และการเสนองบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำหรับการให้ความคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น โดยที่การดำเนินการโดยสุจริตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแม้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ แล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งทางแพ่งทางอาญา และทางปกครองตามหลักกฎหมายทั่วไปแล้ว ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงไม่ได้กำหนดไว้

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดจะทำให้มีการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีความหลากหลายและได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้หรือ

ประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการปรับปรุงกระบวนการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ ตลอดจนปรับปรุงกลไกการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มีการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะทันต่อสถานการณ์และเป็นการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในลักษณะแสวงหาความร่วมมือซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ยังเป็นการแก้ไขปัญหากรณีที่คณะอนุกรรมการประเมินสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC-SCA) หรือ GANHRI-SCA ในปัจจุบัน ได้ประเมินคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย และ GANHRI ได้ลดระดับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากสถานะ A เป็น B เนื่องจากเหตุผลที่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหายังไม่สามารถประกันได้ถึงความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ การสนองตอบต่อสถานการณ์ที่กระทบสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังไม่ทันท่วงที อันไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles)

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

ผลการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ทันท่วงที จะเป็นการลดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ และหากมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น บุคคลนั้นจะได้รับการแก้ไขและเยียวยาความเสียหายอย่างเหมาะสมในเวลาอันควร

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินำไปสู่การป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และการที่ GANHRI ปรับระดับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากสถานะ B เป็น A

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

โดยที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC) หรือคณะกรรมการพันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) ในปัจจุบัน การกำหนดบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับองค์ประกอบสรรหา อำนาจหน้าที่ หลักความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris

Principles) ซึ่งเป็นหลักการที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเป็นมาตรฐานในการประเมินที่เป็นมาตรฐานสากล (accreditation process) ของคณะกรรมการ พันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) แล้ว

นอกจากนี้ โดยที่ประเทศไทยได้เป็นภาคีสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน หลายฉบับ อาทิ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)) อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child (CRC)) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (CERD)) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT)) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)) การที่กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจหลักเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนอันได้แก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อ คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน นั้น ย่อมจะเป็นการเสริมการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่าง ประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับการ ประเมินสถานะจากคณะกรรมการพันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI)) จากระดับ B เป็นระดับ A อันจะทำให้คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสิทธิออกเสียงในการเข้าร่วมประชุมของ GANHRI และมีสิทธิเสนอบุคคล เพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรดังกล่าวได้แล้ว ยังเป็นการเพิ่มกลไกของประเทศในการเอื้อต่อการปฏิบัติตาม พันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยด้วย

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชน ทำภารกิจนี้

เนื่องจากมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็น หน่วยงานธุรการตามมาตรา ๒๒๐ ของรัฐธรรมนูญ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป นอกจากนี้ยังกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการโดยแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องและภาคประชาสังคมด้วย

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรอิสระอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยในกรณีที่เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นก็ให้มีการแจ้งให้องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปได้ และหากเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งกำหนดให้มีการดำเนินการโดยแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาสังคมด้วยแล้ว

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน การดำเนินการตามข้อเสนอแนะอันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งช่วยเหลือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่ได้รับคำสั่งหรือได้รับแจ้ง ตลอดจนยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนี้มีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๓.๒ การทำภารกิจนี้สามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากเป็นกฎหมายที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีขึ้น

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗) กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการสอดส่องและติดตามงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจโดยไม่ต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนก่อน โดยหากความปรากฏต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ว่าในทางใด คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็สามารถดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้ และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ตัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น

ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน และเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย
ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่
มีการใช้ระบบคณะกรรมการ
มีความจำเป็นอย่างไร

มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจมีความคาบเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรอิสระอื่น

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในกรณีที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนกระทำได้ การใช้อำนาจของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันและดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติกำหนดด้วย นอกจากนี้ ยังมีการวางกรอบแนวทางการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้มีการวางระเบียบกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ หน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมา ให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และการเข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนใดคนหนึ่งดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจและใช้อำนาจดังกล่าวซึ่งต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา   โทษทางปกครอง   ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีข้อมูลเพียงพอต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการให้ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใด แก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้ข้อมูล หรือความเห็น หรือผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้เปิดเผยข้อมูลอันทำให้ สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการให้ ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใดแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะทำให้คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่มีข้อมูลเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กฎหมายบัญญัติ และการเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง หรือผู้ร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อาจเป็นภัยอันตรายแก่บุคคลที่ให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และทำให้ พยานหลักฐานที่ได้มาถูกทำลายได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้ผู้ที่กระทำความผิดดังกล่าวต้องได้รับโทษ ทางอาญา

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน หรือไม่

ไม่มี

๔.๒ กรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

มีการยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

- ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน
- ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย
หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วประเทศ

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

- ด้านเศรษฐกิจและสังคม
- เชิงบวก

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน รวมทั้งทำให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งเมื่อมีการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการดังกล่าวแล้วจะทำให้ปัญหาสิทธิมนุษยชนได้รับการแก้ไข ตลอดจนมีการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการช่วยจัดความไม่เป็นธรรม และเป็นการอำนวยความสะดวกสุขให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์แก่ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่ประเทศต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศจะไม่ยกปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อนำมาเป็นข้อจำกัดในการลงทุนในประเทศ รวมทั้งเป็นข้อจำกัดมิให้ได้รับสิทธิประโยชน์หรือจำกัดสิทธิในด้านการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ

นอกจากนี้ การกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น และกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน จะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรอิสระอื่นอันจะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทุกภาคส่วน

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

หน่วยงานหรือบุคคลซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือคำสั่งที่ให้แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งผู้ซึ่งเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมาย หรือตามคำสั่งศาล ย่อมต้องรับโทษทางอาญา

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวตามมาตรา ๓๒ เสรีภาพในเคหสถานตามมาตรา ๓๓ และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญ บางประการที่อาจถูกจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยในกรณีที่ของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดบังคับให้เปิดเผยได้เฉพาะกรณีเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

การบังคับให้เปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนเป็นการจำกัดสิทธิเท่าที่จำเป็น เฉพาะกรณีเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัวซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ สำหรับการให้มีหน้าที่และอำนาจเข้าไปในเคหสถานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และการให้บุคคลมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณานั้นก็เป็นการจำกัดเสรีภาพเท่าที่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยการดำเนินการดังกล่าว หากเป็นการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแทนต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดด้วย นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไว้แล้ว โดยห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน และผู้ฝ่าฝืนเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องรับโทษทางอาญาด้วย

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคมได้มีการดำเนินการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีการ

ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนได้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยแล้ว จะทำให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง ตลอดจนเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของนานาชาติประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน ย่อมจะทำให้ประชาชนทราบและเข้าใจสิทธิมนุษยชน และไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการอำนวยประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

เมื่อหน่วยงานของรัฐมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนประเทศไทยจะไม่ถูกยกปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อจำกัดสิทธิหรือประโยชน์ในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ยั่งยืนต่อไป

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

เมื่อการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐซึ่งรวมถึงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ ตลอดจนการปฏิบัติงานของภาคเอกชนไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ผู้ประกอบการย่อมได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน และยังทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเชื่อถือ อันจะลดต้นทุนในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการด้วย

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด

เมื่อหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และประชาชน เข้าใจถึงสิทธิมนุษยชน และได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งได้มีการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว ย่อมเป็นการดึงดูดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ ตลอดจนประเทศไทยจะไม่มีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ต่างประเทศจะสามารถยกขึ้นเพื่อมิให้สิทธิประโยชน์ หรือจำกัดสิทธิทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ยั่งยืนต่อไป

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจประการหนึ่งในการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ คณะกรรมการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น อันจะเป็นเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนยิ่งขึ้น

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

เมื่อกำหนดแนวทางการทำงานขององค์กรอิสระไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน จะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ และทำให้รัฐสามารถควบคุมและลดการสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น และเมื่อมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว ก็จะช่วยลดภาระและงบประมาณที่สูญเสียไปกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก เช่น การเยียวยาความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการกำหนดกรอบดุลพินิจในการตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้นั้น กำหนดให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาในเรื่องใดโดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งต้องมีการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณที่สูญเสียไปกับการตั้งอนุกรรมการเกินความจำเป็น

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตต่อรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้วางกลไกการปฏิบัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ขององค์กรอิสระอื่นหรือหน่วยงานของรัฐต้องทำงานร่วมกันโดยผ่านการประสาน ปรึกษาหารือ หรือการกำหนดแนวทางการทำงานเพื่อให้เชื่อมโยงและไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ในบริบทของสังคมไทยที่ผ่านมา การทำงานในลักษณะดังกล่าวกระทำได้ยาก เนื่องจากองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐจะยังติดอยู่กับอำนาจของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานเป็นหลัก

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะทำให้การใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติ มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่แก่ประชาชน และไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างองค์กรซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้ เป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและกรอบอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีอยู่เดิม

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน

เป็นไปตามงบประมาณปกติของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่จะมีภาระด้านงบประมาณที่เพิ่มขึ้นจากการกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสิทธิได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๖.๒ ในกรณีที่ เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยอาจประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ โดยสะดวก นอกจากนี้ ยังกำหนดให้การออกระเบียบเกี่ยวกับการร้องเรียนจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนในการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ในระหว่างดำเนินการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้จัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์การจัดสัมมนา รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับพื้นที่

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรอิสระอื่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร และในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วยให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งกำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมายได้แก่
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นประธานองค์กรอิสระซึ่งมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

(๑) กำหนดให้ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน

หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้อภัยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร้องขอ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้

(๒) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้าตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว สำหรับในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องแจ้งผลการดำเนินการหรือการไม่รับพิจารณาหรือยุติการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบโดยในกรณีที่ไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้ระบุเหตุผลให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

(๔) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น หรือในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนคนหนึ่งคนใดเห็นจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภัยอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติย่อมมีอำนาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงให้ความช่วยเหลือผู้ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนตามที่เห็นสมควร และบุคคลดังกล่าวย่อมต้องดำเนินการตามนั้น

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปี เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ รวมทั้งตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่อนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องจัดให้มีแผนการดำเนินการดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

(๖) กำหนดให้ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้กำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน หรือเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

(๗) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับระยะเวลาการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดใหม่ให้ชัดเจน เพื่อให้มีกรอบระยะเวลาชัดเจนในการดำเนินการ

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

กำหนดให้การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวง ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญ

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้อภัยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ได้

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนกระทำได้ ให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเปิดเผยให้สาธารณะทราบเป็นการทั่วไป

(๓) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ทุกปี

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

บุคคลภายนอกที่พบเห็นหรือได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน สามารถที่จะแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้นหรือไม่

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๑๑ และมาตรา ๖๑ (๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการ จัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือกกันเองขององค์กรเอกชนด้าน สิทธิมนุษยชน และสภาวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นกรรมการสรรหา ให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติกำหนดภายใน ๒๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๖ การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยเกี่ยวกับ คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา หรือการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด	คณะกรรมการสรรหา กำหนดภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๗ เบื้องประชุมและคำตอบแทนอื่นของประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาได้รับตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด	ประธานวุฒิสภากำหนด ภายใน ๑๕ วันหลังจาก พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๒๓ หลักเกณฑ์และวิธีการประชุมของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๒๘ ให้หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติแต่ละคนกระทำได้และการใช้อำนาจต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญ

มาตรา	กำหนดเวลา
	ประกาศใช้
มาตรา ๒๙ หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้งอนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงานของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งหรือร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และออกระเบียบการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลที่มาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการออกระเบียบหรือประกาศในการควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๕๑ องค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๕๕ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจออกระเบียบการมอบอำนาจของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดภายใน ๖๐

มาตรา	กำหนดเวลา
แห่งชาติให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทน และการกำหนดกิจการอื่นใด ที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	วันหลังจากพระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญ ประกาศใช้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ดำเนินการตาม แนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)

ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มิถุนายน ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖ (นายนาถะฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....¹

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีดังนี้

๑. การกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนให้มีความชัดเจนมากขึ้นนั้น ทำให้สะท้อนถึงเจตนารมณ์ในการจัดตั้งองค์กรอิสระที่ต้องมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง และทำให้เกิดความน่าเชื่อถือเทียบเท่าองค์กรอิสระของนานาชาติ และสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ทำให้การกำหนดที่มาของคณะกรรมการสรรหาใหม่เกิดผลดีต่อกระบวนการพิจารณาสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๓. ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๔. เกิดผลดีต่อประเทศ สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับนานาประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน ย่อมจะทำให้ประชาชนทราบและเข้าใจสิทธิมนุษยชนและไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นการอำนวยประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

๕. การบูรณาการภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดความซ้ำซ้อนในการทำหน้าที่ จะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ และทำให้รัฐสามารถควบคุมและลดการสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น และเมื่อมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว ก็จะช่วยลดภาระและงบประมาณที่สูญเสียไปกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีดังนี้

๑. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๖ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๒๑๖ นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยองค์กรอิสระแต่ละองค์กรแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องมีคุณสมบัติและ “ไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไป” ดังต่อไปนี้ด้วย

๑ล๑

๑ล๑

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒”

¹ จัดทำโดย นางสาวจิตระกาน เจียรตระกูล วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย
เรียบเรียงข้อมูลจากตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (เอกสารแนบท้ายภาคผนวก)

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ จึงต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๒ (๒) ประกอบกับมาตรา ๙๘ (๗) ที่ได้บัญญัติไว้ว่า “ต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” แต่ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๑๐ ไม่มีการกำหนดถึงลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไว้

นอกจากนี้ กรณีจะถือว่า ความในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๑๐ (๑๗) ที่ได้กำหนดไว้ว่า “ต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา “ถึงที่สุด” ให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” ครอบคลุมถึงลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๘ (๗) ดังกล่าวแล้วมิได้ เพราะเมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับกรณีลักษณะต้องห้ามของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๒ (๒) และ (๓) ที่ได้บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๒๐๒ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๓) หรือ (๑๘)

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

กรณีจึงย่อมแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าลักษณะต้องห้ามทั้ง ๒ ลักษณะดังกล่าว นั้น ไม่ใช่ลักษณะต้องห้ามกรณีเดียวกัน

ดังนั้น ทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงสมควรพิจารณาความในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๑๐ ในประเด็นข้อสังเกตดังกล่าว ในชั้นการพิจารณาในวาระที่สองต่อไป

๒. มีข้อสังเกตว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่เสนอโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ปรากฏตามร่างบทเฉพาะกาล มาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๕) และ (๖) นั้น น่าจะมีความคลาดเคลื่อนในการจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ดังนั้น ทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงสมควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตราดังกล่าวให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ในชั้นการพิจารณาในวาระที่สองต่อไป ดังนี้

“มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือกกันเองตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจัดแจ้งและดำเนินการรับจัดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ

(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๒)

(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิชข้อตกลงวิธีการเลือกตั้งกล่าว

(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๔)

(๖) ให้กรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๕)”

ทั้งนี้ เพื่อให้ความในร่างมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๕) และ (๖) ดังกล่าว มีความสอดคล้องกันกับความในร่างมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง (๔)

หลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติ เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ^{1/2}

(Principle relating to the status and functioning of national institution for protection and promotion of human rights) หรือหลักการปารีส (Paris Principles)

1. รูปแบบของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับชาติและระดับระหว่างประเทศ โดยมีลักษณะการดำเนินงานในเชิงบริหาร ไม่ใช่ศาลหรือฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งดำเนินการโดยการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ หรือโดยการพิจารณาและมติในคำร้องเรียนต่าง ๆ ที่เสนอโดยปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

จากการที่องค์การสหประชาชาติได้ประมวลลักษณะของสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติที่มีการจัดตั้งขึ้นในประเทศต่าง ๆ ได้แบ่งสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติออกเป็น 3 รูปแบบ คือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (Human Rights Commissions) ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา (Ombudsman) และสถาบันที่จัดตั้งขึ้นเป็นพิเศษ (Specialized Institutions)

¹ United Nation, National Institutions for the protection and promotion of Human Rights, Fact Sheet No.19 (Geneva : United Nations), 2005, pp.6-10

² หลักการนี้เกิดจากการประชุมทางวิชาการที่กรุงปารีส ในปี 1991 และต่อมาได้รับการรับรองจาก UN General Assembly ในการประชุม ปี 1993 หลังจากรับรองปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนก่อนหน้านี้ในปีเดียวกัน

1.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (Human Rights Commissions) เป็นองค์กรที่ประกอบด้วย กรรมการที่มีความหลากหลายจากผู้ที่มีความสนใจ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งแต่ละประเทศอาจมีข้อกำหนดหรือข้อจำกัดใด ๆ ในการเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนก็ได้ เช่น การกำหนดจำนวนผู้แทนจากสาขาอาชีพ พรรคการเมือง หรือท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน เป็นต้น มีอำนาจหน้าที่หลักในการทบทวนนโยบายสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะติดตามตรวจสอบการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน แนะนำวิธีการที่จะแก้ไขผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน แนะนำวิธีการที่จะแก้ไขการกักขัง ชี้แนะข้อร้องเรียนต่อรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายภายในหรือกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยมีอำนาจรับและสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกละเมิดจากการใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ดำเนินการสอบสวน หาหลักฐาน เพื่อกำหนดวิธีการเยียวยาที่เหมาะสม หรือใช้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง และอาจจัดให้มีศาลพิเศษ (Tribunal) เพื่อทำหน้าที่ รับฟังและตัดสินประเด็นจากข้อเรียกร้องที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ในกรณีที่ไม่มีศาลพิเศษ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนจะสามารถส่งข้อเรียกร้องไปยังศาลปกติเพื่อตัดสินขั้นสุดท้าย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนจะต้องทำหน้าที่อย่างอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ในการตรวจสอบว่ากฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้นำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และรายงานต่อฝ่ายนิติบัญญัติ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองชนชาติต่าง ๆ ไม่ให้ถูกเลือกปฏิบัติ การคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิมนุษยชนด้านอื่น ๆ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่

ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายหรือกฎบัญญัติที่ก่อตั้งองค์กร ซึ่งคณะกรรมการในแต่ละประเทศ ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความรับรู้ ความสนใจของสังคมเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมและการให้การศึกษาทางด้านสิทธิมนุษยชน การสนับสนุนให้เกิดการอภิปรายประเด็นปัญหาสิทธิที่สำคัญ ๆ การจัดสัมมนา การให้บริการคำปรึกษา และการจัดประชุม เพื่อสร้างความรับรู้และเผยแพร่สิทธิมนุษยชนสู่สาธารณชน ซึ่งจะทำการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา (Ombudsman) เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งอาจกำหนดเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แต่งตั้งโดยรัฐสภาตามที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้หรือตามกฎหมายพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครอง

สิทธิของบุคคลที่เป็นเหยื่อของการถูกระทำที่ไม่เป็นธรรมจากฝ่ายบริหาร และดำเนินกิจกรรมในฐานะเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐกับเอกชน ซึ่งในแต่ละประเทศสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะมีลักษณะเฉพาะ แต่ที่คล้ายกัน คือ กระบวนการในการปฏิบัติหน้าที่ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานฝ่ายบริหาร แล้วเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ ในกรณีที่ข้อเสนอแนะไม่ได้รับการดำเนินการแก้ไข ก็จะจัดทำรายงานพิเศษไปถึงฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งปรากฏอยู่ในรายงานประจำปีที่เสนอปัญหาและข้อแนะนำในการออกกฎหมาย และการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหาร ทั้งนี้ ผู้ร้องสามารถร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาโดยตรงหรือผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะเป็นความลับ นอกจากนี้ ในบางประเทศ อาจกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภายกเรื่องขึ้นมาสอบสวนแนะนำเองโดยไม่รอการร้องเรียน

อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คล้ายคลึงกันในเรื่องของการรับและสอบสวนข้อร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชน โดยหลักการทั้งสองรูปแบบไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ในบางประเทศใช้ทั้งสองรูปแบบในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน กล่าวคือ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะทำหน้าที่เพื่อที่จะสร้างความเป็นธรรมและความชอบธรรมตามกฎหมายของการบริหารงานสาธารณะ ส่วนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนจะดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และตรวจสอบกรณีการเลือกปฏิบัติของชนในชาติ (Discrimination) โดยจะเน้นกิจกรรมทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน

1.3 สถาบันที่จัดตั้งขึ้นเป็นพิเศษ (Specialized Institutions) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ รัฐบาลหันมาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนกลุ่มน้อยในเรื่องเกี่ยวกับจริยธรรม เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ชนกลุ่มน้อย คนพื้นเมือง คนต่างดาว ผู้อพยพ เด็ก สตรี คนยากจน และคนพิการ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางด้านวัตถุและการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ปัจเจกบุคคลและกลุ่มบุคคลดังกล่าว โดยมีอำนาจในการตรวจสอบการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มที่กล่าวข้างต้น ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนจากบุคคลในกลุ่มเหล่านี้ ที่ร้องเรียนบุคคลหรือองค์กรของรัฐ แต่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจที่มีผลผูกพัน หรือที่จะทำให้มีการกระทำทางกฎหมาย แต่จะรับผิดชอบในการควบคุมความมีประสิทธิผลของกฎหมายและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับกลุ่มชนดังกล่าว รวมทั้งให้คำปรึกษาต่อรัฐสภาและหน่วยงานบริหารต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น คณะกรรมการประจำรัฐสภาที่มีความรับผิดชอบในด้านเด็กและสตรี เป็นต้น

2. อำนาจหน้าที่องค์ประกอบ และแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ³

ตามหลักการปารีส (Paris Principles) ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ และแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้แต่ละ ประเทศนำไปเป็นแนวทางจัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนภายในประเทศอย่างเป็นเอกภาพ กล่าวคือ

2.1 อำนาจหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมถึงการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวางเท่าที่จะเป็นไปได้ และอำนาจดังกล่าว ตลอดจน องค์ประกอบและเขตอำนาจของสถาบันควรบัญญัติรับรองไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น โดยมีความรับผิดชอบในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) เสนอความเห็น ข้อเสนอแนะ และรายงานต่าง ๆ ต่อรัฐบาล รัฐสภา และหน่วยงานอื่น ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ในฐานะที่เป็นสถาบันที่ให้คำปรึกษาไม่ว่าจะได้รับการร้องขอจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรืออาศัยอำนาจหน้าที่ในการรับฟังปัญหา โดยไม่ต้องส่งเรื่องต่อไปให้กับหน่วยงานอื่น ที่สูงกว่า โดยที่การเผยแพร่ความเห็น ข้อเสนอแนะ และรายงานต่าง ๆ รวมทั้ง อำนาจพิเศษ ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ ได้แก่

(1.1) บทบัญญัติของกฎหมายหรือการบริหารด้านต่าง ๆ รวมถึง บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับองค์กรตุลาการที่จะมุ่งจะรักษาและขยายการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องตรวจสอบบทบัญญัติของกฎหมายและข้อกำหนด ทางการบริหารที่มีผลบังคับใช้อยู่ รวมทั้ง ร่างกฎหมาย และข้อเสนอในทางนิติบัญญัติ และจะต้องจัดทำข้อเสนอแนะที่เหมาะสม เพื่อประกันว่า บทบัญญัติเหล่านี้สอดคล้อง กับหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน ซึ่งหากมีความจำเป็นสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะต้องเสนอแนะให้มีการรับรองกฎหมายใหม่ หรือแก้ไขกฎหมายที่มีผลบังคับใช้อยู่ และรับรองหรือแก้ไขมาตรการต่าง ๆ ทางการบริหาร

³ Principle relating to the status and functioning of national institution for protection and promotion of human right, D.1. Annex, Center for Human Rights United Nations, National Institutions for the Protection and Promotion of Human Rights, Fact Sheet No.19 (Geneva : United Nations), 2005, pp. 12-15

(1.2) สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นว่าสมควรหยิบยกขึ้นพิจารณา

(1.3) การจัดเตรียมรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ของประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนโดยทั่วไป และสถานการณ์เฉพาะเรื่อง

(1.4) การกระตุ้นให้รัฐบาลให้ความสนใจต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นภายในประเทศ และจัดทำข้อเสนอแนะในการดำเนินการแก้ไข เพื่อยับยั้งสถานการณ์ดังกล่าวและหากมีความจำเป็นอาจแสดงความคิดเห็นต่อจุดยืนและท่าทีของรัฐบาล

(2) ส่งเสริมและดำเนินการเพื่อเป็นหลักการเพื่อเป็นหลักประกันว่า กฎหมายภายในประเทศ ระเบียบและการปฏิบัติต่าง ๆ จะสอดคล้องกับกลไกสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ซึ่งรัฐร่วมเป็นภาคี และให้มีการนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) สนับสนุนให้มีการสัตยาบันสนธิสัญญา/ข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือให้การยอมรับ กลไกเหล่านั้น รวมทั้ง ให้มีการนำไปปฏิบัติ

(4) จัดทำรายงานเสนอความเห็นในประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ประเทศนั้น ๆ มีพันธกรณีที่จะต้องเสนอต่อองค์กรของสหประชาชาติ คณะกรรมการ และสถาบันระดับภูมิภาค

(5) ให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติ และองค์กรที่อยู่ในระบบของสหประชาชาติ สถาบันระดับภูมิภาค และสถาบันแห่งชาติของต่างประเทศในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(6) ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำโครงการหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการสอนการวิจัย เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนให้แก่โรงเรียน มหาวิทยาลัย และวงการวิชาชีพต่าง ๆ

(7) เผยแพร่เรื่องสิทธิมนุษยชน และความพยายามที่จะต่อต้านการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ โดยการยกระดับความรู้ของสาธารณชน ด้วยการให้ข้อมูลข่าวสาร ให้การศึกษา และใช้สื่อมวลชนทุกประเภท

สำหรับอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้น หลักการปารีสกำหนดว่า สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรจะต้องได้รับอำนาจในการสอบสวน คำร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีการบัญญัติรับรองไว้อย่างชัดเจนตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย โดยมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลมาชี้แจงข้อเท็จจริง

2.2 องค์ประกอบและหลักประกันความเป็นอิสระของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(1) สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรประกอบไปด้วยสมาชิกที่มาจากบุคคลหลายฝ่าย โดยอาจมาจากการเลือกตั้งหรือโดยวิธีอื่น และควรมีหลักประกันความเป็นอิสระในการใช้อำนาจด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้อำนาจแก่องค์กรที่จะสามารถช่วยให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

- องค์กรภาคเอกชนที่ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนและต่อต้านการแบ่งแยกเชื้อชาติ อาทิ สหภาพแรงงาน สมาคมนักกฎหมาย แพทย์ นักหนังสือพิมพ์ และนักวิทยาศาสตร์
- องค์กรด้านศาสนา
- มหาวิทยาลัย และผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ
- รัฐสภา
- หน่วยงานของรัฐ

(2) สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรได้รับการสนับสนุนในปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การได้รับงบประมาณที่เพียงพอ

(3) การแต่งตั้งสมาชิกของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรมีกำหนดวาระที่แน่นอน เพื่อเป็นการให้หลักประกันความเป็นอิสระในการดำเนินงาน

2.3 แนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรเป็นสถาบันที่เป็นตัวแทนของประเทศ โดยส่วนรวม เพื่อช่วยให้ประชาชนทั้งประเทศก้าวเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจที่ยึดหลักสิทธิมนุษยชนโดยมีโครงสร้างอำนาจหน้าที่ และวิธีการเข้าถึงสถาบัน ที่มีลักษณะเปิดกว้างต่อสาธารณชนทั่วไป และต่อเจ้าหน้าที่รัฐ นอกจากนี้ ในกรณีที่เหมาะสม ควรมีองค์กรที่ปรึกษาในระดับประเทศหรือระดับภูมิภาค เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินงานของสถาบัน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(1) มีอิสระในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ที่ได้รับจากรัฐบาล หรือส่งถึงสถาบันโดยตรงโดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ระดับสูง

(2) รับฟังข้อมูลจากบุคคลหรือจากเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพิจารณา
ปัญหา

(3) เผยแพร่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยตรงต่อสาธารณชน หรือโดยผ่าน
สื่อมวลชนแขนงต่างๆ

(4) สามารถที่จะจัดการประชุมได้อย่างสม่ำเสมอ และได้เท่าที่จำเป็น
โดยกรรมการทั้งหมดที่ได้รับเชิญ สามารถเข้าร่วมประชุมด้วย

(5) จัดตั้งคณะทำงานโดยเลือกจากสมาชิกของสถาบัน และจัดตั้งหน่วยงาน
ในระดับภาคหรือระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยเหลืองานของสถาบัน

(6) สามารถทำงานโดยปรึกษากับองค์กรที่รับผิดชอบในการคุ้มครอง
และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ตรวจการรัฐสภา องค์กรในการประนีประนอม
ข้อพิพาทต่าง ๆ หรือองค์กรอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน

(7) ให้องค์กรภาคเอกชนมีบทบาทพื้นฐานในการขยายงานของสถาบัน
แห่งชาติ เพื่อเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ของภาครัฐกับองค์กรภาคเอกชนในการส่งเสริม
และการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และต่อต้านกลุ่มนิยมเชื้อชาติ
 ฯลฯ

2.4 หลักการเกี่ยวกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติการดำเนินงานตามอำนาจ ที่ตุลาการ

สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่พิจารณาคำร้องที่เกี่ยวข้องกับ
ปัจเจกบุคคล ซึ่งคำร้องนั้นอาจเสนอโดยปัจเจกบุคคลเองหรือโดยตัวแทน หรือบุคคลที่สาม
องค์กรพัฒนาภาคเอกชน สหภาพแรงงานหรือตัวแทนขององค์กรอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการ
จะพิจารณาคำร้องดังกล่าว โดยยึดหลักการดังต่อไปนี้

(1) หาทางเจรจาไกล่เกลี่ย เพื่อยุติข้อพิพาทภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย

(2) แจ้งสิทธิให้กับผู้ร้องเรียนได้ทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเยียวยาแก้ไข
และการส่งเสริมให้ผู้ร้องเรียนได้เข้าถึงสิทธิเหล่านั้น

(3) พิจารณาคำร้องเรียนที่ได้รับ หรือส่งต่อไปยังเจ้าหน้าที่รายอื่นที่มีอำนาจ

(4) ให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของผู้ถูกร้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ข้อเสนอเรื่องการปรับปรุง หรือปฏิรูปกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ในทางบริหาร
ต่าง ๆ

แผนปฏิรูปคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยบทบาท อำนาจ และหน้าที่ในการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือ กสม. (Human Right Commission of Thailand) ภายใต้อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและรายงาน การกระทำหรือละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่าง ประเทศ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือ หน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าว เพื่อให้ดำเนินการแก้ไข และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคี สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งสหประชาชาติถือเป็นสนธิสัญญาหลัก จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วย สิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) อนุสัญญาว่า ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Woman - CEDAW) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economics, Social and Cultural Rights - ICESCR) อนุสัญญาว่าด้วยการ ขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination - CERD) อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment - CAT) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของชนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities - CRPD) ล้วนมีผลต่อภาพลักษณ์ และสถานะความน่าเชื่อถือในด้านการคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการประสานงานระหว่าง ประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC - NHRI) ได้รายงานสรุปผลการศึกษาดำเนินของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทยว่า ดำเนินงานโดยไม่ครบถ้วนตามหลักการ ซึ่งมีความ จำเป็นเร่งด่วนที่ประเทศไทยจะต้องปรับปรุงการดำเนินงานของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยคณะกรรมการจัดอันดับดังกล่าวได้ให้คำแนะนำว่าจะต้องปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกและแต่งตั้งที่แสดง ให้เห็นอย่างจริงจังต่อกระบวนการคัดเลือก อาทิ การประกาศประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบของ คณะกรรมการคัดเลือกและสรรหา ซึ่งจะต้องมีความชัดเจนในความเป็นตัวแทนขององค์กรสาธารณะ มีจำนวน ผู้เข้าร่วมที่มาจากองค์กรสาธารณะที่เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้เสีย หรือภาคประชาสังคม มีมาตรการหรือ กระบวนการคัดเลือกที่เปิดเผย โปร่งใส รวมทั้งผู้เข้ารับการคัดเลือกและสรรหาจะต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม ต่อการทำหน้าที่ ซึ่งประเด็นเหล่านี้มีความสำคัญต่อการปฏิรูปคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของ ประเทศไทย เพื่อให้แนวทางในการดำเนินงานสอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles) นอกจากนี้ ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ผ่านมา ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของ สังคม และประชาชน ผู้ได้รับการคัดเลือกและสรรหาเข้าทำหน้าที่ไม่มีบทบาทการดำเนินงานเชิงรุกที่ต่อเนื่อง อย่างเป็นรูปธรรมส่งผลกระทบต่อศรัทธาและความเชื่อมั่นในกระบวนการดำเนินงาน อันเนื่องมาจาก การดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย ไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบสำคัญ ๖ ประการ ตามหลักการปารีส อาทิ ความเป็นอิสระในการดำเนินงานโดยปราศจากการแทรกแซงจาก ทุกอำนาจการกำหนดภารกิจในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีอำนาจในทางกฎหมายอย่างเพียงพอรองรับต่อ การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ มีความสะดวกต่อการเข้าถึงได้ง่าย มีกฎเกณฑ์และ เครื่องมือในการทำงานที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ดำเนินงานภายใต้หลักการความร่วมมือกับทุกฝ่าย

*ที่มา : หนังสือเรื่องสภาพปฏิรูปแห่งชาติ วาระปฏิรูปที่ ๒ : แผนปฏิรูปการเข้าสู่อำนาจ/ระบบพรรคการเมือง

ยึดหลักประสิทธิภาพในเชิงปฏิบัติการ (Operational efficiency) และมีความรับผิดชอบในทางกฎหมาย ต้องเปิดเผยการดำเนินงานต่อสาธารณะ และยอมรับการตรวจสอบการดำเนินงานอย่างจริงจัง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับในระดับสากล และประชาชนมีความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อกระบวนการ การดำเนินงาน และตัวบุคคลที่เข้าทำหน้าที่ จึงจำเป็นต้องปฏิรูปโครงสร้างองค์กร กระบวนการคัดเลือกสรร และกระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

๒. ประเด็นปฏิรูป

๒.๑ ปฏิรูปองค์กร

๒.๒ ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. วิธีการศึกษาวิเคราะห์

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาแผนปฏิรูป คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีวิธีการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

๓.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบพรรคการเมือง และคณะทำงานไปพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบพรรคการเมืองได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยจัดประชุมพิจารณาศึกษา วิเคราะห์ โครงสร้าง ที่มา อำนาจหน้าที่ ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค

การดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเชิญผู้แทนจากสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อชี้แจงข้อมูล ข้อเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็น และได้ดำเนินการ ศึกษาวิเคราะห์กฎหมายและข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เค้าโครงสร้างรัฐธรรมนูญ ข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย “องค์กรตามรัฐธรรมนูญ” โดยคณะทำงานวิชาการสถาบันพระปกเกล้า

๓.๒ คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบพรรคการเมือง ได้รวบรวมผลการพิจารณาศึกษาและจัดทำ ข้อเสนอแนะการปฏิรูปคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง

๓.๓ คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง ได้นำรายงานผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการปฏิรูป ระบบพรรคการเมืองไปพิจารณา ประกอบกับนำข้อสังเกต ข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และข้อมูลทางวิชาการ เพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิรูป คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังที่ได้เสนอไว้ในรายงานฉบับนี้

๔. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

จากข้อมูลที่ได้มีการรวบรวมทั้งหมด พบว่าปัญหาสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำเป็นต้องปฏิรูปกระบวนการคัดเลือกและสรรหา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปารีส และคำแนะนำขององค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งจะต้องปฏิรูปกระบวนการดำเนินงานที่ต้องมีกำหนดบทบาท การดำเนินงานในเชิงรุก มีการกำหนดภารกิจที่ชัดเจน มีการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ เพื่อการตรวจสอบ การรับรู้ของประชาชน

๕. ข้อเสนอปฏิรูปและแนวทางดำเนินการ

๕.๑ ประเด็นปฏิรูป : ปฏิรูปองค์กร

มาตรการ

๑. จัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๗ คน โดยครอบคลุมภารกิจของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในด้านต่าง ๆ ตามหลักการสากล และสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๑๓ คน ที่สอดคล้องกับหลักการปารีส ดังนี้

๒.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกโดยที่ประชุมศาลฎีกา จำนวน ๑ คน

๒.๒ ประธานรัฐสภา จำนวน ๑ คน (เพื่อให้เชื่อมโยงกับประชาชน)

๒.๓ ผู้นำฝ่ายค้าน จำนวน ๑ คน (เพื่อให้เชื่อมโยงกับประชาชน)

๒.๔ นายกสภานายความ

๒.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิจากเครือข่ายภาคประชาสังคม จำนวน ๓ คน

๒.๖ ผู้ทรงคุณวุฒิจากเครือข่ายสถาบันการศึกษา จำนวน ๒ คน

๒.๗ ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนและต่อต้านการแบ่งแยกเชื้อชาติ

จำนวน ๒ คน

๒.๘ ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินงานด้านศาสนา จำนวน ๒ คน

ขั้นตอน

ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ระยะเวลาดำเนินการ

ภายหลังจากมีรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๒ ประเด็นปฏิรูป : กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรการ

๑. ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒. ตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ขั้นตอน

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓. ตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ระยะเวลาดำเนินการ

ภายหลังจากมีรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๖. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับจากข้อ ๕

ผลลัพธ์

๑. อันดับความเชื่อถือในการดำเนินงานระดับสากล และความเชื่อมั่นของประชาชนในประเทศ

๒. ความชัดเจนในบทบาทการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

๓. ประชาชนทุกภาพส่วนได้รับการดูแล และเยียวยาสอดคล้องกับหลักการสากล

ผลกระทบ

๑. ต้องมีการจัดกระบวนการคัดเลือกและสรรหาตามหลักการใหม่
  ๒. การเปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้าสู่กระบวนการคัดเลือกสรรหา อาจมีผลดีต่อการดำเนินงาน แต่ก็ไม่อาจเป็นหลักประกันได้ว่าจะไม่ถูกแทรกแซงโดยการส่งตัวแทนเข้ามาสู่กระบวนการคัดเลือกและสรรหา
- ๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามผลลัพธ์ในข้อ ๖**
๑. อันดับความน่าเชื่อถือขององค์กรระหว่างประเทศ และสิทธิในการเข้าไปมีบทบาทในองค์กรระดับสากลภายใต้ความตกลงของอนุสัญญาที่ประเทศไทยมีอยู่ในขณะนี้
  ๒. ความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ภายใต้การปรับปรุงแก้ไขข้อจำกัดในทางกฎหมาย
-

ความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชน*

ความสำเร็จระดับโลก

ในเดือนธันวาคม ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ เห็นชอบมติว่าด้วยการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนโดยการสนับสนุนจากเอ็นจีโอกว่า ๑๙๐ องค์กรรวมทั้งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วงเวลาที่นักปกป้องสิทธิมนุษยชนถูกกดขี่มากขึ้น เนื่องจากการปราบปรามองค์กรภาคประชาสังคมที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ของโลก มติข้อนี้เรียกร้องให้เกิดความรับผิดชอบต่อการทำร้ายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และกระตุ้นให้รัฐปล่อยตัวผู้ที่ถูกควบคุมตัวโดยพลการ เนื่องมาจากการใช้สิทธิขั้นพื้นฐานตามเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคมและการชุมนุมอย่างสงบ

สามประเทศยกเลิกโทษประหารชีวิตในช่วงเวลาสามเดือนแรก ของปี ๒๕๕๘ ในเดือนมกราคม มาดากัสการ์ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทุกประเภท พิจิทำแบบเดียวกันในเดือนกุมภาพันธ์ และในเดือนมีนาคม ประเทศชูรินาเม แห่งอเมริกาใต้ได้ยกเลิกข้อบัญญัติให้มีโทษประหารชีวิตเช่นกัน

ความสำเร็จในภูมิภาคแอฟริกา

ในเดือนมกราคม ภายใต้งบกดขี่จากแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลและผู้สนับสนุน บริษัทลูกของเชลล์ในไนจีเรียประกาศยอมความ โดยจ่ายเงิน ๕๕ ล้านดอลลาร์ให้กับเกษตรกรและชาวประมง ๑๕,๖๐๐ คนในเขตโบโด ไนจีเรีย ซึ่งวิถีการดำรงชีวิตของพวกเขาได้รับผลกระทบอย่างมาก จากการรั่วไหลของน้ำมันครั้งใหญ่ถึงสองครั้งของบริษัทเชลล์ระหว่างปี ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒

ประธานาธิบดีเอ็ดการ์ ลุงกู (Edgar Lungu) แห่งแซมเบียยกเลิกโทษประหารชีวิตแก่นักโทษ ๓๓๒ คนซึ่งถูกคุมขังในเรือนจำที่มีความปลอดภัยสูงสุดในโมโกเบโก เมืองคัเบเว โดยให้รับโทษจำคุกตลอดชีวิตแทนเมื่อเดือนกรกฎาคม

ในเดือนพฤษภาคม โมเสส อากาทูกบา (Moses Akatugba) นักโทษประหารชีวิตชาวไนจีเรีย ได้รับการนิรโทษกรรมหลังถูกจองจำมาเกือบ ๑๐ ปี เขาถูกทรมานให้รับสารภาพต่อความผิดที่เขายืนยันว่าไม่ได้ก่อ นักกิจกรรมของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล กว่า ๘๐๐,๐๐๐ คนส่งจดหมายเรียกร้องความยุติธรรมให้กับเขา

ศาลอุทธรณ์แห่งซูดานกลับคำพิพากษาที่ให้ลงโทษฟาร์โดอุส อัล ตูม (Fardous Al Toum) วัยรุ่นซึ่งเคยถูกศาลชั้นต้นพิพากษาว่ามีความผิดฐาน“แต่งกายไม่เหมาะสมหรือขัดกับหลักศีลธรรม” และได้รับโทษโบย ๒๐ ครั้ง และถูกปรับเป็นเงิน ๕๐๐ ปอนด์ซูดาน เชื่อว่าส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการณรงค์และการกดดันระหว่างประเทศ

ในเดือนตุลาคม ศาลของเอธิโอเปียตัดสินยกฟ้องบล็อกเกอร์สี่คนสุดท้ายของ Zone ๙ ซึ่งถูกตั้งข้อหาก่อการร้ายเนื่องจากงานเขียนของตัวเอง ส่วนบล็อกเกอร์อีกห้าคนได้รับการปล่อยตัวตั้งแต่เดือนกรกฎาคม

---

* ที่มา : รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙

โดยแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ความสำเร็จในภูมิภาคอเมริกา

ในโคลอมเบีย การเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลกับกลุ่มปฏิวัติติดอาวุธแห่งโคลอมเบีย (Revolutionary Armed Forces of Colombia-FARC) คืบหน้าไปอย่างมาก ทำให้เกิดความหวังว่าการขัดแย้งกันด้วยอาวุธที่ดำเนินสืบมาถึง ๕๐ ปีจะยุติลงเร็ว ๆ นี้ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลจะติดตามสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และความคืบหน้าอื่น ๆ ต่อไป

คาร์เมน กัวดาลูเป เวลเกซ (Carmen Guadalupe Vasquez) ได้รับการอภัยโทษในที่สุด เธอสามารถออกจากเรือนจำในกรุงเอลซัลวาดอร์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ที่ผ่านมาเธอถูกศาลตัดสินให้จำคุก ๓๐ ปีตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ในข้อหาฆ่าคนตายทั้งที่ทางการรู้เรื่องขึ้นมา ตอนอายุ ๑๘ ปีเธอแท้งลูก แต่กลับถูกเจ้าหน้าที่ตั้งข้อหาทำแท้ง ซึ่งเป็นการกระทำที่ต้องห้ามในทุกกรณีในเอลซัลวาดอร์

ในเดือนกุมภาพันธ์ มีการยกเลิกข้อหาสุดท้ายต่อคลอเดีย เมดินา (Claudia Medina) หญิงชาวเม็กซิโกซึ่งถูกทรมานและบังคับให้รับสารภาพเมื่อปี ๒๕๕๕ ผู้สนับสนุนแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ทั่วโลกร่วมปฏิบัติการช่วยเหลือเธอ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการ รมรงค์ “ยุติการทรมาน”

ในเดือนตุลาคมเชกเกอร์ อาเมอร์ (Shaker Amer) ได้รับการปล่อยตัวหลังถูกควบคุมตัวที่อ่าวกวานานาโมโดยไม่มีการแจ้งข้อหาหรือไม่ได้รับการไต่สวนจากศาลเป็นเวลา ๑๓ ปี เขาเป็นหนึ่งในผู้ถูกควบคุมตัวชุดแรก ๆ ที่ถูกส่งไปยังค่ายกักกันที่อือฉาวเมื่อปี ๒๕๔๕ และเป็นผู้มีสิทธิพำนักอาศัยในสหราชอาณาจักรคนสุดท้าย ที่ถูกควบคุมตัวที่นั่น ผู้สนับสนุนแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล รมรงค์ให้ปล่อยตัวเขามากกว่า ๑๐ ปี

ศิลปินกราฟฟิตีและนักโทษทางความคิดชาวคิวบา ดานิโล มัลโด นาโด มาชาโด (Danilo Maldonado Machado) ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำในกรุงฮาวานาเมื่อเดือนตุลาคม เขาถูกคุมขังเกือบหนึ่งปีหลังจากเขียนคำว่า “Raúl” และ “Fidel” บนหลังของหมู สองตัว คาดว่าการปล่อยตัวเขาจะสะท้อนถึงแนวปฏิบัติใหม่ของเสรีภาพในการแสดงออกและเสียงที่เห็นต่างในประเทศนี้

ความสำเร็จในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ในเดือนตุลาคม มีการรับรองมติสำคัญโดยคณะมนตรีความมั่นคง แห่งสหประชาชาติ ซึ่งให้ความหวังว่าเหยื่อของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในศรีลังกาจะสามารถเข้าถึงความจริงและความยุติธรรมได้ในที่สุด มติดังกล่าวยอมรับว่าอาชญากรรมรุนแรงเกิดขึ้นจาก คู่กรณีทั้งสองฝ่าย

ในเดือนมีนาคมศาลสูงสุดอินเดียตัดสินให้พระราชบัญญัติเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นโมฆะที่ผ่านมามีการใช้กฎหมายนี้ ดำเนินคดีกับบุคคลจำนวนมากรวมทั้งนักกิจกรรมและผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลทางอินเทอร์เน็ต คำวินิจฉัยของศาลนับเป็นชัยชนะ ที่สำคัญของเสรีภาพในการแสดงออกในอินเดีย

ในเดือนธันวาคม รัฐสภามองโกเลียลงมติเห็นชอบประมวลกฎหมายอาญาฉบับใหม่ซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกรูปแบบ โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

หลังการกดดันและเขียนจดหมายรมรงค์ของผู้สนับสนุนแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเป็นเวลา กว่าสองปี นายแพทย์ตุนอ่อง (Tun Aung) ได้รับการปล่อยตัวในเดือนมกราคม เขาถูกศาลสั่งจำคุก ๑๗ ปีหลังจากพยายามห้ามปรามฝูงชนที่กำลังก่อจลาจลเมื่อปี ๒๕๕๕ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติของเมียนมาร์ระบุว่า จดหมายจากผู้สนับสนุนแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลส่งผลให้พวกเขา
รับพิจารณาเรื่องนี้

ทางการจีนปล่อยตัวนักกิจกรรมด้านสิทธิสตรีห้าคน โดยให้ประกันตัวออกไปเมื่อเดือนเมษายน
ภายหลังการรณรงค์ระดับโลกเพื่อเรียกร้องเสรีภาพของพวกเธอ #FreeTheFive เหวยถึงถึง (Wei
Tingting) หวังมัน (Wang Man) หวู่หรงหรง (Wu Rongrong) หลี่ติงติง (Li Tingting) และเจิ้งฉูหฺราน
(Zheng Churan) ถูกจับกุมช่วงวางแผนจัดกิจกรรมในวันสตรีสากล โดยมีเป้าหมายเพื่อรณรงค์ต่อต้าน
การคุกคามทางเพศ

ฟิลิป การ์มา (Filep Karma) นักเคลื่อนไหวได้รับการปล่อยตัว ออกจากเรือนจำในอินโดนีเซีย
เมื่อเดือนพฤศจิกายนในที่สุด เขาถูกจองจำกว่าหนึ่งทศวรรษเนื่องจากโบกธงเรียกร้องเอกราช
ของชาวปาปัวในระหว่างพิธีกรรมทางการเมืองเมื่อปี ๒๕๔๗

ผู้สนับสนุนแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรณรงค์เรียกร้องเป็นเวลานานเพื่อให้ปล่อยตัว
ฟิลิปมีการส่งข้อความ ๖๕,๐๐๐ ครั้งเพื่อสนับสนุนเขาในกิจกรรมเขียนเพื่อสิทธิในปี ๒๕๕๔

ความสำเร็จในภูมิภาคยุโรปและเอเชียกลาง

ในเดือนพฤษภาคมไอร์แลนด์เป็นประเทศแรกในโลกที่รับรองกฎหมายความเท่าเทียม
ด้านการสมรสเต็มรูปแบบจากการลงคะแนนเสียงของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (popular
vote) “การตัดสินใจครั้งนี้เป็นการส่งสัญญาณต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในทุกแห่งหนว่าพวกเขา
ความสัมพันธ์ของพวกเขา และครอบครัวของพวกเขามีความสำคัญ” คอลัม โอกอร์-แมน
(Colm O’Gorman) ผู้อำนวยการบริหารแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไอร์แลนด์กล่าว

ในเดือนเมษายนรัฐบาลนอร์เวย์ระบุว่าจะมีการแก้ไขกฎหมาย สำหรับบุคคลที่ต้องการ
เปลี่ยนเพศสภาพตามกฎหมาย ทั้งนี้เป็นผลจากการรณรงค์ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
ในกรณีของ จอห์น จีนเน็ท โซลสแตท เรโม (John Jeanette Solstad Remø) หญิงข้ามเพศ
ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนเพศสภาพตามกฎหมายได้เนื่องจากไม่ได้ผ่านการผ่าตัดตามเงื่อนไขที่กฎหมาย
กำหนด

ศาลอิตาลีมีคำวินิจฉัยเมื่อเดือนพฤษภาคมว่าการส่งครอบครัว ชาวโรมาเข้าสู่ค่ายกักกันสำหรับ
กลุ่มชาติพันธุ์นอกรุงโรมเป็น การกระทำที่ผิดกฎหมาย คำวินิจฉัยครั้งสำคัญนี้เป็นผลมาจาก
การรณรงค์ต่อเนื่องหลายปีของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ เพื่อยุติการขับไล่
ชาวโรมา และยุติการกีดกันและ เลือกปฏิบัติต่อพวกเขา

บาเซีย ซูเลมันลี (Bashir Suleymanli) และโอคาน เอยบซาเด (Orkhan Eyyubzade)
ผู้ที่มีภักดีพิพากษ์วิจารณ์ประธานาธิบดีอิลแฮม อาลีเยฟ (Ilham Aliyev) แห่งอาเซอร์ไบจาน ได้รับการ
การปล่อยตัว เมื่อเดือนมีนาคม โดยเป็นผลมาจากการรณรงค์ของประธานาธิบดี ที่ผ่านมาแอมเนสตี้
อินเตอร์เนชั่นแนล รณรงค์ให้ปล่อยตัว เขารวมทั้งนักโทษทางความคิดคนอื่นอีก ๒๐ คน

เลลา ยูนุส (Leyla Yunus) หนึ่งในนักปกป้องสิทธิมนุษยชนคนสำคัญของอาเซอร์ไบจาน
ได้รับการปล่อยตัวเมื่อเดือนธันวาคม เธอถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดเมื่อเดือนสิงหาคมในข้อหา “ฉ้อโกง”
และข้อหาอาชญากรรมอื่น ๆ อันเป็นผลมาจากการงาน เอ็นจีโอของเธอ

ความสำเร็จในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ

นับเป็นความสำเร็จด้านหลักความรับผิดชอบครั้งสำคัญหลังเกิดการละเมิดที่เกี่ยวข้องกับสงครามความขัดแย้งหลายทศวรรษของกองกำลังอิสราเอลกับกลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์เนื่องจากศาลอาญาระหว่างประเทศได้เริ่มการไต่สวนเบื้องต้นต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเขตยึดครองปาเลสไตน์ นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งอาจนำไปสู่การสอบสวนอย่างเป็นทางการต่อ ข้อหาอาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมอื่น ๆ จากคู่กรณีทั้งสองฝ่าย และอาจช่วยแก้ปัญหการลายนวลพันผิดที่ฝังรากลึก

ก้าวอย่างที่สำคัญสู่หลักความรับผิดชอบอีกประการหนึ่ง คือการแต่งตั้งคณะกรรมการความจริงและศักดิ์ศรีของตูนิเซียหลัง “การปฏิวัติดอกมะลิ หรือ Jasmine Revolution” เมื่อปี ๒๕๕๔ ทั้งนี้เพื่อสอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้น และมีการสอบปากคำเหยื่อจากการละเมิดในช่วงที่ประธานาธิบดีเบน อาลี (Ben Ali) ปกครองประเทศ

มาเซ็น ดาวิช (Mazen Darwish) ผู้อำนวยการศูนย์สื่อและเสรีภาพ ในการแสดงออกแห่งซีเรีย ซึ่งทำหน้าที่เก็บข้อมูลการละเมิดสิทธิมนุษยชนในซีเรีย ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำเมื่อเดือน สิงหาคม ๒๕๕๘ ไม่นานหลังมีการปล่อยตัวฮุสเซน เมอ (Hussein Ghreer) และฮานี อัล ซิตานี (Hani al-Zitani) เพื่อนร่วมงานของเขา ทั้งสามคนถูกคุมขังด้วยข้อหาก่อการร้ายที่ทางการรูเรื่องขึ้นมา และได้รับโทษจำคุกสามปีครึ่ง

โมฮัมเหม็ด ฟาห์มี (Mohamed Fahmy) และบาเฮอร์ โมฮัมเหม็ด (Baher Mohamed) ผู้สื่อข่าวของอัลจาซีราได้รับการปล่อยตัว เมื่อเดือนกันยายนตามคำสั่งประธานาธิบดี ซึ่งให้ริโทษกรรมบุคคล ๑๐๐ คนในอียิปต์รวมทั้งนักเคลื่อนไหวอย่างสงบจำนวนมาก พวกเขาถูกจับกุมเมื่อปี ๒๕๕๖ และถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐาน “เผยแพร่ข่าวเท็จ” พร้อมกับเพื่อนร่วมงานของเขาคือ ปีเตอร์ เกรสต์ (Peter Greste) ซึ่งได้รับการปล่อยตัวเมื่อต้นปีที่แล้ว

ในบาหลีเรน นาบีล ราจับ (Nabeel Rajab) นักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนคนสำคัญ ได้รับพระราชทานอภัยโทษจากกษัตริย์ และได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำด้วยเหตุผลทางการแพทย์ หลังติดคุกอยู่สามเดือนจากโทษทั้งหมดหกเดือน อย่างไรก็ตาม เขาถูกสั่งห้ามเดินทางออกนอกบาหลีเรน และยังคงขึ้นศาลในข้อหา แสดงความเห็นทางวิบัติเตอร์ อันอาจเป็นเหตุให้เขาได้รับโทษจำคุก ๑๐ ปี

ภาพรวมภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

แม้ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกจะมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ อย่างรวดเร็ว แต่สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภูมิภาค ยังคงมืดมน มีแนวโน้มของการปราบปรามและความอยุติธรรมมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

ภัยคุกคามสำคัญต่อสิทธิของประชาชน ได้แก่ ความล้มเหลวของรัฐที่จะประกันความรับผิดชอบ ส่งผลให้มีการลายนวลพันผิดอย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง อันเป็นการปฏิเสธความยุติธรรม และยังสนับสนุนการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ปัญหการลายนวลพันผิดยังรุนแรงขึ้นเนื่องจากความขัดแย้งกันด้วยอาวุธแบบที่เกิดขึ้นในอัฟกานิสถานและเมียนมา และความอยุติธรรมอย่างต่อเนื่องเพราะไม่มีหลักประกันการเยียวยาภายหลังความขัดแย้ง อย่างกรณีของอินโดนีเซีย

ในหลายประเทศ มีช่องว่างอย่างสำคัญระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งกลับมามีความรู้สึกเข้มแข็งเนื่องจากมีช่องทางพูดถึงสิทธิของตนได้โดยเป็นผลมาจากเทคโนโลยี และพื้นที่การสื่อสารที่มีค่าใช้จ่ายน้อยลง รวมทั้งการใช้โซเชียลมีเดีย ในทางตรงข้ามรัฐบาลมุ่งป้องกันตนเองจากการตรวจสอบหรือการวิพากษ์วิจารณ์ โดยรัฐบาลบางส่วน อย่างเช่น รัฐบาลจีน กัมพูชา อินเดีย มาเลเซีย ไทย และเวียดนาม ได้ยกระดับการปราบปรามเสรีภาพที่สำคัญอย่างเข้มข้น ทั้งนี้ ยังคงมีการจำกัดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบ ในลาวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการควบคุม ภาคประชาสังคมที่เข้มงวดมากขึ้น

แม้แนวโน้มระดับโลกจะมุ่งสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิต แต่หลายประเทศในภูมิภาคนี้ยังคงใช้โทษประหารชีวิตต่อไป โดยเฉพาะที่เกิดขึ้น อย่างแพร่หลายในจีนและปากีสถาน ขณะที่อินโดนีเซียได้นำการประหารชีวิตมาใช้อีกครั้ง ส่วนมัลดีฟส์ชู่จะทำเช่นกัน นอกจากนี้ ปากีสถานยังมีจำนวนการประหารชีวิตเพิ่มสูงขึ้นมาก ภายหลังจากยกเลิกข้อตกลงพักการประหารชีวิตพลเรือนเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มในเชิงบวกบางประการ โดยฟีจีได้กลายเป็นประเทศที่ ๑๐๐ ของโลกซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างสิ้นเชิง ส่วนรัฐสภามองโกเลียได้ผ่านประมวลกฎหมายอาญาฉบับใหม่ เพื่อพักการใช้โทษประหารชีวิตกับความผิดอาญาใด ๆ

ผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิงหลายล้านคนต้องเผชิญกับชะตากรรมที่ยากลำบาก ตลอดทั่วภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและประเทศที่มีความแตกต่างกันอย่างมาก เช่น ออสเตรเลียและจีน ได้ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ โดยบังคับส่งกลับบุคคลทั้ง ๆ ที่มีความเสี่ยงมากที่จะถูกละเมิดสิทธิอย่างร้ายแรง ขณะที่ในอ่าวเบงกอลและทะเลอันดามันได้เกิดวิกฤตด้านมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชนครั้งใหญ่ โดยผู้ลี้ภัยล้นทะลักเข้าเมืองและผู้ค้ามนุษย์ทอดทิ้งผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นหลายพันคนให้อยู่กลางทะเล ในขณะที่ในเบื้องต้นประเทศต่าง ๆ ปฏิเสธที่จะให้ความช่วยเหลือ หรือปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัยอย่างล่าช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนปาล เหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน และอาฟเตอร์ช็อกส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตกว่า ๘,๐๐๐ คน และได้รับบาดเจ็บ ๒๒,๐๐๐ คน รวมทั้งที่พลัดถิ่นฐานอีกกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน รัฐบาลปฏิเสธที่จะจัดเว้นกระบวนการและภาชนะนำเข้า อัตราสูงกับปัจจัยบรรเทาทุกข์ ซึ่งทำให้เกิดค่าใช้จ่ายมากและใช้เวลานานในการเข้าถึงผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ อันเป็นเหตุให้ประชาชน หลายพันคนต้องอยู่ในภาวะทุกข์ยาก นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญใหม่ที่ผ่านการพิจารณาอย่างเร่งรัดในช่วงหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหว สะท้อนถึงข้อบกพร่องด้านสิทธิมนุษยชน กลุ่มชาติพันธุ์ไม่ยอมรับโครงสร้างแบบสหพันธรัฐ อันส่งผลให้เกิดการประท้วงและการเผชิญหน้าอย่างรุนแรง กองกำลังความมั่นคงได้ใช้กำลังกับผู้ประท้วงในการปะทะกันหลายครั้ง ซึ่งใช้กำลังที่รุนแรงเกินกว่าเหตุหรือไม่จำเป็น และส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต หลายสิบคน

การปราบปรามอย่างรุนแรงและการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกือบทุกประการอย่างเป็นระบบ เป็นภาพชีวิตที่มักเกิดขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) และผู้หลบหนีออกนอกประเทศมักให้ข้อมูลว่า มีการจับกุมโดยพลการเพิ่มมากขึ้น การลดสัดส่วนการแจกจ่ายอาหารต่อวันคุณภาพสิทธิที่จะได้รับอาหารอย่างเพียงพอ และประชาชนหลายแสนคนต้องทนทุกข์ทรมานในค่ายกักกัน และสถานที่ควบคุมตัว ซึ่งมีการทรมาน การปฏิบัติที่โหดร้าย และการบังคับใช้แรงงาน เป็นกิจวัตร

อิทธิพลเชิงภูมิศาสตร์ทางการเมืองของจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่สถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่เลวร้ายในประเทศยังเกิดขึ้นต่อไป รัฐบาลใช้ข้ออ้างในการส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติเพื่อยกระดับการปราบปราม โดยร่างหรือออกกฎหมายและระเบียบจำนวนมากเพื่อปิดปากผู้เห็นต่างจากรัฐและปราบปรามนักปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน นอกจากนี้ทางการยังได้เพิ่มมาตรการควบคุมอินเทอร์เน็ต สื่อมวลชน และนักวิชาการ ก่อนการเลือกตั้งทั่วไปของเมียนมา ในเดือนพฤศจิกายน ซึ่งนับเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังรัฐบาลกึ่งพลเรือนเข้าสู่อำนาจเมื่อปี ๒๕๕๔ หรือภายหลังเกือบห้าทศวรรษของระบอบทหาร ได้เกิดปรากฏการณ์ลึกลับของสิทธิเลือกตั้งของชนกลุ่มน้อย โดยเฉพาะชาวโรฮิงญาที่ถูกคุกคาม และยังมีสงครามการสู้รบอย่างต่อเนื่องในตอนเหนือของเมียนมา อย่างไรก็ตาม ภัยพิบัติอย่างถล่มทลายของพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy) ซึ่งนำโดยออง ซาน ซูจี อดีตนักโทษทางความคิด ถือเป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ให้ความหวังว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้คงต้องรอดูบททดสอบที่แท้จริงกันต่อไป

รัฐบาลใหม่ได้เข้าสู่อำนาจในศรีลังกาเมื่อเดือนมกราคม โดยรณรงค์ให้มีการปฏิรูปรัฐธรรมนูญ และสัญญาว่าจะส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน แต่ยังคงมีปัญหาทำหายร้ายแรงหลายประการ รวมทั้งการใช้การจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย การบังคับบุคคลให้สูญหาย และการเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวของทางการ ในขณะที่การลอยนวลพันผิดจากการปฏิบัติมิชอบระหว่างการสู้รบกันในศรีลังกาซึ่งได้ยุติลงเมื่อปี ๒๕๕๒ ยังคงเป็นปัญหาที่ไม่ได้รับการแก้ไข

อย่างไรก็ดี มีสัญญาณเล็ก ๆ ที่บ่งชี้ถึงความก้าวหน้าในภูมิภาคอยู่บ้าง แม้จะดูประปรายและกำลังชะลอตัวลง ทั้งนี้ รวมถึงการวางแผนทางคร่าว ๆ เพื่อแก้ปัญหาการทรมานและการปฏิบัติอื่น ๆ ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กำลังขยายวงกว้างในอัฟกานิสถาน อินเดีย และศรีลังกา

ผู้พลัดถิ่น

ผลจากการไร้เสถียรภาพและการสู้รบกันด้วยอาวุธอย่างต่อเนื่องใน อัฟกานิสถาน ประชากรเกือบสามล้านคนกลายเป็นผู้พลัดถิ่น ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในอิหร่านและปากีสถาน และชาวอัฟกันเกือบหนึ่งล้านคน กลายเป็นผู้พลัดถิ่นในประเทศ ซึ่งมักจะต้องเผชิญความยากลำบาก ระหว่างอยู่ในที่พักพิงชั่วคราว ออสเตรเลียได้นำมาตรการเชิงรุกมาใช้กับผู้พลัดถิ่นและผู้แสวงหาที่พักพิง โดยมีทั้งการผลักดันเรือออกจากชายฝั่ง การส่งกลับ และการใช้อำนาจควบคุมตัวโดยไม่มีกำหนด รวมทั้งการควบคุมตัวที่ศูนย์ดำเนินการซึ่งตั้งอยู่ในปาปัวนิวกินีและนาอูรู ผลการศึกษาของศูนย์ที่นาอูรู อย่างเป็นทางการเป็นอิสระพบว่า มีข้อกล่าวหาว่ามีการข่มขืนกระทำชำเราและการทำร้ายทางเพศอื่น ๆ ซึ่งรัฐบาลรับพิจารณาข้อเสนอแนะในผลการศึกษาทุกประการ และเมื่อเดือนตุลาคมได้ประกาศว่า ผู้แสวงหาที่พักพิงจะไม่ถูกควบคุมตัวที่ศูนย์ดังกล่าวอีกต่อไป แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล รวบรวมหลักฐานที่พิสูจน์ว่าเจ้าหน้าที่ตระเวนชายแดนทางน้ำของออสเตรเลียมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางอาญา รวมทั้งมีหลักฐานว่าเจ้าหน้าที่ได้จ่ายเงินค่าจ้างให้ลูกเรือส่งตัวผู้พลัดถิ่นและผู้ย้ายถิ่นซึ่งถูกตรวจพบระหว่างอยู่ในทะเลกลับไปยังอินโดนีเซีย

ในหลายประเทศ แรงงานข้ามชาติต้องเผชิญการปฏิบัติมิชอบและการเลือกปฏิบัติ เกาหลีเหนือได้ส่งประชาชนอย่างน้อย ๕๐,๐๐๐ คนไป ทำงานในประเทศต่าง ๆ เช่น ลิเบีย มองโกเลีย ไนจีเรีย

กาตาร์ และรัสเซีย ซึ่งมักมีความปลอดภัยน้อยและต้องทำงานต่อเนื่องกันหลายชั่วโมง โดยได้รับค่าจ้างผ่านรัฐบาลเกาหลีเหนือ ซึ่งมีการหักเปอร์เซ็นต์ ออกไปจำนวนมาก

การขาดความอดทนอดกลั้นด้านศาสนาและชาติพันธุ์ที่เพิ่มขึ้น

หน่วยงานบางประเทศเป็นส่วนหนึ่งของการไม่อดทนอดกลั้น การกีดกัน และการเลือกปฏิบัติทางศาสนาและชาติพันธุ์หรือไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ มีรายงานการปฏิบัติมิชอบเกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ใน ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งรวมถึงลาว เมียนมา ปากีสถาน ศรีลังกา และเวียดนามทางการอินโดนีเซียไม่สามารถยืนยันได้ว่าจะให้ความคุ้มครองแก่ชนกลุ่มน้อยทางศาสนาทุกกลุ่ม เพื่อให้พวกเขาสามารถปฏิบัติตามความศรัทธาของตนได้โดยไม่ต้องหวาดกลัว ไม่ถูกข่มขู่และทำร้าย ชุมชนมุสลิมซีกตะวันออกที่หนีออกจากที่พำนักชั่วคราวในเกาะชวา ตะวันออกเมื่อปี ๒๕๕๖ และจนกระทั่งในปี ๒๕๕๘ ก็ยังคงไม่ได้รับการช่วยเหลือ พวกเขาถูกบังคับให้ละทิ้งถิ่นฐานเมื่อปี ๒๕๕๕ ภายหลังมีข้อต่อด้านซีกตะวันออกเข้าสู่การโจมตีทางการในพื้นที่ขัดขวางไม่ให้พวกเขาเดินทางกลับ หากไม่เปลี่ยนริตมาเป็นมุสลิมนิกายสุหนี่ ขณะที่ในพื้นที่อื่น ๆ ทางการท่องเที่ยวของอาเจะห์ได้รื้อทำลายโบสถ์คริสต์โดยมีการใช้ความรุนแรงของฝูงชนเพื่อขับไล่ให้ประชาชนประมาณ ๔,๐๐๐ คน อพยพออกจากจังหวัดสุมาตราเหนือ จีนยังคงปิดกั้นเสรีภาพด้านศาสนาอย่างเป็นระบบ รัฐบาลเพิ่มความเข้มข้นในการรณรงค์ให้ทำลายโบสถ์และปลดไม้กางเขนของชาวคริสต์ ในมณฑลเจ้อเจียง และคุกคามผู้ปฏิบัติตามนิกายฝ่าหลุนกง ซึ่งรวมถึงการควบคุมตัวโดยพลการ การพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม การคุมขังและการทรมาน และการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ รัฐบาลยังคงควบคุมวัดพุทธ ที่เบตอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลท้องถิ่นในภูมิภาคเขตปกครองตนเอง ซินเจียง-อุยกูร์ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ได้ออกระเบียบใหม่ เพื่อควบคุมการปฏิบัติทางศาสนาอย่างเข้มงวดมากขึ้น และห้ามการปฏิบัติทางศาสนาใด ๆ ที่ไม่ได้รับอนุญาต

ทางการอินเดียยังคงไม่สามารถป้องกันเหตุรุนแรงทางศาสนาในหลายครั้ง และบางครั้งสร้างความตึงเครียดโดยการแสดงความเห็นให้เกิดการแบ่งขั้ว อีกทั้งยังเกิดกรณีฝูงชนทำร้ายชายมุสลิมที่พวกเขาสงสัยว่าลักขโมยเงิน ลักลอบค้าของเถื่อนหรือฆ่าวัว ขณะที่ศิลปิน นักเขียน และนักวิทยาศาสตร์หลายคนออกมาประท้วงสิ่งที่พวกเขาเรียกว่าเป็น บรรยากาศของความไม่อดกลั้นต่อกัน ที่ดูจะทวีความรุนแรงมากขึ้น

การเลือกปฏิบัติ

การเลือกปฏิบัติยังคงเป็นข้อกังวลในหลายประเทศ โดยทางการมักไม่สามารถดำเนินการเพื่อคุ้มครองประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงที่มีพื้นฐานมาจากการแบ่งวรรณะอย่างกว้างขวางยังคงเกิดในอินเดีย และวรรณะที่มีอิทธิพลยังคงใช้ความรุนแรงทางเพศต่อผู้หญิงและเด็กผู้หญิงที่เป็นดาสิตและอาทิเวสี อย่างไรก็ตามมีความคืบหน้าอยู่บ้างเมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดลำดับวรรณะและจัดลำดับเผ่าพันธุ์ (เพื่อป้องกันความทารุณโหดร้าย) ซึ่งกำหนดฐานความผิดใหม่ และกำหนดให้มีการจัดตั้งศาลพิเศษเพื่อพิจารณาคดีเหล่านั้น ทั้งยังกำหนดให้ผู้เสียหายและ พยานได้รับการคุ้มครองอีกด้วย

ในเนปาลการเลือกปฏิบัติทั้งที่มีเหตุมาจากเพศสภาพ วรรณะ ชนชั้น ชาติพันธุ์ และศาสนาเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ในขณะที่ในออสเตรเลีย มีการคุมขังประชากรชาวพื้นเมืองในสัดส่วนที่สูงกว่าประชากรกลุ่มอื่น ผู้มีความหลากหลายทางเพศทั้งเลสเบียน เกย์ ไบเซ็กชวล คนข้ามเพศ และอินเตอร์

เซ็กซ์ (LGBTI) เผชิญกับการเลือกปฏิบัติอย่างกว้างขวาง และในหลายประเทศยังมีการเอาผิดทางอาญากับพฤติกรรมรักร่วมเพศ เดียวกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี เขตหนึ่งในกรุงโตเกียวได้กลายเป็นเทศบาลแห่งแรกของญี่ปุ่นซึ่งผ่านเทศบัญญัติให้ออกใบทะเบียนสมรสแก่คู่สมรสเพศเดียวกัน ส่วนสภาสูงของอินเดียได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติเพื่อคุ้มครองสิทธิของคนข้ามเพศ

สิทธิของผู้หญิงและเด็กผู้หญิง

ผู้หญิงทั่วภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มักตกเป็นเหยื่อความรุนแรง การปฏิบัติมิชอบ และความอยุติธรรม รวมทั้งการเลือกปฏิบัติและการละเมิดด้วยเหตุผลทางเพศสภาพ และการปฏิบัติมิชอบต่อสิทธิทางเพศ และสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

ในเนปาลการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลทางเพศสภาพทำให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อผู้หญิงที่มาจากกลุ่มชายขอบหลายประการ ทั้งนี้รวมถึงการจำกัดศักยภาพของผู้หญิงและเด็กผู้หญิงในการควบคุมเพศวิถีของตน และทางเลือกเกี่ยวกับการเจริญพันธุ์ อย่างเช่น การขัดขืนไม่ยอม แต่งงานในวัยเด็ก หรือการประกันให้มีการดูแลสุขภาพทั้งช่วงฝากครรภ์ และหลังคลอด นอกจากนี้ トラาบาปและการเลือกปฏิบัติของตำรวจและหน่วยงานในอินเดียส่งผลให้ผู้หญิงไม่กล้าแจ้งความเมื่อได้รับความรุนแรงทางเพศ และในเกือบทุกรัฐ ตำรวจไม่มีขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อแก้ปัญหาความรุนแรงที่มีมาตรฐานเพียงพอ

ความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงด้วยเหตุด้านเพศสภาพอื่น ๆ ยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในปาปัวนิวกินี ซึ่งมีรายงานการใช้ความรุนแรง และการสังหารผู้หญิงและเด็กที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดมาอย่างต่อเนื่อง โดยรัฐบาลแทบไม่ได้ดำเนินการป้องกันเหตุดังกล่าวเลย

โทษประหารชีวิต

แม้มีความคืบหน้าอยู่บ้างในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อลดการใช้โทษ ประหารชีวิตในหลายปีที่ผ่านมา แต่หลายประเทศยังคงใช้โทษดังกล่าว รวมทั้งเป็นการใช้ในลักษณะขัดต่อกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ บางประเทศได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตขึ้นมาใช้ใหม่อีกครั้ง ปากีสถานได้สร้างประวัติศาสตร์ที่น่าอัศจรรย์ เนื่องจากการประหารชีวิตบุคคลกว่า ๓๐๐ คน นับตั้งแต่ยกเลิกข้อตกลงเพื่อพักการประหารชีวิตพลเรือนลงเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ ภายหลังเหตุโจมตีของผู้ก่อการร้ายในเดือนสิงหาคม คณะกรรมการกฎหมายอินเดียมีข้อเสนอให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประการ เว้นแต่ความผิดด้านการก่อการร้าย และ “การทำสงครามต่อต้านรัฐ”

กฎหมายอาญาของจีนที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมเริ่มมีผลบังคับใช้แล้ว โดยปรับลดจำนวนของความผิดทางอาญาที่ต้องได้รับโทษประหารชีวิต แม้ว่าสื่อมวลชนของรัฐจะอ้างว่าเป็นการกระทำที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่จะประหารชีวิตน้อยลงก็ตาม แต่การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายครั้งนี้ไม่ทำให้กฎหมายมีเนื้อหาสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิต อีกทั้งสถิติข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตยังคงเป็นความลับทางราชการ ประมวลกฎหมายอาญาฉบับใหม่ที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประการผ่านการรับรองของรัฐสภามองโกเลีย และจะเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๙

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

รายงานแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประจำปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ รวบรวมสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนตลอดปี ๒๕๕๘ โดยให้ภาพรวมของท่าภูมิภาคและข้อมูลของแต่ละประเทศทั้งหมด ๑๖๐ ประเทศ และดินแดนในหลายภูมิภาคมีการโยกย้ายถิ่นฐานครั้งใหญ่ของผู้ลี้ภัยจำนวนมากท่ามกลางความขัดแย้งและการกดขี่ที่เกิดขึ้น ยังมีประเด็นเรื่องการทรมานและความล้มเหลวในการส่งเสริมสิทธิทางเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ รวมถึงการสอดแนมประชาชนโดยรัฐ และการลอบยวบพันผิตยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงสิทธิของพวกเขา ได้รายงานฉบับนี้ได้มีการสรรเสริญบุคคลที่ลุกขึ้นต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนทั่วโลก ซึ่งส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับความยากลำบาก และต้องตกอยู่ในอันตราย และยังรวบรวมสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนทั่วโลกที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลให้ความสำคัญ ซึ่งมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่มีหน้าที่ออกกฎหมายและนโยบายของรัฐ นักกิจกรรม หรือผู้ที่มีความสนใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านกฎหมายและสิทธิมนุษยชน ในเวลา ๓ ปี วางกรอบปฏิบัติ ๕ แนวทาง*

เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดให้มีพิธีลงนาม บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยนางภริมา ศรีประเสริฐ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กับสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย โดย นางสาวลัดดาวัลย์ ตันตวิทยาพิทักษ์ เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ณ ห้องเสวนา ชั้น ๖สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งนี้ในพิธีดังกล่าวได้รับเกียรติจากนายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวนำในเรื่องนโยบายการดำเนินงาน ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การลงนามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวเป็นการพัฒนาความร่วมมือด้านกฎหมายและสิทธิมนุษยชน ระหว่าง ๒ หน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ และภารกิจของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมและประชาชนเป็นสำคัญ ทั้งนี้มีระยะเวลา ๓ ปี ในการปฏิบัติตามกรอบความร่วมมือ ๕ ข้อ ดังนี้

๑. การสร้างความร่วมมือทางวิชาการ ในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาปรับปรุงกฎหมายในการ ส่งเสริม ปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสร้างความเป็นธรรมในสังคม
๒. การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายเพื่อประโยชน์ ในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนเป็นสำคัญ
๓. การส่งเสริมการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพัฒนาและ ปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ เข้าถึงและมีส่วนร่วมเพื่อนำความรู้ด้านกฎหมายไปใช้ ในการ ปกป้องและคุ้มครองสิทธิของตนเอง ครอบครัวและชุมชน
๔. การสนับสนุนส่งเสริมและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๕. การส่งเสริมและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการด้านกฎหมาย เกี่ยวกับการส่งเสริมและ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้เจ้าหน้าที่ทั้งสองหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้านกฎหมาย

---

* ที่มา : สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ http://www.thaitribune.org/contents/detail/๓๓0?content_id=๒๐๖๖๖&rand=

บทความพิเศษ : อำนาจหน้าที่ของ กสม. ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ปัญหาว่า สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องมีบทบาทและอำนาจหน้าที่อย่างไร จึงจะได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล กำลังอยู่ในความสนใจของสาธารณชนที่เกี่ยวข้องอยู่ในขณะนี้

ความเป็นมา

สหประชาชาติสนับสนุนให้ประเทศต่างๆ จัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนที่มีการดำเนินงานที่เป็นอิสระจากภาครัฐ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติดังกล่าวควรเป็นไปตามหลักการปารีสว่า ด้วยสถานะของสถาบันแห่งชาติเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Paris Principles Relating to the Status of National Institutions for the Promotion and Protection of Human Rights) หรือที่เรียกโดยย่อว่าหลักการปารีส ซึ่งเป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติตามข้อมติที่ ๔๘/๑๓๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ และเป็นเอกสารที่ถือกันว่าเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชน แห่งชาติทั่วโลก

หลักการปารีส

หลักการปารีสกำหนดว่าสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีอำนาจหน้าที่ที่ครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งอาจสรุปเป็นบทบาทสำคัญ ๕ ประการ คือ

๑. บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Promotional Function) โดยการจัดทำหลักสูตร การศึกษา เผยแพร่และรณรงค์เรื่องสิทธิมนุษยชน ผ่านกิจกรรมตามกลุ่มเป้าหมายต่างๆ รวมทั้งผ่านช่องทาง สื่อสารมวลชนและการจัดทำรายงานประจำปี

๒. บทบาทในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Protecting Function) ซึ่งรวมถึงการทำหน้าที่กึ่งตุลาการ (Quasi- Judicial Function) ได้แก่ การหยิบยกกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นพิจารณาได้เองและการรับเรื่องร้องเรียนจากบุคคลเพื่อทำการตรวจสอบและวินิจฉัย และเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. บทบาทในการให้คำปรึกษา (Advisory Function) อาทิ การให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า กฎหมายดังกล่าวจะไม่ขัดหรือส่งผลกระทบต่อหลักสิทธิมนุษยชน การให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในประเทศและแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม ตลอดจนการเสนอให้รัฐบาลเข้าเป็นภาคีสถิติสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีในสนธิสัญญาดังกล่าว

๔. บทบาทในการเฝ้าระวังสถานการณ์ (Monitoring Function) เช่น การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภายในประเทศ และการติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภายในประเทศในการปฏิบัติตามพันธกรณี ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อจัดทำรายงานประจำปีหรือรายงานสถานการณ์

เฉพาะด้าน และรายงานการปฏิบัติตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ไทยเป็น ภาคีเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ

๕. บทบาทในการดำเนินความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย และองค์กรอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ (Relationship with Stakeholders and Other Bodies) โดยจะต้องทำงานร่วมกับรัฐสภา กลไกที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาครัฐและองค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม ตลอดจนองค์การระหว่างประเทศ โดยการดำเนินงาน จะต้องเน้นความเป็นกลางพร้อมทั้งนำเสนอจุดยืนที่อยู่บนพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด

การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

จะเห็นได้ว่าการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนการละเมิด สิทธิมนุษยชนเป็น อำนาจหน้าที่ประการหนึ่งของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ มีกำหนดไว้ในหลักการปารีส โดยในการรับเรื่อง ร้องเรียนนั้น หลักการปารีสได้กำหนดแนวทางต่างๆ ที่สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจดำเนินการไว้ โดยเฉพาะ ได้แก่ การแสวงหาแนวทางยุติปัญหาอย่างฉับมิตรผ่านกระบวนการไกล่เกลี่ยภายในขอบเขต ที่ กฎหมายบัญญัติ การแจ้งให้ผู้ร้องได้ทราบถึงสิทธิต่างๆ ที่มี โดยเฉพาะสิทธิที่จะได้รับการเยียวยา การส่งเรื่อง ร้องเรียนดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ภายในขอบเขต ที่กฎหมายบัญญัติ และการจัดทำ ข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นกรณีที่ถูกกฎหมาย กฎระเบียบและแนว ปฏิบัติที่มีอยู่เป็นอุปสรรคในการใช้สิทธิของบุคคล

สถาบันสิทธิมนุษยชนของต่างประเทศ

ในสถาบันสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยทั่วโลกที่มีอยู่ ๑๐๘ แห่งในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีอำนาจ ในการรับเรื่องร้องเรียนและทำการตรวจสอบตามที่กล่าวถึงข้าง ต้น สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีอำนาจ ในการรับเรื่องร้องทุกข์เหล่านี้ กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะภูมิภาคแอฟริกา เอเชียแปซิฟิก และ ละตินอเมริกา รวมถึงในยุโรปหลายประเทศ มีเพียงไม่กี่ประเทศในยุโรปเท่านั้นที่สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำหน้าที่ ในลักษณะให้คำปรึกษา (advisory หรือ consultative body) หรืออยู่ในรูปของสถาบัน (Institute) อาทิ ฝรั่งเศส เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ เยอรมนี และลักเซมเบิร์ก เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากยุโรปมี ศาลสิทธิมนุษยชนซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกระดับภูมิภาคที่ พิจารณาคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้น ในประเทศที่เป็นภาคี อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของยุโรปซึ่งทำหน้าที่ได้ค่อนข้างดีอยู่แล้ว จึงไม่มีความ จำเป็นต้องมีกลไกรับเรื่องร้องเรียนในแต่ละประเทศอีก

สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทย

ในส่วนสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยได้แก่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) มาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้อำนาจแก่ กสม. ในการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิ มนุษยชน หรืออันไม่ เป็นตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนของไทย และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อ

บุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการ กระทำดังกล่าว ในแต่ละปี กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนราว ๖๐๐-๗๐๐ เรื่อง และได้พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยในบางกรณี กสม. ได้ช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิแก่ผู้ ร้อง บางกรณี กสม. ได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยระหว่างคู่กรณีเพื่อแสวงหาทางออกของปัญหาร่วมกันโดย คำนึงถึงความเป็นธรรมของทุกฝ่าย อันก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในบางกรณีที่ กสม. ตรวจสอบแล้วพบว่ามีการกระทำหรือการละเลยการกระทำที่ส่งผลเป็นการละเมิดสิทธิ มนุษยชน กสม. จะเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งติดตาม ผลการดำเนินการ ทั้งนี้ การรับเรื่องร้องเรียนของ กสม. ไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับการทำหน้าที่ของหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ ของรัฐเพราะเรื่องร้องเรียนใดที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กสม. หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาขององค์กรอื่นๆ กสม. จะส่งต่อเรื่องร้องเรียนนั้นไปยังหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเพื่อ ดำเนินการต่อไป และหากเป็นเรื่องที่มีการพิจารณาเป็นคดีอยู่ในศาลหรือศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว กสม. จะไม่สามารถรับไว้ตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒

สำหรับอำนาจหน้าที่ในการฟ้องคดีต่อศาลนั้น แม้ว่าหลักการปารีสจะไม่ได้กำหนดว่าสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีอำนาจ หน้าที่ดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของบางประเทศมีอำนาจในการนำคดี ขึ้นสู่ศาลได้ เช่น สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของศรีลังกา แอฟริกาใต้ นิวซีแลนด์ และมองโกเลีย นอกจากนี้ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอีกหลายประเทศยังสามารถให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักการหรือข้อกฎหมายด้านสิทธิมนุษยชนต่อกรณีที่มีการฟ้องร้องในศาลโดยความเห็นชอบของศาล เช่น สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของออสเตรเลีย อินเดีย สาธารณรัฐเกาหลี และอินโดนีเซีย เป็นต้น

ในส่วนของไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้ กสม. มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอเรื่องหรือฟ้องคดีต่อศาล ได้แก่ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) การเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่เห็นชอบตามที่ มี ผู้ร้องเรียนว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๓) การเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ในกรณีที่เห็นชอบตามที่ มีผู้ร้องเรียนว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความ ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๔) การฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายเมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหาย และเป็นกรณีที่เห็นสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม โดยการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ทั้ง ๓ ประการดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

อำนาจหน้าที่ทั้งสามประการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้เกิดการปรับ เปลี่ยนกฎหมาย กฎระเบียบและคำสั่งทางปกครอง หรือเพื่อแก้ไขกรณีที่มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนในวงกว้าง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนเป็นส่วนรวมและเป็นวิธีการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา

การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีประสิทธิผลมากกว่าการแก้ไข ปัญหาเป็นรายกรณี อย่างไรก็ตาม เมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เข้าบริหารประเทศและประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง อำนาจหน้าที่ของ กสม. ในการฟ้องคดีตามมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) – (๔) ได้สิ้นสุดลงไปด้วย คงเหลือแต่อำนาจหน้าที่ที่กำหนดใน พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เท่านั้น ดังนั้น ในกระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประเทศ หากมีการกำหนดให้ กสม. มีอำนาจในการฟ้องคดีต่อศาลเช่นเดียวกับที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของประเทศไทยที่ประชาชนจำนวนมากไม่น้อยอาจมีความยากลำบากในการเข้าถึงความยุติธรรมได้เนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมและข้อจำกัดในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม

บทสรุป

บทบาทในการให้คำปรึกษาเป็นเพียงบทบาทสำคัญ ๑ ใน ๕ ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่านั้น หากรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้ กสม. ของไทยมีอำนาจหน้าที่เพียงให้คำปรึกษา (Advisory) โดยไม่มีอำนาจหน้าที่อื่น หรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักการปารีส คงไม่อาจถือได้ว่า เป็นสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีส อันจะได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เมื่อถึงเวลานั้นสถานะของ กสม.ไทยคงจะยิ่งตกต่ำลงกว่าปัจจุบัน ยากที่ฟื้นคืนมาได้

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มกราคม ๒๕๕๙

การควมรวบรวมหรือยกสถานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดิน

วัชรภรณ์ จุ้ยลำเพ็ญ

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญได้มีมติในคราวการประชุม ครั้งที่ 43 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2558 ให้มีการยกสถานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยจัดตั้งเป็น “ผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิของประชาชน” มีกรรมการจำนวน 11 คน มาจากการสรรหา มีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์, 2558, น. 24) มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการแก้ไขต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าว เพื่อดำเนินการ

2. พิจารณาและสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

2.1 การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.2 การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชน หรือไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

2.3 ตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษารรคดีของศาล

3. เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

4. เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลปกครองว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด กระทบต่อสิทธิมนุษยชน หรือกฎ คำสั่ง หรือการกระทำของบุคคลตามข้อ 2 มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

5. พ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายเมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเป็นกรณีที่เห็นสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวมหรือเมื่อเห็นว่าเป็นประโยชน์สาธารณะ

6. เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายและกฎต่อรัฐสภาหรือคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของประชาชน

7. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนของประชาชน

8. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

*ที่มา : บทความโดยนางสาววัชรภรณ์ จุ้ยลำเพ็ญ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

9. ให้รายงานต่อรัฐสภาเมื่อปรากฏว่าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ดำเนินการตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิของประชาชนเสนอ และให้เปิดเผยต่อสาธารณชน เป็นการทั่วไปด้วย และให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว

10. เสนอรายงานประจำปีพร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา และให้เปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นการทั่วไป

11. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ซึ่งเสียงส่วนใหญ่ของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ สนับสนุนแนวทางการควมรวม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าด้วยกัน เนื่องจากเห็นว่าทั้งสององค์กร มีภารกิจและหน้าที่ที่เหลื่อมซ้อนกันอยู่หลายประการ เช่นพบว่าประชาชนจะไปยื่นร้องเรียนต่อทั้งสององค์กร พร้อมกัน อย่างไรก็ตามก็ตีมีกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจำนวนหนึ่งที่เห็นควรให้มีการศึกษาข้อมูลให้ชัดเจนมากขึ้น คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจึงมีมติแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อศึกษาแนวทางในการควมรวมทั้งสองหน่วยงาน ศึกษาความชัดเจนเกี่ยวกับโครงสร้าง องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ เพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญต่อไป (บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์, 2558, น. 34 - 36)

สถานะปัจจุบันและผลการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ตรวจการแผ่นดิน : มีสถานะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่เดิมตามรัฐธรรมนูญ 2540 ใช้ชื่อว่า “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” แต่เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ โดยให้มีหน้าที่ ตรวจสอบจริยธรรมของนักการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย ทำให้ไม่เหมาะสมในการเป็นองค์กรของรัฐสภา เนื่องจากต้องตรวจสอบสมาชิกรัฐสภาด้วย ตามรัฐธรรมนูญ 2550 จึงมีการเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ใหม่เป็น “ผู้ตรวจการแผ่นดิน” ประกอบด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินจำนวน 3 คน สรรพมาจาก ผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐวิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี โดยดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่ โดยเป็นอิสระจากกัน ไม่ได้ทำงานในรูปของคณะกรรมการ มีอำนาจในการตรวจสอบองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรในกระบวนการยุติธรรม โดยมีสำนักงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ โดยเจ้าหน้าที่มีสถานะเป็น “พนักงานของรัฐ” มีข้าราชการ

ตามผลงานการวิจัยของสถาบันพระปกเกล้า ผู้ตรวจการแผ่นดินมีผลงานเป็นที่ประจักษ์พอสมควร มีงานล่าช้าในบางเรื่อง แต่ก็ได้รับการเชื่อมั่นจากประชาชนเป็นอันดับในระดับดี สำหรับในระดับระหว่างประเทศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินของประเทศไทยได้รับเกียรติเสนอชื่อเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งเอเชีย (บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์, 2558, น. 25 - 26)

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) : มีสถานะเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีจำนวน ๗ คน สรรพมาจากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์

ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ มีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี โดยดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดปัจจุบันจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ 24 มิถุนายน 2558) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครอง รวมทั้งการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ มีสำนักงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล แต่เนื่องจากยังไม่ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งในมาตรา 17 ได้ระบุให้มี “สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” เป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา บุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงยังคงเป็นข้าราชการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีผลงานที่เป็นประโยชน์และได้รับความร่วมมืออย่างกว้างขวางจากองค์การพัฒนาเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนทั้งภายในและระหว่างประเทศ ในด้านผลงานช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ทางคณะอนุกรรมการการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Sub-Committee on Accreditation : SCA) ซึ่งอยู่ภายใต้คณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (International Coordination Committee on National Human Rights Institution : ICC) ได้ทำข้อเสนอให้ลดระดับของ กสม. จากสถานะ A เป็นสถานะ B ต่อ ICC เมื่อเดือนตุลาคม 2557 เนื่องจากประเด็นเกี่ยวกับความไม่หลากหลายของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และความล่าช้าในการจัดทำรายงานสรุปเกี่ยวกับเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองของประเทศไทย ในกรณีดังกล่าวทางสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีข้อชี้แจงว่า ICC ได้เลื่อนการพิจารณาข้อเสนอในการลดสถานะไปเป็นระยะเวลาอีก 1 ปี โดยจะเปิดโอกาสให้มีการชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม ดังนั้น สถานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงยังคงอยู่ในสถานะ A และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของ ICC และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคได้ตามปกติ (บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์, 2558, น. 27 - 28)

ผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในประเทศต่าง ๆ

ข้อมูลจากการจัดตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในต่างประเทศ พบว่ามีทั้งรูปแบบการแยกองค์กร และการรวมองค์กร ดังนี้

1. ประเทศที่รวมอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ในองค์กรเดียวกัน ตัวอย่างเช่น สวีเดน ฟินแลนด์ ประเทศยุโรปตะวันออก (49 ประเทศ)

2. ประเทศที่มีทั้งองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตัวอย่างเช่น ออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ ฝรั่งเศส อังกฤษ เดนมาร์ก เยอรมนี ศรีลังกา เขตปกครองพิเศษฮ่องกง ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย

ดังนั้น การแยกหรือรวมองค์กรจึงไม่มีรูปแบบแน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ บริบทและเหตุผล ความจำเป็นของแต่ละประเทศที่จะเลือกตัดสินใจ (บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์, 2558, น. 28 - 29)

จากการที่คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญมีมติควรวมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าด้วยกัน ทำให้มีองค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมาก สามารถสรุปเป็นข้อดีและข้อเสีย ได้ดังนี้คือ

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการยกสถานะขึ้นเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิของประชาชน มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญรองรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กร ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 11 คน 2. มีรูปแบบที่เป็นอิสระต่อกันและมีมติร่วมกันในรูปแบบคณะกรรมการ ขึ้นกับกรณี 3. กรรมการแต่ละคนจะแยกกันทำหน้าที่ในแต่ละด้านอย่างชัดเจน 4. ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยการปกป้องประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐที่ไม่เป็นธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญ 5. เพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน 6. ลดความซ้ำซ้อนในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับผู้ตรวจการแผ่นดิน 7. อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถยื่นเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงานเดียวได้ครบวงจร 8. เพิ่มประสิทธิภาพในการพิทักษ์สิทธิของประชาชน การปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมือง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล 9. ลดภาระและต้นทุนในการเข้าถึงบริการของประชาชน 10. เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้รายงานต่อรัฐสภาและเปิดเผยต่อสาธารณะในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการตามข้อเสนอของผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิของประชาชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลกระทบต่อการทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับผู้ตรวจการแผ่นดินมีความแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมุ่งตรวจสอบและคุ้มครองการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายหรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม ส่วนผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่ตรวจสอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ไม่เป็นธรรม โดยการกระทำดังกล่าวอาจไม่ใช่การละเมิดสิทธิมนุษยชน 2. การควรวมดังกล่าวมีผลเป็นการสร้างองค์กรกลุ่มขึ้นใหม่ที่รวมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นการเฉพาะให้ไปทำหน้าที่ในส่วนของผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน 3. การควรวมจะทำให้ประชาชนเสียโอกาสและทางเลือกในการร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และให้ได้รับการเยียวยาความเสียหายเพราะทำให้เหลือช่องทางการร้องเรียนเพียงช่องทางเดียว

ข้อดี	ข้อเสีย
<p>11. มีจำนวนเจ้าหน้าที่ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และพิทักษ์สิทธิของประชาชนเพิ่มขึ้น</p> <p>12. มีการเปลี่ยนแปลงสถานะของเจ้าหน้าที่ให้เป็น “พนักงานของรัฐ” มิใช่ข้าราชการ (โดยเจ้าหน้าที่มีสิทธิในการเลือก)</p>	<p>4. การควมรวมมีผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนระเบียบ กฎเกณฑ์ในการบริหารจัดการองค์กรของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็น ระบบเดียวกันซึ่งต้องใช้เวลา ทรัพยากร เพื่อดำเนินการ ในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากสำนักงานของทั้งสองหน่วยงาน มีระบบโครงสร้างองค์กรที่แตกต่างกัน กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีโครงสร้างเป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยมีความเป็นอิสระไม่ขึ้น ต่อฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายอื่นใดทั้งสิ้น ส่วนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่มี พนักงานของรัฐในการสนับสนุนการดำเนินงาน</p> <p>5. การควมรวมเข้าด้วยกันอาจนำไปสู่ปัญหาในการ บริหารจัดการองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหาร งานบุคคล และงบประมาณ</p> <p>6. การให้บริการด้านเรื่องร้องเรียนของประชาชน ที่มีอยู่เดิมของแต่ละองค์กรต้องขาดความต่อเนื่อง และเกิดภาวะชะงักงันในเรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบ</p>

สำหรับความเห็นของผู้เรียบเรียงนั้น เห็นว่า มีข้อดีคือการบูรณาการภารกิจทั้งสองหน่วยงาน ช่วยลดความซ้ำซ้อน ลดงบประมาณในการดำเนินงาน เป็นการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในจุดเดียว และช่วยป้องกันการถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง แต่มีข้อสังเกตว่าการควมรวมจะทำให้บทบาทขององค์กรใหม่ในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ชัดเจนอาจถูกลดทอน ความสำคัญได้ และการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีบริบทที่กว้างขวางไปกว่า รัฐธรรมนูญและกฎหมายภายใน โดยต้องคำนึงถึงคุณค่าแห่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลตามพันธกรณีระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี

อย่างไรก็ตาม การที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้มีมติให้มีการยกสถานะของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยจัดตั้งเป็น “ผู้ตรวจการแผ่นดินและพิทักษ์สิทธิ ของประชาชน” มีอำนาจหน้าที่พิทักษ์ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของ ประชาชน ซึ่งในการควมรวมทั้งสององค์กรทำให้มีองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นถึงข้อดี

และข้อเสีย ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดทำรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาถึงข้อดี ข้อเสีย เพื่อนำไปพิจารณา ทบทวน ว่ารูปแบบควรออกมาเช่นใด แต่ถึงแม้ว่ารูปแบบจะออกมาเช่นใดก็ตามก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปกลไกและองค์กรเพื่อการปกป้องคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และเป็นรูปธรรมของกลไกที่จะรองรับการปกป้อง คุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิของประชาชนในด้านต่างๆ ที่ได้มีการขยายเพิ่มขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่

**ผลการดำเนินงานการรับเรื่องร้องเรียน การจัดทำรายงานการตรวจสอบ และการประสาน
การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๘***

ปี	จำนวนเรื่องที่มีการร้องเรียน	การจัดทำรายงานการตรวจสอบ	การประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๒๕๕๓	๗๔๘	๕๐๕	๑๘๙
๒๕๕๔	๖๐๙	๔๖๖	๑๙๑
๒๕๕๕	๖๖๖	๑,๑๒๐	๒๘๙
๒๕๕๖	๖๑๑	๘๕๗	๒๙๐
๒๕๕๗	๖๘๙	๕๕๐	๓๓๖
๒๕๕๘	๕๘๔	๑,๒๕๗	๒๐๐
รวม	๓,๙๐๗	๔,๗๕๕	๑,๔๙๕

หมายเหตุ

- จำนวนเรื่องที่มีการร้องเรียน หมายถึง จำนวนเรื่องที่มีการร้องเรียนว่าถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือเป็นเรื่องที่ กสม.เห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

- การจัดทำรายงานการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน หมายถึง เรื่องร้องเรียนที่มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว พบว่า มีการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม กสม. จะจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง ระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว และ/หรือมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อหน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้อง

- การประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หมายถึง เรื่องที่มีการร้องเรียน (ทั้งที่รับเป็นคำร้องและไม่รับเป็นคำร้อง) และกสม.พิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถแก้ไขได้โดยการประสานกับหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน บุคคล หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จะดำเนินการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้เกิดการแก้ไขอย่างเป็นธรรมแก่ผู้ร้อง

* ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
- : หนังสือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ (รธน) ๕๙๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานการรับฟังความคิดเห็นและตารางความเห็น ต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความ
เสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตาม
กฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๑๑๘ ก/หน้า ๑/๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

มาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๘) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๑๐) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๗ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

เมื่อวุฒิสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยได้รับความยินยอมของผู้นั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมีได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๘ การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด นายกษัตริย์บัญชา นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๒๔ แห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสิบคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคน และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการตามมาตรา ๕ จำนวนยี่สิบสองคน โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชายเสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม

(๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการหรือมีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคนให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง และในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเสียงเท่ากันอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินสิบเอ็ดคน ให้ประธานวุฒิสภา

จับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกเป็นกรรมการ หรือได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคน ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลตาม (๑) เพื่อเสนอวุฒิสภาลงมติเลือกใหม่

ให้ผู้ได้รับเลือกตาม (๒) ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ และให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๙ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๐ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนครบวาระของกรรมการชุดเดิมเป็นระยะเวลาหกสิบวัน

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่ หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายทำนองเดียวกัน หรือมีหรือเคยมีพฤติการณ์ในการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง

มติของวุฒิสภิตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

(๔) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗

(๕) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑

(๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน

มาตรา ๑๓ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลเป็นจำนวนสองเท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเสนอต่อประธานวุฒิสภา

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

(๓) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๔) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

(๖) จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน

(๗) ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา

(๘) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาในกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๖)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๙) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลาโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้อนุกรรมการได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

มาตรา ๑๘ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) รับคำร้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการและดำเนินการสืบสวนหรือตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องที่มีการยื่นคำร้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๓) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

บรรดาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่ง รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการ

สิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นตรงต่อประธานกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยจะให้มีรองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีผ่านประธานรัฐสภาเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ในกรณี ถ้าประธานกรรมการร้องขอ คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการธิการ อาจอนุญาตให้ประธานกรรมการหรือผู้ที่ประธานกรรมการมอบหมายมาชี้แจงก็ได้

หมวด ๓

การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและมีใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ บุคคลใดที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนมีสิทธิยื่นคำร้องโดยทำเป็นหนังสือและต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องหรือผู้ทำการแทน

(๒) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๓) ลายมือชื่อของผู้ร้องหรือผู้ทำการแทนที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากผู้มีสิทธิยื่นคำร้อง

การร้องเรียนด้วยวาจาให้กระทำได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คำร้องให้ยื่น ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจะยื่นต่อกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งต่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งผู้ร้องหรือผู้ทำการแทนโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่มีการร้องเรียนจากผู้ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน หรือในกรณีที่ปรากฏแก่องค์การเอกชนดังกล่าวว่ามีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อองค์การเอกชนดังกล่าวได้พิจารณาเบื้องต้นแล้วเห็นว่ากรณีมีมูลก็อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้

องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ซึ่งมีการดำเนินกิจการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่ คณะกรรมการกำหนด และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินกิจการ ดังกล่าว

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีใด หรือในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๒๓ หรือได้รับเรื่องจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๒๔ และเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีมูลและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการแจ้งไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่ถูกอ้างว่าเป็นผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือบุคคลหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานนั้นชี้แจงข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่ คณะกรรมการกำหนด ในการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการสรุปรายละเอียดข้อเท็จจริงให้เพียงพอแก่ การชี้แจงได้โดยถูกต้องครบถ้วนด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่รับมาไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือไม่รับไว้พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้า และเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้นดำเนินการแก้ไขตามที่เห็นสมควรต่อไปก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่รับมาควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กร อื่นซึ่งมีอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้องค์กรนั้นพิจารณาได้ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่ ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการในชั้นตอนใด ในการนี้ คณะกรรมการอาจมีหนังสือสอบถาม ผลการดำเนินการไปยังองค์กรนั้นได้ และหากปรากฏว่าองค์กรนั้นยังมิได้ดำเนินการเป็นประการใด หรือไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา คณะกรรมการอาจรับเรื่องกลับไปพิจารณาหากเป็นเรื่องที่อยู่ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้

ในการส่งเรื่องให้องค์กรอื่นพิจารณาหรือการรับเรื่องกลับไปพิจารณาตามวรรคสาม ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ร้องหรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้าด้วย

มาตรา ๒๖ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้อง ให้โอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐาน ตามสมควรเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่มีการอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง หากคู่กรณีต้องมา ปรากฏตัวต่อหน้าคณะกรรมการ คู่กรณีมีสิทธินำพยานหลักฐานหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาใน กระบวนการพิจารณาตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่สืบสวนและสอบสวนข้อเท็จจริง รับฟัง คำชี้แจงและพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเสนอต่อ คณะกรรมการได้ ในการนี้ ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ เว้นแต่ คณะกรรมการจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการอาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานก็ได้

มาตรา ๒๗ ในระหว่างการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการไกล่เกลี่ยบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าปรากฏว่าคู่กรณียินยอมตกลงเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญหาและคณะกรรมการเห็นว่าการตกลงนั้นอยู่ในกรอบของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างคู่กรณีเป็นหนังสือไว้และให้ยุติเรื่อง

ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการในภายหลังว่ามีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามข้อตกลงเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๒๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน เหตุผลที่มีความเห็นดังกล่าว และมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องใดและด้วยวิธีการอย่างไร รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

ในการกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะทำนองเดียวกันอีกก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ถูกกระทำเช่นนั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้อำนาจหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานนั้นได้

ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบโดยเร็ว และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีการยื่นคำร้องให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย

มาตรา ๒๙ เมื่อบุคคลหรือหน่วยงานได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๒๘ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

ในกรณีที่การดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่อาจกระทำให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลหรือหน่วยงานขอขยายระยะเวลาการดำเนินการไปยังคณะกรรมการพร้อมทั้งเหตุผลและระยะเวลาที่ขอขยายก่อนที่กำหนดระยะเวลาเดิมจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขอขยายระยะเวลาการดำเนินการมากกว่าสองครั้ง

มาตรา ๓๐ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๙ แล้ว ถ้าบุคคลหรือหน่วยงานมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ในการนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดในการใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อการสั่งการของนายกรัฐมนตรีด้วย เว้นแต่การดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้นไม่อยู่ในอำนาจของนายกรัฐมนตรีที่จะสั่งการได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตามมาตรา ๓๑

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการรายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการรายงานต่อรัฐสภาดังกล่าว หากคณะกรรมการเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม คณะกรรมการจะเผยแพร่กรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้นให้สาธารณชนทราบก็ได้

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณาได้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

การส่งหนังสือเรียกให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักงานของผู้รับ ในกรณีที่ไม้อาจส่งหนังสือเรียกให้แก่ผู้รับตามวิธีดังกล่าวได้หรือไม่มีการปฏิบัติตามหนังสือเรียกภายในระยะเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการส่งโดยวิธีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง หรือจะจัดส่งโดยวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่ชักช้า ก่อนการตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อนและเท่าที่สามารถกระทำได้ ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหากบุคคลดังกล่าวนั้นไม่ได้ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ขอรับรองมาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นไปโดยสะดวก

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบียดเบียนและค่าเดินทางของพยานบุคคลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อทำการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อทำการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานที่ถูก เรียกหรือถูกสั่งให้ส่งตามมาตรา ๓๒ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๖ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการ สรรหากรรมการเริ่มดำเนินการสรรหาเพื่อเลือกกรรมการตามมาตรา ๘

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการสรรหากรรมการในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาล ปกครองสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์การเอกชนตามมาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด นายก สภานายความ อธิการบดีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเอง ให้เหลือห้าคน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ สิบคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือก กันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคนเป็นกรรมการ และเลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการ หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนขององค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรค หนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๙๙ และมาตรา ๒๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสม รวมทั้งอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะเป็นการเสนอแนะนโยบายต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี หรือการส่งเสริมการศึกษา การวิจัย ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนการจัดทำรายงานประจำปี โดยได้กำหนดให้อำนาจหน้าที่อื่นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตลอดจนคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การเลือก การถอดถอน และการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

วศิน/แก้ไข

๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

นันทพล/ปรับปรุง

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

วิษพงษ์/ตรวจ

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

หนังสือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ด่วนที่สุด ที่ (รธน) ๕๙๕/๒๕๖๐

ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 ปฏิบัติหน้าที่
 สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เลขรับ - 6217
 วันที่ 26 มิ.ย. 2560
 เวลา 10.06 น.

ด่วนที่สุด
 ที่ (รธน) ๕๕๕/๒๕๖๐

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
 ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
 ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
 ๒. รายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
 ๓. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ
 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
 ๔. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

โดยที่มาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการ
 ร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ฉบับ ให้แล้วเสร็จและเสนอ
 ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เสร็จแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
 พร้อมนี้ได้ส่งรายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาเพื่อ
 ประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

นอกจากนี้ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ก่อนการตรา
 กฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ
 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้จัดทำเอกสารการวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและ
 การวิเคราะห์ผลกระทบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
 ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

ทั้งนี้ ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑๒ กำหนดให้
 ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องมีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติด้วยนั้น
 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงขอเสนอเอกสารบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

คณะมนตรีการทั่วไป
 วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๒๕๖๐
 เวลา ๑๑.๐๙ น.
 ฝ่ายจัดการประชุม

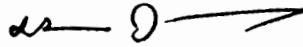
/อนึ่ง....

(๑๔)

อนึ่ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญใคร่ขออนุญาตเข้าร่วมชี้แจงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติจนกว่าการพิจารณาจะเสร็จสิ้น

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และโปรดเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๒๐ / ๒๕๖๐.....
วันที่ ๒๖ / มิ.ย. / ๖๐.....
เวลา..... ๑๑.๓๗..... น.

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
โทร.๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

ร่างฯ ที่ผ่านการพิจารณาของ กรธ. เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐ (แก้ไข ๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณา และดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต้องมีการกระหนาบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑๖)

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด
สิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถ
ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ

แก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ

และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายหรือตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้

เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า การดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนแต่จะเกินด้านละสองคนมิได้

(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลา ไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลา ไม่น้อยกว่าสิบปี

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันสมัครหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาแล้วแต่กรณี

มาตรา ๙ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๑๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ดิถยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
  - (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
  - (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
    - (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
    - (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
    - (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
    - (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
    - (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒๕) เป็นผู้ที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน

มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนสภานายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) อาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม หนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) ต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จัดแจ้งไว้กับสำนักงาน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียน การรับจดทะเบียน

และการเลือกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการเลือกกันเองให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มติที่ต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

วิธีการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงร่วมกัน ในกรณีที่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสามแล้วยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ดำเนินการตกลงและเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ได้ต่อไป โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม

ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) แล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มติที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งแล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการสรรหาแทนโดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๓ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหาต้องมีกระบวนการดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหากรรมการ โดยอย่างน้อยต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่จะสรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์ หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) การสรรหากรรมการให้กระทำโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย

(๓) ในการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคล ซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้ง คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และให้คณะกรรมการสรรหาส่งข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาคัดสรรไปยังวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาพิจารณาความเหมาะสมของผู้ที่จะได้รับการสรรหา ตาม (๓) แล้วเห็นว่า มีผู้เหมาะสมที่จะได้รับการสรรหาในแต่ละด้านเกินจำนวนที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการสรรหานำคุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศ ที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่มาประกอบการพิจารณา

การกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องเพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถ สมัครหรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาได้อย่างทั่วถึง และทำให้กรรมการสรรหาสามารถ พิจารณาคัดสรรบุคคลให้ดำรงตำแหน่งได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคน บันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้อง สรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้คะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้อง สรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการ สรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับ ความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการ พ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรง ตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป พลังก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะที่พิจารณาและวินิจฉัยมิได้

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ การนำคดีอันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม

เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่ง
กรรมการด้วย

ในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่
ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา
ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการ
แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่
ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่
ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น
นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน
นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

มาตรา ๒๑ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง
ตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวัน
นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวินิจฉัย
ให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการสรรหา
ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหา
และศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้อง
และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกัน
แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการ
เป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการ
ที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการ
ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็น
องค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จดแจ้งเหตุอันไว้ใต้อย่างการประชุม
การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธาน
ในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะงดออกเสียงมิได้ และให้
กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม
มีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมตามวรรคสองเฉพาะในกรณีมีการพิจารณา
วินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ
ตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม
ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดจาก

(๑) บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียน
สาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยมีทุน
หรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสี่สิบเก้า ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดให้พิจารณาตามที่ปรากฏ
ในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว หุ้นที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหุ้นหรือโดยตัวแทนของบุคคลที่ไม่เปิดเผยชื่อ
ให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย

(๔) องค์กรหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ
ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่กรรมการได้รับเชิญจากองค์กรระหว่างประเทศ
หรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออก
ค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว

มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และ
การใช้อำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวง
ในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุก
ของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง
กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตร
หรือโครงการที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม
และบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไข
การละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ
เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงาน สถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้ง ในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน ของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจแตกต่างกัน ในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา

(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคี หรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการ ตามมติของคณะกรรมการ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคน กระทำได้ ให้กรรมการแต่ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมี การปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ต้องจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการ จะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่มีอาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ไว้ให้ชัดเจน

หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้ง
อนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงาน
ของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น
ของกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับ
กรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

ให้กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลัง
กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปีมีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทน
เป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้นให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๑ คูณด้วย
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตาย
ให้ตกให้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่
หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

หมวด ๒

การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ
และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยการประสาน
หรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม

มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิใช่ผู้แจ้ง
หรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้ได้มา
ซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏโดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบ

ถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก

บุคคลใดที่ได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำความผิดเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้

มาตรา ๓๕ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขึ้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น

(๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าวหรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลใดไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไบนั้นมิได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล

(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้เฉพาะกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีนั้นด้วย แล้วแต่กรณี

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสามภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา และผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ กรรมการผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการรับเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

(๔) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่ใช่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

(๕) เรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว

(๖) เป็นเรื่องที่คณะกรรมการเคยพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

(๗) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาจมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้

ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

การจัดทำรายงานตามมาตรา นี้ ให้กระทำเป็นการสรุป โดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีให้ระบุนายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยไม่จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ และให้นำความในมาตรา ๓๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีแผนการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละกรณีเป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกัน เพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนด มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำ ข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจต่อไป

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงาน หรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจ ดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้

มาตรา ๔๔ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่ามีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับ สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจง หรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย

มาตรา ๔๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการ จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือ ผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ ทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๔๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๘ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติกรรมกิจ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการและกรรมการ

(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับ งานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใด ในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทาง ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๙ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบ หรือประกาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจ ของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบ ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ วินัย และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการ และพนักงานราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุ ของสำนักงาน

(๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของสำนักงาน

(๖) การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการคัดเลือกเลขาธิการ

(๗) การกำหนดรูปแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน

(๘) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำ คณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว

(๙) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงาน หรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน หรือการทำให้ บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๘) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาวะความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของบุคลากรแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร

ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่ลงนามในระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการ มีมติเห็นชอบแล้ว และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕๐ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้ง ให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ

การใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มีได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการโดยอนุโลม

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม ให้คณะกรรมการ ทำหน้าที่ เป็น ก.พ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญ ประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่า การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรง ต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ แทนเลขาธิการก็ได้

ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ เมื่อได้ดำเนินการสรรหา และคัดเลือกตามมาตรา ๕๔ (๖) แล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงนอกจาก (๑) หรือเทียบเท่า เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๕๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเป็นการเฉพาะกรณี

ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลาง

ส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่ง เพราะลาออก โดยให้คำนวณระยะเวลาตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือกกันเองตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจัดแจ้งและดำเนินการรับจัดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชน ด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวัน นับแต่วันที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ

(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวัน นับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๒)

(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือก กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ มีข้อตกลงวิธีการเลือกตั้งกล่าว

(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๔)

(๖) ให้กรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่ พ้นกำหนดเวลาตาม (๕)

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้นำ ความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บรรดาสิทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ

พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๔ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๔ (๗) ใช้บังคับ

มาตรา ๖๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการ ในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๖ บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๗ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดกลไกการดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และใช้อำนาจโดยสุจริต เทียบธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติ ทั้งปวงในการใช้ดุลยพินิจ โดยในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กำหนดให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ (ร่างมาตรา ๘) ทั้งนี้ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๒ คณะกรรมการสรรหา

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการสรรหา โดยมีประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลปกครองสูงสุด ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน ผู้แทนสมาคมนายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข เลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และให้กรรมการสรรหาข้างต้นมีมติเลือกอาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาที่สอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี หนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา ทั้งนี้ ตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน สำหรับองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จัดแจ้งไว้กับสำนักงาน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือก

กันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒) ซึ่งคณะกรรมการสรรหาจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง โดยในการสรรหาอย่างน้อยจะต้องมีกระบวนการที่ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่สรรหาหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน มีการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม มีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ รวมตลอดทั้งคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย ทั้งนี้ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๖) และในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุลาออกหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๒๐ วรรคสาม)

๒.๓ การแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว

ในกรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้อง และมีกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จนกว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๔ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๑) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม และสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน (ร่างมาตรา ๒๖)

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และต้องเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยต้องประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม (ร่างมาตรา ๓๓) ตลอดจนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลยพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ และต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย (ร่างมาตรา ๒๕)

(๒) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ตัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา และส่งเสริมความร่วมมือ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๒๗)

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ เว้นแต่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ แต่ในการใช้อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และต้องเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องดำเนินการโดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๕ การให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น

ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า มีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด

แนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ซ้ำซ้อนกัน (ร่างมาตรา ๖)

๒.๖ การป้องกันการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กำหนดให้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องไม่รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย นิติบุคคลตามกฎหมาย ต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร นิติบุคคล ที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้า หรือองค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ แต่ไม่ใช่บังคับกับ กรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเชิญจากองค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานของรัฐ ต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๗ การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน

หากความปรากฏต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิใช่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตามว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำความจริงให้ปรากฏ โดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่อนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้น ขึ้นอีก (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง)

๒.๘ การแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อบุคคลใดได้รับความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำความผิดเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น บุคคลนั้นมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการสร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคสอง) และห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๔๖) ทั้งนี้ เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้ (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคสาม)

๒.๙ การตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่น

ที่เกี่ยวข้อง และเข้าไปในเคสสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลที่มาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร (ร่างมาตรา ๓๕)

(๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๑๐ การดำเนินการกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เป็นเรื่องเฉพาะตัว

(๑) กรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายในกรณีนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(๒) ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายในเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันแล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสอง) แต่ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสาม) และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสี่)

๒.๑๑ การดำเนินการแทนผู้เสียหายในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา

หากการละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา และผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๑๒ การดำเนินการกรณีมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

กรณีที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้ใดพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผู้นั้นอาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๑๓ การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

(๑) กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปี โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ หากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ในกรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยาย ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ (ร่างมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม)

(๒) ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในเรื่องนั้นขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

(๓) ในการจัดทำรายงานผลตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำเป็นการสรุปโดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีให้ระบุนายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ (ร่างมาตรา ๔๐ วรรคสี่)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องจัดให้มีแผนการดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานดังกล่าวให้เป็นไปโดยไม่ชักช้า และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๔๑)

๒.๑๔ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุง

กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๑๕ การชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปีด้วย (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๑๖ การพิจารณาดำเนินการตามรายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กำหนดให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้ (ร่างมาตรา ๔๓)

๒.๑๗ การจัดทำรายงานประจำปี

กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๔๕)

๒.๑๘ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๔๗ และร่างมาตรา ๔๔) มีหน้าที่และอำนาจในการรับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น รวมทั้งอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และดำเนินการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมาย (ร่างมาตรา ๔๘) โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕๓)

๒.๑๙ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษทางอาญาสำหรับกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการให้ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใดแก่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันสมควร และกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันทำให้ สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๕๙)

๒.๒๐ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดบทเฉพาะกาลให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ โดยให้สิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทน โดยให้ถือว่า เป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก การคำนวณระยะเวลาให้คำนวณตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อไปนั้น ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่า ด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครอง สูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติทำหน้าที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว (ร่างมาตรา ๖๐)

(๒) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการสรรหา ผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในวาระเริ่มแรก (ร่างมาตรา ๖๑)

(๓) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็น เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๒)

(๔) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และบรรดาสถิติ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๓)

(๕) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิ และประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๔ (๗) ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๔)

(๖) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับโดยในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการในองค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๖๕)

(๗) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๖)

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๗)

รายงานการรับฟังความคิดเห็นและตารางความเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ....

รายงานการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

โดยที่มาตรา ๑๓๐ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบกับมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติให้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ในการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อพิจารณา ศึกษาหลักการและประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการได้เชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานของรัฐ องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนมาร่วมชี้แจงแสดงความคิดเห็น

๒. ในการพิจารณาได้มีหน่วยงานจัดส่งความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำมาประกอบการพิจารณาดังนี้

๒.๑ รายงานการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ของคณะอนุกรรมการด้านองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ในคณะกรรมการธิการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๒ ข้อคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ของกระทรวงการต่างประเทศ

๒.๓ สรุปข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง การควบคุมและตรวจสอบอำนาจรัฐของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๒.๔ ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๕ ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....” ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓. วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (คณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....) ได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....” ณ ห้องประชุม คณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๑๓-๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้แทนของกระทรวงต่าง ๆ ผู้แทนมูลนิธิและสมาคมที่จดทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

๔. จัดให้มีช่องทางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์ (Website) ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (http://cdc.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/draftconwebboard/index_answer.php?wcd=2&wid=493&t=2) และได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวด้วย

๕. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่ได้รับมาสรุปและจัดทำเป็นประเด็นแล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๖. เมื่อได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... เสร็จ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำออกเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว

ตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
<p>บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>หลักการ ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>เหตุผล โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๑๐) มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการทำนิติกรรมดังกล่าวมีความจำเป็นต้องมีการกระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อ</p>	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	<p>เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ที่อ้างถึงวิธีการได้มา ซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุด ปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักการสากล เกี่ยวกับกระบวนการสิทธิมนุษยชนที่ได้มาซึ่งกรรมการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต่อมาจากความ หลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการ ได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุด ปัจจุบัน เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบเหตุผลที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการ ได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีความชัดเจนและอาจสื่อ</p>	<p>ความว่า “ประกอบกับวิธีการ ได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้อง กับหลักการสากลเกี่ยวกับกระบวนการ ได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติที่ต่อมาจากความ หลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง” เป็น ความ ที่ สอด ค ล อ ง กั บ ที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
การปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักสากลเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้		ความหมายไปในทางที่ไม่ถูกต้องได้เนื่องจากหลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Paris Principles) ได้กำหนดเฉพาะว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมาจากบุคคลหลายฝ่าย โดยอาจมาจากการเลือกตั้งหรือโดยวิธีอื่น หากได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมาจากความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่	
ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
คำปรารภ โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและควมจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็น ประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตรวจตราพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p>			
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....”</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒) พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ (๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๗/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ	คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ	ความเห็นที่เสนอว่า “...ตามหนังสือสัญญาระหว่าง ประเทศไทยเป็นภาคีและมี พันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม” เป็นการใช้ ถ้อยคำที่ซ้ำซ้อนกัน ไม่สอดคล้องกับหลัก กฎหมายระหว่างประเทศ และมีปัญหาใน การตีความจึงควรใช้ข้อความว่า “...ตาม พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทย จะต้องปฏิบัติตาม” ซึ่งผ่านการตรวจแก้จาก สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการ เสนอขอปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๑ แล้ว	ความว่า “หนังสือสัญญา” หมายถึงความรวมถึงกฎหมายจารีต ประเพณี ระหว่าง ประเทศ (Customary International Law) และหมายถึงความรวมถึงการทำหนังสือ สัญญากับองค์การระหว่างประเทศ ด้วย และคำว่า “พันธกรณี” ที่ จะต้องปฏิบัติตาม” ก็ยังทำให้ ประเทศไทยสงวนบางเรื่องไว้ได้โดย ไม่ต้องปฏิบัติตาม ความที่บัญญัติไว้มี เนื้อหาเหมาะสมแล้ว
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ “สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมี พันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติด้วย “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน	เสนอแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “พนักงาน เจ้าหน้าที่” จากเดิมที่ใช้ว่า “พนักงาน” เป็น “พนักงานราชการ” เพื่อให้สอดคล้อง	ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับ นิยาม “พนักงานเจ้าหน้าที่” ที่ กำหนดให้หมายความรวมถึง
“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติภารกิจตาม			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้	แห่งชาติ	กับตำแหน่งปัจจุบันของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	“พนักงานราชการ” แล้ว
<p>มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่เป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยิน หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยิน หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว</p> <p>ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ หรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศระเบียบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย</p> <p>มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์การอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์การอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์การอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางการร่วมกันได้ และให้องค์การอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว</p>	<p>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>๑. เห็นว่าควรกำหนดเช่นเดียวกันกับ มาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญฯ กล่าวคือ “ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์การอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรและถ้าองค์การอิสระใดเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่น ให้แจ้งให้องค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”</p> <p>๒. การกำหนดให้คณะกรรมการอาจส่งเรื่องถึงขัดต่อร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว เห็นควรเปลี่ยนจากคำว่า “อาจ” เป็น “ต้อง” (มาตรา ๒๙ ตามร่างที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	<p>ร่างมาตรา ๖ สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว</p>
	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าทีในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงควร</p>	<p>ร่างมาตรา ๖ ได้บัญญัติกลไกในการให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือให้กับองค์การอิสระอื่น รวมทั้ง</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
		กำหนดการมีองค์กรกึ่งตุลาการร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการแสวงหาข้อเท็จจริงตรวจสอบ และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน	กำหนดให้มีการปรึกษาวาระร่วมกับองค์กรอิสระอื่นเพื่อกำหนดแนวทางการในการดำเนินงานร่วมกันแล้ว
	กระทรวงการต่างประเทศ	ความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และองค์กรอิสระอื่น ๆ สอดคล้องกับมาตรา ๒๒๑ ของร่างรัฐธรรมนูญ และการส่งเรื่องไปให้อีกองค์กรหนึ่งดำเนินการต่อไปเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกและเสริมประสิทธิภาพในการทำงานให้กับประชาชน เนื่องจากลดทอนขั้นตอนการยื่นคำร้องใหม่	ร่างมาตรา ๖ สอดคล้องกับความเห็น ของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว
มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
หมวด ๓ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ใน	สมาชิกเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ	กำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” ไว้ให้ชัดเจนเพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการคัดสรรบุคคลที่มาทำหน้าที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ความในมาตรา ๘ เป็นไปตามมาตรา ๒๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ และเนื่องจากคำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” เป็นคำที่มีความหมายตามความหมายทั่วไปอยู่แล้ว และการ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคนแต่จะเกินด้านละสองคนมิได้</p> <p>(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่าสิบปี</p> <p>(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๔) มีความรู้และการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลานานไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปริญญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลานานไม่น้อยกว่าสิบปี</p> <p>ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันสมัครหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี</p>	<p>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>เห็นว่าอาจเป็นการกำหนดเกินกว่าขอบเขตตามร่างรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ โดยมาตรา ๒๕๖ วรรคสอง ของร่างรัฐธรรมนูญฯ กำหนดว่า “ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องมี ความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์”(มาตรา ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอ โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	<p>พิจารณาว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคลเป็นกรณีๆ ไป และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว</p> <p>มาตรา ๒๕๖ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวตามมาตรานี้ สอดคล้องกับหลักการปารีสในเรื่ององค์ประกอบและหลักประกันความเป็นอิสระและความแตกต่างหลากหลายแล้ว</p>
	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>การบัญญัติความในวรรคหนึ่งไว้เช่นนี้ เป็นการกำหนดไว้เกินเลยไปจากหลักการว่า สถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Paris Principles) สลับซับซ้อนยากแก่การ</p>	<p>ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>พิจารณา และมีปัญหาในการตีความก่อให้เกิดความไม่แน่นอนในการพิจารณาปัญหาคุณสมบัติคนตีความรู้ความสามารถ ไม่อยากเข้ามาเผชิญกับปัญหานี้ในระหว่างการทำงาน อีกทั้งหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ เป็นเพียงตัวหนังสือ ไม่มีอะไรเป็นหลักประกันว่าจากหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะทำให้ได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในอนาคตได้ ดังนั้น ร่างมาตรา ๘ จึงอาจนำคุณสมบัติตาม (๑) - (๕) มากำหนดเป็นตัวอย่าง โดยไม่บังคับให้มีผู้เชี่ยวชาญได้เลย</p>	
งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐		<p>๑. ควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านสิทธิมนุษยชน ๒. ควรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากการทำงานจะเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและพันธกรณีระหว่างประเทศ และมีการประชุมร่วมกันในระหว่างองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนในระดับนานาชาติ ๓. คุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น</p>	<p>เห็นด้วย โดยบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ รวมทั้งกระบวนการสรรหาตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ กำหนดไว้สอดคล้องกับความเห็นดังกล่าว และสอดคล้องกับหลักการปารีสด้วยแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นควรกำหนดให้มีสัดส่วนจากบุคคลที่มาจากองค์กรประชาชน หรือภาคประชาสังคม และต้องเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับจากสังคม และบุคคลโดยทั่วไป รวมทั้งมีความเป็นกลางทางการเมือง</p> <p>๔. ควรกำหนดคุณสมบัติให้มีสัดส่วนชาย และหญิงเท่าเทียมกันในการเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน</p> <p>๕. ควรเป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และหลักการปารีส โดยให้มีสัดส่วนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีความเหมาะสม</p> <p>๖. ควรมีการให้ระบุดูผลในการเลือกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าเป็นผู้มีความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนเป็นที่ประจักษ์อย่างไร</p> <p>๗. ไม่ควรมีองค์ประกอบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่มีมากเกินไป เพราะจะทำให้กระบวนการสรรหาที่มีความล่าช้า</p>	
กระทรวงการ ต่างประเทศ		๑. การกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการสรรหาที่ชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการ	ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหา สอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๙ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี</p> <p>(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า</p> <p>(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์</p> <p>(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	<p>เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นที่ประจักษ์ และมีความเป็นอิสระและความเป็นกลาง สอดคล้องกับคุณสมบัติของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีส อีกทั้งเป็นการแก้ไขข้อห่วงกังวลของ ICC</p> <p>๒. ควรกำหนดคุณสมบัติให้มีสัดส่วนชายและหญิงเท่าเทียมกันในการเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน</p>	<p>คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนตามร่างมาตรา ๙ เป็นหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และเห็นว่าคำว่า “มีความซื่อสัตย์เป็นที่ประจักษ์” ไม่จำเป็นต้องนิยาม เนื่องจากเป็นคำที่คนทั่วไปเข้าใจไปในทางเดียวกันและการพิจารณาว่า ผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคลเป็นกรณี ๆ ไป และคณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
	งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	<p>๑. ไม่ควรกำหนดเรื่องวุฒิการศึกษาว่าต้องจบระดับปริญญาตรี แต่ควรระงับกำหนดในเรื่องความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นที่ประจักษ์มากกว่ากรณีวุฒิการศึกษา</p> <p>๒. คำว่า ผู้มีสัญชาติไทย ไม่ควรกำหนดว่าโดยการเกิดเพราะการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนนั้น ถ้าผู้มีสัญชาติไทยดังกล่าวเข้าใจบริบทสังคมไทยก็น่าจะเพียงพอ</p>	<p>มาตรา ๒๑๖ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติบังคับว่านอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยองค์กระอิสระแต่ละองค์แล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กระอิสระต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามทั่วไปด้วย ซึ่งหมายความว่าผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กระอิสระต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดอันเป็นคุณสมบัติทั่วไปด้วย จึงไม่อาจแก้ไขตามความเห็น ข้อ ๑ และ ข้อ ๒ ได้</p>
<p>มาตรา ๑๐ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กระอิสระใด</p> <p>(๒) ดิตยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p> <p>(๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ</p> <p>(๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช</p>	งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	<p>ควรกำหนดคุณสมบัติว่าบุคคลที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งก่อนหรือหลังการดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนมีลักษณะต้องห้าม และเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งได้</p>	<p>ได้บัญญัติลักษณะต้องห้ามไว้ในร่างมาตรา ๑๐ (๒๕) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>(๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคตินั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่</p> <p>(๗) วิกัลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง</p> <p>(๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล</p> <p>(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ</p> <p>(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขายผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับการปราบปรามการทุจริต</p> <p>(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดใน ความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมาย</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้าของหรือเจ้าสำนักกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน</p> <p>(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง</p> <p>(๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง</p> <p>(๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปดญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย</p> <p>(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง</p> <p>(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือ</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ความผิดลหุโทษ</p> <p>(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะเวลาปีก่อนเข้ารับการสรรหา</p> <p>(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะเวลาปีก่อนเข้ารับการสรรหา</p> <p>(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ</p> <p>(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ</p> <p>(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด</p> <p>(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ</p> <p>(๒๔) มีพฤติการณ์อื่นเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง</p> <p>(๒๕) เป็นผู้ที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน</p>	งานสัมมนาที่รัฐสภา	ให้ประชาชนภาคสังคมที่ทำงานและมี	กลุ่มบุคคลในภาคประชาสังคม
มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควร			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย</p> <p>(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ</p> <p>(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ</p> <p>(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน เป็นกรรมการ</p> <p>(๕) ผู้แทนสภานายความหนึ่งคน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p>(๖) อาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม หนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p>ให้เลขาธิการ ๑ คน เป็นเลขาธิการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา</p> <p>องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) ต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จดทะเบียนไว้กับสำนักงาน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัด</p>	<p>วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>ประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ในสัดส่วน ๑ ใน ๓ ของคณะกรรมการสรรหา และควรมีความหลากหลาย เช่น ผู้แทนจากภาควิชาการ ผู้แทนภาคประชาชนที่เป็นผู้พิการ เป็นต้น และไม่ควรมีที่มาจากตุลาการในศาลต่าง ๆ</p>	<p>มีจำนวนมาก หากกำหนดสัดส่วนให้เป็นกรรมการสรรหาอาจไม่ครอบคลุมบุคคลในกลุ่มภาคประชาสังคมทั้งหมด และสัดส่วนของคณะกรรมการสรรหาที่เป็นผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) นั้นสามารถตรวจสอบที่มาและจำนวนที่แน่นอนได้เนื่องจากต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จดทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และป้องกันมิให้มีการจัดตั้งองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนหรือสภาวิชาชีพเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งผู้แทนเป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่านั้น</p> <p>ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว</p>
	<p>กระทรวงการต่างประเทศ</p>	<p>การกำหนดให้มีกรรมการสรรหา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรรวมผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรเอกชน ทำให้มีองค์ประกอบจากผู้แทนซึ่งมา</p>	<p>ความใน (๔) และ (๖) สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>แจ้ง การรับจดทะเบียน และการเลือกกันเองให้ไปไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการเลือกกันเองให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มีการนัดต้องสรรหาผู้สมัครได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ</p> <p>วิธีการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงร่วมกัน ในกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ดำเนินการตกลงและเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ได้ต่อไป โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม</p> <p>ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) แล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>จากหลากหลายสาขาวิชาชีพ และเป็นการเปิดให้ผู้แทนภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการสรรหา ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ICC</p> <p>การกำหนดวิธีการเลือกอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา มาเป็นกรรมการสรรหาตามร่างมาตรา ๑๑ (๖) โดยให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) - (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนสองในสาม นั้น เป็นวิธีการที่ไม่สอดคล้องกับวิธีการเลือกกรรมการสรรหาองค์การอิสระโดยทั่วไปและเป็นการเพิ่มขั้นตอนเกินความจำเป็น เนื่องจากต้องให้กรรมการสรรหาที่เพิ่งจะได้รับเลือกมาคัดเลือกรวมการสรรหาอีกรอบหนึ่ง ดังนั้นจึงเห็นควรกำหนดวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามร่างมาตรา ๑๑(๖) ให้เป็นวิธีเดียวกันกับการเลือกกรรมการสรรหาตามร่างมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) โดยให้อาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา เลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน เป็นกรรมการ เมื่อเปลี่ยนแปลงดังนี้แล้ว จึงควรตัดข้อความใน</p>	<p>ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
	สำนักงาน คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ	ร่างมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ออก เนื่องจากไม่มีที่ ใช้แล้ว	
มาตรา ๑๒ ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อน วันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรร หาใหม่หรือการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคหก มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตามวรรค หนึ่งแล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหา สำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกัน มิได้ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการสรรหาแทนโดยเร็ว ใน	ไม่มีผู้เสนอความเห็น	๑. เสนอเพิ่มประธานศาลรัฐธรรมนูญ อีก ๑ คน เพื่อตัดปัญหาเรื่องการลงคะแนน เสียง ๒. เสนอแก้ไข (๓) เป็น ประธานศาล ปกครองสูงสุด	๑. ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาที่ เหมาะสม เนื่องจากเมื่อมีการ เลือกตั้งแล้ว กรรมการสรรหาตาม (๒) จะมี ๒ คน ทำให้จำนวน กรรมการสรรหาทั้งหมดเป็นทั้งหมด ๙ คน ๒. ความใน (๓) สอดคล้องกับ ความเห็นข้อ ๒

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ระหว่างที่ยังไม่ได้รับการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานประมวลกฎหมายอาญา			
มาตรา ๑๓ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวง โดยอย่างน้อยการสรรหาต้องมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้ (๑) ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงกระบวนการสรรหากรรมการ โดยอย่างน้อยต้องระบุจำนวนตำแหน่งกรรมการที่จะสรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย	กระทรวงการต่างประเทศ	การกำหนดขั้นตอนของการสรรหาที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์การสรรหาอย่างกว้างขวาง และการปรึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งภาคประชาสังคมด้วย เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ICC	กระบวนการสรรหาที่กำหนดไว้ในร่างมาตราบนี้สอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว
(๒) การสรรหากรรมการให้กระทำโดยการประกาศรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปเพื่อเข้ารับการสรรหาซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย โดยในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาจะต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นด้วย และให้มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	การกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการสรรหาเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศนั้น อาจไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่าใดนัก เนื่องจากกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่ในประเทศไทย ไม่จำเป็นต้องมีความชำนาญในการใช้ภาษาต่างประเทศ	ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับกรรมการต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสอง ในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา</p> <p>ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้า หรือ มีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้คะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังไม่ครบตามจำนวน ให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่มีการลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่</p>		เลือก หรือไม่เลือกบุคคลใด	สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๒ เป็นกระบวนการสรรหาที่เหมาะสมแล้ว
<p>มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วย คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา</p> <p>ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้</p> <p>เมื่อผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผล
<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่มีผู้ซึ่งวุฒิสภา ให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อ รวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงห้า คน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลาง ก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหา เพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว</p> <p>ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรง แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนาม รับสนองพระบรมราชโองการ</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้ เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิก ประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายใน เวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง กรรมการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลา ดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหา ใหม่</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด</p> <p>การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย</p> <p>ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกลกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะพิจารณาและวินิจฉัยมิได้</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเชิญประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเชิญประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการใน ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาได้รับในแต่ละเดือนแล้วแต่กรณี</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๑๘ การนำคดีอันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ตุลาการ</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>	
<p>มาตรา ๑๙ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p> <p>ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน</p>	<p>ควรกำหนดบทลงโทษ ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน กระทำการใดที่ไม่เป็นกลางทางการเมือง เลือกปฏิบัติ และละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยอาจจะพ้นจากตำแหน่งเพื่อเลือกตั้งใหม่ทดแทน</p>	<p>ได้มีการกำหนดเรื่องการไต่ถามกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามไว้แล้ว ในมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ โดยเฉพาะมาตรา ๘(๑๗)</p>
<p>มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐</p> <p>(๔) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม</p> <p>เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย</p> <p>ในกรณีที่มิใช่ปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่ละคนจะมีวาระการดำรงตำแหน่งกี่ปี นับแต่วันที่ได้รับ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>(๒) หรือ (๓) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด</p> <p>ในกรณีที่ไม่ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ</p> <p>ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเก่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีการกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้</p> <p>ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันตำแหน่งว่างลง</p>		<p>หา เนื่องจากมีเวลาเหลือน้อยจึงอาจไม่มีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ แต่ตั้ง จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดกรณีตามข้อเสนอไว้</p>
<p>มาตรา ๒๑ เมื่อผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ (๒) หรือ (๓) ให้สิทธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการ</p>	<p>สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ</p>	<p>เห็นว่าเหตุผลในการร้องขอเพื่อถอดถอนกรรมการ อาจยังไม่สมบูรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายฉบับเดิม ปี ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.</p>	<p>รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดให้มีกระบวนการในการถอดถอนกรรมการในองค์การอิสระ แต่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้เข้มงวด หากกรรมการนั้นปฏิบัติ</p>

ผู้เสนอความเห็น	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>วินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด</p>	<p>๒๕๒๒ บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากราชการแห่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบบโดยตรง” ก็อาจเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ได้ หรืออาจเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงและจะเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติได้</p>	<p>๒๕๒๒ บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากราชการแห่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบบโดยตรง” (มาตรา ๑๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	<p>หน้าที่ไม่คำนึงถึงผลผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนหรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบบโดยตรง” ก็อาจเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ได้ หรืออาจเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงและจะเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติได้</p>
<p>มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้อง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมี</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน</p>			
<p>มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จัดแจ้งเหตุในวันรายงานการประชุม</p> <p>การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติโดยจะออกเสียงมิได้ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมตามวรรคสองเฉพาะในกรณีที่มีการพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖ (๒) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากราชการก่อนมีการลงมติ</p> <p>ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุม</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๔ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการต้องไม่รับเงิน ทرفฟี่สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก (๑) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย (๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร (๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสิบเก้า ในกรณีที่ เป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้พิจารณาตามที่ปรากฏในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว หน้าที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหุ้นหรือโดยตัวแทนของบุคคลที่ไม่เปิดเผยชื่อให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย (๔) องค์การหรือนิติบุคคลที่มีรายได้หลักจากทุนหรือเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ</p> <p>ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกรณีที่กรรมการได้รับเชิญจากองค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานของรัฐต่างประเทศให้ไปประชุมหรือสัมมนาในต่างประเทศโดยผู้เชิญเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>การห้ามกรรมการรับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย/นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศ อาจมีปัญหาในเรื่องการตีความว่าไม่สามารถรับได้ทุกกรณีหรือไม่หากเป็นเช่นนั้น อาจทำให้หน่วยงานหรือประเทศเสียประโยชน์ จึงเสนอให้มีการระบุนความชัดเจนในเรื่องการรับทุนไว้ เช่น สามารถกระทำได้ในกรณีที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือประเทศชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้ประกาศความช่วยเหลือที่ได้รับให้สาธารณะทราบ เป็นต้น เพื่อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (conflicts of interest) นอกจากนี้ หลักการปารีสได้กำหนดให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ความร่วมมือกับต่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ กรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั้งในระดับสากลและระดับภูมิภาค ซึ่งมีการสนับสนุนให้ผู้แทนจากสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากประเทศกำลังพัฒนา</p>	<p>ได้มีการเพิ่มความในวรรคสองสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>ในการเดินทางไปเข้าร่วมประชุม โดยในแต่ละปีจะมีการประชุมหลายครั้ง ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติในทางปฏิบัติสำหรับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอื่น ๆ (งบประมาณประจำปีของหน่วยงานมีจำกัด อาจไม่สามารถเดินทางไปร่วมประชุมโดยออกค่าใช้จ่ายเองได้ทุกครั้ง และในกรณีรับการสนับสนุน จะเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณแผ่นดินได้ด้วย) ประกอบกับอาจมีกรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการที่องค์กรของสหประชาชาติจะร่วมสนับสนุนในการทำการศึกษาวิจัยหรืออบรมร่วมกันอีกด้วย</p>	
มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	<p>ควรระบุให้ชัดเจนในเรื่องการรับทุน เช่น สามารถกระทำใดในกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือประเทศชาติโดยความเห็นชอบของกรรมการ และให้ประกาศความช่วยเหลือที่ได้รับให้สาธารณะทราบ เป็นต้น เพื่อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์</p>	<p>ความในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอแล้ว</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>ต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการเป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามและบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญด้วย</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p> <p>๒๕๖๐</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p> <p>ผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน</p> <p>(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม</p>	<p>๒๕๖๐</p>	<p>๑. เห็นว่าควรเพิ่มหน้าที่และอำนาจตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕๗ (๔) ให้ครบถ้วน กล่าวคือ “ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม”</p> <p>๒. บทบัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕๗ (๓) มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง และมีให้อำนาจคณะกรรมการในการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม แต่ได้บัญญัติให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการ</p>	<p>๑. ความใน (๔) สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๑ แล้ว</p> <p>๒. ร่างมาตรา ๒๖ สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๒ โดยมีการแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญ โดยตัดเรื่องการเสนอความเห็นต่อศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญออก</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม</p> <p>(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน</p>		<p>คุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เพื่อให้มีคณะกรรมการเป็นคู่ขัดแย้ง จึงให้ส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ดังนั้นการกำหนดหน้าที่และอำนาจจึงเกินกว่าที่ร่างรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ตามมาตรา ๒๕๗ (มาตรา ๒๕๕ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	
<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>๑. ให้มีหน้าที่และอำนาจตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยอิสระ โดยให้ความสอดคล้องกับสิทธิมนุษยชน พันธกรณีและอนุสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี และให้เป็นไปตามหลักการปารีสที่ให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับนานาชาติด้วย</p>	<p>๑. ความที่บัญญัติไว้สอดคล้องกับความเห็นข้อ ๑ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แล้ว</p> <p>๒. ส่วนความเห็นข้อ ๒ นั้น ความใน (๓) มิได้หมายรวมถึงศาล แต่ไม่ตัดสิทธิในการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะแสดงความเห็นต่อศาล หรือเมื่อศาลเห็นเองว่าเรื่องใดควรได้รับความเห็นจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>๒. ให้มีอำนาจในการเสนอความเห็นทางกฎหมายต่อศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลยุติธรรม ได้ รวมทั้งให้อำนาจในการเสนอขอปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมีอำนาจเสนอความเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยรวม</p> <p>๓. ให้มีอำนาจหน้าที่หลักในการตรวจสอบ การกระทำและการละเลยอันเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และติดตามการดำเนินงานของรัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ที่อาจจะมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>๔. ควรมีการสรุปเป็นข้อเสนอทางนโยบาย ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศที่มีคนสัญชาติไทยเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>๕. การทำงานด้านการตรวจสอบข้อเท็จจริง และการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันเกิดจากการกระบวนกรที่กฎหมายกำหนดเดิมไม่มีความชัดเจน</p>	

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
	กระทรวงการ ต่างประเทศ	<p>๖. ควรให้มีกองทุนสิทธิมนุษยชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยาให้แก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนได้โดยสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉิน แรงกดดัน เพราะกองทุนเกี่ยวกับการยุติธรรมจะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ</p> <p>๗. การฟ้องคดีของประชาชนผู้ได้รับความเสียหายควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเป็นผู้มีอำนาจในการให้คำแนะนำแก่ผู้เสียหายที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย</p> <p>๘. การทำงานและกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง ควรมีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ในการกำกับดูแลของภาครัฐ</p> <p>๑. หลักการปารีสได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า การจัดทำรายงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อรัฐบาล รัฐสภา หรือหน่วยงานอื่น ๆ (มาตรา ๒๔๗(๒) ของร่างรัฐธรรมนูญ และ มาตรา ๒๓(๒) ของร่าง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญนี้) ควรครอบคลุมถึงประเด็นการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายและมาตรการด้านการบริหาร เพื่อสร้างหลักประกันว่า กฎหมายภายในประเทศ ระเบียบ และการปฏิบัติต่าง</p>	<p>๑. ความใน (๓) สอดคล้องกับความเห็น ของกระทรวงการ ต่างประเทศ ข้อ ๑ ข้อ ๓ และข้อ ๔</p> <p>๒. ความใน (๔) เป็นไปตามมาตรา ๒๔๗(๔) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>๑ จะสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่รัฐนั้นร่วมเป็นภาคี ดังนั้น อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ ตามร่างเดิมจึงไม่ได้เป็นการระบุที่เกินขอบเขตของมาตรา ๒๔๗ ของร่างรัฐธรรมนูญ แต่จะช่วยให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปฏิบัติงานอย่างรอบด้านและครบถ้วนตามหลักการปารีส (มาตรา ๒๕ ร่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p> <p>๒. การชี้แจงสถานการณ์หรือข้อเท็จจริง (ตามมาตรา ๒๔๗ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญ) ไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่หลักการปารีส อย่างไรก็ตามร่างนี้ได้กำหนดไว้ในกรณีที่มีการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งแต่เห็นว่าคณะกรรมการฯ มีหน้าที่ตรวจสอบเพื่อเสริมการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมอยู่แล้ว การให้ข้อเท็จจริงในลักษณะที่เป็นอิสระ เป็นกลาง และอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงย่อมเป็นคุณต่อสังคม นอกจากนั้นมาตรานี้ยังใช้ถ้อยคำซึ่ง</p>	

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถใช้อุทธรณ์ในการดำเนินการได้ด้วย</p> <p>๓. การเสนอความเห็น ข้อเสนอแนะ รายงานต่าง ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรครอบคลุมถึงการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติของกฎหมายหรือมาตรการด้าน การบริหารเป็นอำนาจหน้าที่หลักของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตาม หลักการปารีส</p> <p>๔. หลักการปารีสได้กำหนดให้คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เฉพาะ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการ ปรับปรุง/แก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายหรือ มาตรการด้านการบริหารให้สอดคล้องกับ หลักการสิทธิมนุษยชน โดยเป็นการ ดำเนินการอย่างกว้าง ๆ และไม่จำเป็นต้อง ระบุเฉพาะในช่วงการพิจารณาคดีของศาล (ซึ่งอำนาจหน้าที่ดังกล่าวตามหลักการปารีส ได้มีการระบุไว้แล้วในมาตรา ๒๔๗ (๓) ของ</p>	

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และ เผยแพร่ความรู้และพัฒนาศักยภาพของด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูก ละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และ ประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่ง อาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และ ศาสนา</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการ ปฏิรูปประเทศ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๕ (การเสนอ เรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองได้ของร่างที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) นอกจากนี้ ในบางประเทศ ผู้แทน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจ ได้รับเชิญไปร่วมให้ความเห็นในศาลได้ใน ฐานะที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งการเชิญนั้นเป็นไปตามดุลยพินิจของศาล</p> <p>๑. เสนอประเด็นการปฏิรูปที่ควรจะบัญญัติ ไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการและกลไกที่ มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการ ทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่าง เข้มงวดรวมทั้ง กลไกในการส่งเสริมให้ ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการ รณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส ตามที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (ฉบับ ผ่านประชามติ) ของคณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๗๘ ๒. ให้อำนาจในการส่งเสริม ความรู้ ความ เข้าใจ และประสานความร่วมมือกับ</p>	<p>๑. ความเห็นในข้อ (๑) เป็นหน้าที่ และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น</p> <p>๒. ความเห็นในข้อ ๒ ตรงกับ (๓)</p> <p>๓. ความเห็นในข้อ ๓ และ ๔ มี หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>(๓) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๔) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับภารกิจประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๖) หน้าทีและอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น</p>		<p>หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกัน</p> <p>๓. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ โดยรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว</p> <p>๔. สนับสนุนให้มีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. .... และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... ของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	
	สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ	กรณีตาม (๕) ควรกำหนดไว้เช่นเดียวกันกับ มาตรา ๒๗๔ (๖) ของร่างรัฐธรรมนูญฯ กล่าวคือ “หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” ((๘) มาตรา ๒๘๘ ร่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)	ความใน (๕) เป็นไปตามความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว
	งานสัมมนาที่รัฐสภา	๑.ให้มีอำนาจในการส่งเสริม ความรู้ ความ	ความใน (๑) สอดคล้องกับ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
	วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	เข้าใจและประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนร่วมกัน ๒. ควรให้มีการประชาสัมพันธ์อำนาจหน้าที่ และผลการดำเนินงานในการตรวจสอบแต่ ละขั้นตอนพร้อมปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น	ความเห็นข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว
มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ รับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและ ความรวดเร็วในการทำงาน และต้องดำเนินการตามมติของ คณะกรรมการ เว้นแต่ที่มีบทบัญญัติหรือที่คณะกรรมการ มอบหมายให้กรรมการแต่ละคนกระทำได้ ให้กรรมการแต่ ละคนมีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ แต่ในการใช้ อำนาจนั้นจะต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันด้วย ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะ มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการก็ได้	งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	๑. การดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนควรดำเนินงานตามมติของ คณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ชัดเจน ๒. การดำเนินงานควรใช้หลักสิทธิมนุษยชน สากลเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้โดยใช้ ระบบตรวจสอบ และวิเคราะห์	ความในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับ ความเห็นข้อ ๑ และข้อ ๒
มาตรา ๒๙ ในกรณีที่จำเป็นต้องข้อมูลหรือมี การศึกษาเรื่องใด คณะกรรมการจะขอให้สำนักงานเจ้า บุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความเชี่ยวชาญดำเนินการใน	สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ	๑. เห็นควรจัดเรื่องผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษออก เช่นเดียวกันกับร่างมาตรา ๒๓ (๗) ตามร่าง ที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	ร่างมาตรา ๒๙ สอดคล้องกับ ความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ โดยตัดความเป็น

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>เรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการทำงานปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้งอนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงานของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p>		<p>แห่งชาติ)</p> <p>๒.กรณี ร่างมาตรา ๒๓ (๗) (ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) เห็นว่าเป็นการให้อำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ (ซึ่งปรากฏในหมวด ๖ ร่างมาตรา ๗๑ ถึงร่างมาตรา ๗๔ ตามร่างเดิม) นั้น มีผลเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนพิเศษเพิ่มขึ้นได้ปีละหนึ่งคนตลอดไป กรณีดังกล่าวเห็นควรตัดออก</p> <p>๓. เห็นควรตัดออกทั้งหมด (ตั้งแต่ร่างมาตรา ๗๑- ๗๔) เช่นเดียวกับกับร่างมาตรา ๒๓(๗) ร่างมาตรา ๓๑ ร่างมาตรา ๖๑และร่างมาตรา ๖๒ (หมวด ๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p> <p>๔. กรณีถ้อยคำตามวรรคสอง คำว่า “เพื่อจูงใจให้เขา” แก้เป็น “เพื่อจูงใจให้ผู้นั้น”(มาตรา ๕๒ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับการดำเนินการดำเนินงานของอนุกรรมการ)</p> <p>๑. การกำหนดเงื่อนไขในการแต่งตั้ง</p>	<p>หมวด ๖ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ออกทั้งหมด</p>
คณะกรรมการสิทธิ			<p>ความในร่างมาตรา ๒๔ ได้แก้ไขเพิ่มเติมและไม่มีคำว่า “เพื่อจูงใจให้เขา” แล้ว</p>
			๑. การแต่งตั้งอนุกรรมการนั้น

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p> <p>มนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p> <p>คณะอนุกรรมการได้แต่เฉพาะในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้นั้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขที่จำกัดจนเกินไป และอาจสร้างอุปสรรคแก่คณะกรรมการในการที่จะตั้งคณะอนุกรรมการในการช่วยเหลือการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรแก้ไขจากคำว่า “ในกรณีที่ไมอาจหลีกเลี่ยงได้” เป็น “ในกรณีที่มีความจำเป็น”</p> <p>๒. เห็นควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ซึ่งเป็นองค์กรเดียว เพื่อทำหน้าที่ในการรายงานและชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย และการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือคำสั่ง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว แลคมคม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้วย</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>การกำหนดเหมือนกันในองค์การอิสระทุกองค์กรซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๗ โดยมีหลักคิดว่าการพิจารณาองค์การอิสระควรต้องลงมือทำงานด้วยตนเอง หากมีความจำเป็นก็สามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญ หรือแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อศึกษารายละเอียดปลีกย่อยได้ แต่ต้องไม่แต่งตั้งให้อนุกรรมการไปทำงานแทนกรรมการในองค์การอิสระ ความที่บัญญัติไว้จริงสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ</p> <p>๒. ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ แต่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการได้ตามร่างมาตรา ๒๙ และสามารถจ้างและแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการได้ตามร่างมาตรา ๔๙ (๘) ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว</p>
--	---	---	--

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ</p> <p>ให้กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการแล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๓๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>๑. ควรให้มีการทำงานโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ไม่ควรใช้รูปแบบอนุกรรมการ เนื่องจากอาจจะมีผลประโยชน์ทับซ้อน และอาจจะทำงานโดยไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์</p> <p>๒. ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องสร้างการมีส่วนร่วม และอาจให้มีอนุกรรมการเฉพาะดำเนินงานในแต่ละเรื่อง ในการพิจารณาตัดสินให้นำเสนอข้อเสนอนั้นต่าง ๆ ต้องเป็นมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ความที่บัญญัติมีความเห็นที่เหมาะสมมาแล้ว สอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมา กล่าวคือ การทำงานจะเน้นให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้นำดำเนินการ เว้นแต่ในกรณีที่จะต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาจริงให้จ้างบุคคลหรือสถาบัน และกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จึงให้ตั้งคณะอนุกรรมการ</p>
<p>มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ</p> <p>ให้กรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการแล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๓๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p> <p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๓๒ กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>หนึ่งปีมีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียว เมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ครบวาระ</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) ลาออก</p> <p>(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี</p> <p>ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตรา เงินเดือนตามมาตรา ๓๑ คูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี</p> <p>สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตาย ใ้ตกได้แก่คู่สมรสและทายาทที่ ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จ ตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง</p> <p>หมวด ๒</p> <p>การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>หลักการคุ้มครองกันความรับผิดชอบในการปฏิบัติ หน้าที่ของคณะกรรมการมีความสำคัญและ จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้การปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลจาก ภายนอกหรือจากการถูกข่มขู่ที่จะมีการ ดำเนินคดีทางกฎหมาย ประการสำคัญ การ คงไว้ซึ่งหลักการคุ้มครองกันความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ จะมีผลต่อ การประเมินสถานะของสถาบันสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ ตามข้อสังเกตของ</p>	<p>เนื่องจากหลักกฎหมายไทยนั้น หากกรรมการได้ปฏิบัติตามหน้าที่หรือ ใช้อำนาจโดยสุจริตย่อมไม่ได้รับความ คุ้มครองโดยไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง และทางอาญาอยู่แล้ว จึงไม่ได้บัญญัติ หลักการตามข้อเสนอของกระทรวงการ ต่างประเทศไว้ในร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>คณะอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (SCA) ภายใต้คณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC) ซึ่งปัจจุบัน คือ พันธมิตรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติระดับโลก (GANHRI) อันเป็นเงื่อนไขข้อหนึ่งที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทย ถูกลดสถานะจาก A เป็น B หากไม่บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทย ไม่มีทางที่จะได้สถานะ A คืนมา จึงเห็นควรให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ยังคงหลักในเรื่องการคุ้มครองกัน ความรับผิดชอบผิดของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ เช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับเสนอคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มาตรา ๔๔ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอของ GANHRI และหลักคุ้มครองกันความรับผิดชอบพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป</p>	

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๓๓ ในกรณปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และให้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม</p>	<p>กระทรวงการต่างประเทศ</p>	<p>การกำหนดให้มีความคุ้มกันในการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของ ICC โดยจะเป็นกลไกที่ช่วยคุ้มครองความเป็นอิสระและความเป็นกลางของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมีให้อำนาจภายนอกพยายามใช้อิทธิพลหรือข่มขู่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยการดำเนินการทางกฎหมาย (เช่น การฟ้องหมิ่นประมาท</p>	
<p>มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมีส่วนผู้แจ้งหรือเรียนหรือไม่ก็ตามว่า มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ให้คณะกรรมการตรวจสอบ</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>	<p>๑. ให้นำหน้าที่และอำนาจในการยกเรื่องที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รุนแรงขึ้นมาพิจารณาแม้จะไม่มีผู้ร้องเรียนก็ตาม</p>	<p>ความเห็นในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับ ความเห็นข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและทำคามจริงให้ปรากฏโดยไม่ล่าช้า และต้องศึกษาและวิเคราะห์ให้ทราบถึงสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่อนั้นหรือลักษณะเดียวกันนั้นขึ้นอีก</p> <p>บุคคลใดที่ได้รับคำสั่งความเสียหายหรือพบเห็นว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ย่อมมีสิทธิแจ้งหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบด้วย เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>๒.ควรให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยไม่จำเป็นต้องมีการร้องเรียน</p> <p>๑.ควรกำหนดโครงสร้าง กฎเกณฑ์ และมาตรการลงโทษ กรณีใช้มาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของประชาชน โดยประชาชนผู้ร้องเรียนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องและอยู่ในพื้นที่อันเป็นมูลเหตุของการร้องเรียน และหากหน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียนไม่ได้กระทำผิดตามที่มีการร้องเรียน ผู้ร้องเรียนจะได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดประชาชนร้องเรียนและฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร</p> <p>๒. ให้มีมาตรการ กระบวนการ หรือกลไก ในการรับทราบข้อมูลจากภาคประชาชน เพื่อนำไปสู่การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรม และแจ้งให้ประชาชนรับทราบผลการตรวจสอบ</p>	<p>ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอ สำหรับกรณีที่มีการร้องเรียนอันเป็นเท็จ หากเป็นไปโดยทุจริตต้องรับผิดชอบในทางอายุอยู่แล้ว</p>
	<p>สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ</p>	<p>ควรรายการตรวจสอบ ของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน พ.ศ.๒๕๕๒ มาเป็นวรรคสองของร่างมาตรานี้ กล่าวคือ “องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้มีการกำหนดให้ประชาชนร้องเรียนผ่านองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนไว้</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๕ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่ง ข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการอาจดำเนินการโดย ประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างชั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคล หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิด โอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจง และแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตาม สมควร เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น	กระทรวงการ ต่างประเทศ	ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ไทย ซึ่งมีการดำเนินกิจการเกี่ยวข้องโดยตรง กับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามมติ คณะกรรมการกำหนดและมิได้มีวัตถุประสงค์ ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าทำกำไรจากการ ดำเนินกิจการดังกล่าว” และเลื่อนวรรคสอง ของร่างมาตรา ๔๗ ไปเป็นวรรคสาม ทั้งนี้เพื่อ กำหนดให้องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนดังกล่าว ต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย (มาตรา ๔๗ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)	แต่ในทางปฏิบัติย่อมมีการดำเนินการ ผ่านองค์กรเอกชนได้ เนื่องจากได้ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการต้องประสานความร่วมมือกับ องค์กรเอกชนด้วย
มาตรา ๓๕ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่ง ข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ คณะกรรมการอาจดำเนินการโดย ประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างชั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคล หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิด โอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจง และแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตาม สมควร เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น (๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือ	กระทรวงการ ต่างประเทศ	อำนาจในการตรวจสอบข้อร้องเรียน โดยการเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลมา ชี้แจงข้อเท็จจริง และการร้องขอเอกสาร หรือหลักฐานที่จำเป็นต่อการพิจารณา ปัญหา เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่กำหนดไว้ใน หลักการปารีส (อำนาจดังกล่าวได้เคยระบุ ไว้ในมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐)	ความใน (๑) สอดคล้องกับ ความเห็นของกระทรวงการ ต่างประเทศ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ถูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลไม่ได้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการร้องขอ คณะกรรมการจะออกคำสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลนั้นดำเนินการดังกล่าวก็ได้ (๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เกิดสถานที่หรือสถานที่ที่จะเข้าไปนั้นมิได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล (๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้เฉพาะกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่าง</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>น้อยสองคนซึ่งได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน ในกรณี นี้ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก</p>			
<p>มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีนั้นด้วยแล้วแต่กรณี</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>กำหนดให้การใช้อำนาจและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีลักษณะเบ็ดเสร็จเด็ดขาดและเป็นที่สุด โดยให้อำนาจในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องหรือประสานไปยังหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ถ้ามีการส่งเรื่องไปยังหน่วยงานใดหากหน่วยงานดังกล่าวไม่มีการดำเนินการต้องมีมาตรการลงโทษทางกฎหมาย</p>	<p>ความที่บัญญัติไว้กำหนดให้คณะกรรมการแจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้แจ้งคณะกรรมการทราบ หากไม่อาจดำเนินการได้ด้วยเหตุต่างๆ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี เป็นการบัญญัติที่คำนึงถึงหน้าที่และอำนาจของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว</p>
<p>ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไขปัญหายังเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>ในกรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอขยายระยะเวลาการดำเนินงาน ไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้โดยกำหนดไว้ไม่เกิน ๒ ครั้ง เห็นว่าเป็นบทเคร่งครัดควรเพิ่มข้อความว่า “เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่น” ให้ขยายได้ตามสมควร(มาตรา ๕๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ได้มีการตัดเรื่องห้ามมิให้บุคคลหรือหน่วยงาน ขยายเวลาการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดมากกว่าสองครั้งออกแล้ว</p>
	<p>ประชาชนที่แสดง</p>	<p>๑. ความมีบทลงโทษกับหัวหน้าหน่วยงาน</p>	<p>ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหา</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสามภายในระยะเวลาที่ กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำ รายงานเสนอคณะรัฐมนตรี</p>	<p>ความเห็นผ่านทาง เว็บไซต์ของ คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ:</p>	<p>หรือเจ้าหน้าที่ หากไม่ปฏิบัติตาม ข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ใช้ว่าเมื่อไม่ปฏิบัติตามก็ไม่มีโทษ แต่ให้ รายงานไปที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐสภา เท่านั้น เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นช่องทาง ในการหลีกเลี่ยงที่จะแก้ไขปัญหาให้ ประชาชน แต่หากหน่วยงานเห็นว่า ข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม ก็ ให้ยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฟ้อง คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กับศาลปกครองได้ ๒.ไม่ควรให้อำนาจบุคคลหรือหน่วยงานของ รัฐนั้นมีสิทธิจะไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง จาก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก็ได้ หากพิจารณาเห็นว่าไม่มีเหตุผลตาม มาตรา ๓๗ หรือมีเหตุอันสมควร เพราะ เหตุเหล่านี้คณะกรรมการน่าจะมีการ พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วก่อนที่จะรับ เรื่องหรือมีมติให้แก้ไข</p>	<p>เหมาะสมแล้ว</p>
<p>มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่อง ใดเป็นความผิดอาญาและผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้อง</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม</p>	<p>ให้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้เสียหายที่ได้รับ ความเดือดร้อนเสียหายโดยเฉพาะผู้เสียหาย</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๗ สอดคล้องกับ ความเห็นที่เสนอ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ทุกซ์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	๒๕๖๐	ที่เป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมโดยไม่สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลยุติธรรม แล้วแต่กรณี	
มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีการพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะเป็นภัยอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่มีทางเยียวยาได้ในภายหลัง กรรมการผู้ขึ้นชื่อหรือหน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้กรรมการผู้ขึ้นชื่ออาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรได้	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	กรณีตาม (๒) น่าจะเป็นการขัดต่อกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่และมีผลกระทบสูงหากมีความจำเป็นต้องมี (๒) ควรจะกำหนดให้มีการมาตรการหรือกฎหมายที่เขียนขึ้นเป็นการเฉพาะ (มาตรา ๕๔ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)	ร่างมาตรา ๓๘ สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยตัดเรื่องอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการเปลี่ยนสถานที่คุมขังออก
ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้น	กระทรวงการต่างประเทศ	การกำหนดมาตรการช่วยเหลือเร่งด่วนควรสอดคล้องกับอันดับของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเป็นไปตามอำนาจตามกฎหมายของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั้งนี้ร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มิได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการตรวจเยี่ยมสถานที่ของการจำกัดเสรีภาพเป็นการเฉพาะ (ต่างกับอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเกาหลีใต้ตามที่	ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใช้อ้างอิง) อีกทั้ง มาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จึงควรสอบถามหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องว่าสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบที่มีอยู่หรือไม่ อาทิ กรมราชทัณฑ์ สำหรับมาตรการตาม (๒) หรือกระทรวงยุติธรรม สำหรับมาตรการตาม (๓) อย่างไรก็ตาม ในอนาคตไทยได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจทำหน้าที่กลไกระดับชาติเพื่อป้องกันการทรมาน (National Preventive Mechanism : PNM) ก็อาจจัดให้มีการทบทวนเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใหม่ให้สอดคล้องกับอาณัติใหม่ได้ ในอนาคต ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ (เช่น การแก้ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ การออกระเบียบ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาร่วมกันต่อไป (มาตรา ๕๔ ตาม</p>	

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการรับเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ไว้พิจารณา</p> <p>(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน</p> <p>(๒) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ</p> <p>(๓) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือต้ององค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ</p> <p>(๔) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม</p> <p>(๕) เรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว</p> <p>(๖) เป็นเรื่องที่คณะกรรมการเคยพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เว้นแต่จะปรากฏ</p>	<p>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>ร่างที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>๑. ควรพิจารณาข้อยกเว้นให้ละเอียดรอบคอบว่าถูกต้องตามที่ควรจะเป็นหรือไม่ (มาตรา ๔๙ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรพิจารณาข้อยกเว้นกรณีคณะกรรมการอาจไม่รับพิจารณาหรือยุติการพิจารณา)</p> <p>๒. ไม่มีควมจำเป็นที่จะต้องกำหนดวรรคสองไว้แต่อย่างใด เนื่องจากกรณีไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คือไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแล้วจะมีกรณีที่จะส่งต่อไปเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้อย่างไร (มาตรา ๔๙ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p> <p>๓. การให้คณะกรรมการยุติเรื่องเป็นเรื่องภายในของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ (มาตรา ๕๐ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p> <p>๔. เห็นว่าเป็นการกำหนดหน้าที่และอำนาจเกินกว่าที่ร่างรัฐธรรมนูญฯ กำหนดไว้ตาม</p>	<p>๑. ความในร่างมาตรา ๓๙ สอดคล้องกับความเห็นในข้อ ๑ แล้ว</p> <p>๒. ความเห็นตามข้อ ๒ และข้อ ๔ เป็นความเห็นตามร่างเดิมซึ่ง กรธ. ได้ตัดความดังกล่าวออกแล้ว</p> <p>๓. ความเห็นตามข้อ ๓ กรณีการยุติเรื่องนั้น เห็นว่า ควรกำหนดกรณีการยุติเรื่องไว้ให้ชัดเจน</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>พยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป</p> <p>(๗) เรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่มีความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง</p>	<p>กระทรวงการต่างประเทศ</p> <p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>มาตรา ๒๔๗ (มาตรา ๒๘ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่องคดีอาญาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร)</p> <p>การดำเนินการตามมาตรา ๒๘ ตามร่างเดิมอาจเป็นการก้าวล่วงอำนาจการพิจารณาคดีของศาล และไม่ได้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่หลักการปารีส</p> <p>เห็นควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลทหารและศาลยุติธรรม ในคดีอาญาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรม หรือ ศาล ทหาร ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยเสนอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา</p> <p>เสนอให้เพิ่ม (๕) เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเลื่อนลอย ไม่มีสาระที่ควรรับไว้พิจารณา</p>	<p>ความใน (๑) สอดคล้องกับความเห็น ของกระทรวงการต่างประเทศ โดยได้ตัดเรื่องคดีอาญาที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหารออก</p> <p>ตามหลักการการปารีสหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในการยื่นคำร้องต่อศาลนั้นเป็นหลักการเสริมซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวหรือไม่ได้ ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว</p> <p>ความใน (๗) กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเป็นผู้กำหนดเรื่องอื่นที่อาจไม่รับพิจารณาไว้ด้วยแล้ว</p>
มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการ	งานสัมมนาที่รัฐสภา	ให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับ	ความในร่างมาตรา ๔๐ สอดคล้อง

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ประมุขสถาบันการศึกษาด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ ประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้น ปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และ เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ คณะกรรมการหรือผู้แทนอาจมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้</p> <p>ในกรณีที่มีสถานการณ์อันกระทบหรือเป็นการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ให้คณะกรรมการ ดำเนินการตรวจสอบแล้วจัดทำรายงานผลการประเมิน สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศในรายงานขึ้น เป็นการเฉพาะ เพื่อรายงานให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี ทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการ ทั่วไป</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกไม่ เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก็ได้แต่ต้องแจ้งให้รัฐสภาทราบ ใน กรณีที่ยังไม่สามารถเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและ คณะรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดเวลาที่ขยายโดยไม่มีเหตุอัน สมควร ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ</p> <p>การจัดทำรายงานตามมาตรานี้ ให้กระทำเป็นการ สรุป โดยอย่างน้อยในรายงานต้องประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ มนุษยชน โดยมีให้ระบุนรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผย ความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่</p>	<p>วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแก่สาธารณชน ภายในประเทศและนานาชาติ โดยให้รายงาน ตามความเป็นจริง ซึ่งการจัดทำรายงานต้องใช้ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน อย่างถูกต้อง ชัดเจน ดังนั้น คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และ ประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ จะต้องมีกรอบระยะเวลาในการจัดทำรายงาน ดังกล่าว โดยให้มีการเสนอรายงานต่อรัฐบาล รัฐสภา รวมทั้งเปิดเผยรายงานต่อสาธารณชน ด้วย</p>	<p>กับความเห็นที่เสนอ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
จำเป็น และต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และ ผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ ให้ หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการร้องขอ แจ้งข้อมูลหรือ ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการทราบ และให้นำ ความในมาตรา ๓๕ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม	สำนักงาน คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ	การกำหนดให้มีการจ้างบุคคลมาเป็นคณะ บรรณาธิการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำร่าง รายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนนั้น เป็นการสร้างกลไกที่ไม่จำเป็นและไม่เอื้อต่อ การทำงานของคณะกรรมการให้ของ คณะกรรมการ ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว นอกจากนี้ สำนักงานยังมีเจ้าหน้าที่ที่มี ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการ จัดทำรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิ มนุษยชนอยู่แล้ว	มีการแก้ไขโดยตัดเรื่องการตั้ง คณะบรรณาธิการออก ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ เสนอ
มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีแผนการ ดำเนินการตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่แต่ละ กรณีเป็นไปโดยไม่มีซ้ำซ้อน และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้	งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	๑.ควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจน มี การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีกฎหมาย คุ้มครองผู้ที่ปกป้องสิทธิมนุษยชน ในกรณีที่ไม่ สามารถแก้ไขปัญหาได้ต้องมีการ เสนอแนะแนวนโยบายในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวไม่ควรมุ่งแก้ปัญหาในรายการนี้ แต่	ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๔๒ มีเนื้อหาสอดคล้องกับความเห็น ตามข้อ ๑ และข้อ ๓ แล้ว
มาตรา ๔๒ ในกรณีที่เกิดกรรมการเห็นว่าการ แก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการละเมิดสิทธิ มนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดซ้ำอีก จำเป็นต้องมีการ กำหนดมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิ มนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อ			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป		ควรแก้ไขปัญหาในภาพรวม ๒.ให้มีการแจ้งมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อให้แก้ไข ถ้าหน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีหามาตรการแก้ไข หรือให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ ๓.ควรเสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	
มาตรา ๔๓ ในกรณีของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงานหรือข้อเสนอแนะตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	คณะกรรมการไม่มีอำนาจกำหนดให้องค์กรที่รับเรื่องจากคณะกรรมการดำเนินการแจ้งผลเพื่อทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๕๐ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)	เป็นความเห็นตามร่างเดิมซึ่งกรธ. ได้ตัดทบทบัญญัติดังกล่าวออกแล้ว
ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหรือผลการดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปได้	งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	ตามที่ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเผยแพร่กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอให้สาธารณชนทราบ ก็ได้ เห็นว่า อาจทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง จึงควรต้อง	การเผยแพร่รายงานการไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเป็นมาตรการหนึ่งในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งหากหน่วยงานมีเหตุผลในการไม่ปฏิบัติตามก็ย่อมมีข้อเท็จจริงในส่วนนี้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๔ เมื่อความปรากฏแก่คณะกรรมการว่ามีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการต้องตรวจสอบและชี้แจงหรือจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องของสถานการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้สรุปไว้ในรายงานตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ด้วย	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ให้ความคุ้มครองหน่วยงานดังกล่าวด้วย เป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องอยู่ในร่างมาตรา ๒๓ และเป็นกรณีที่คณะกรรมการ “ต้อง” พิจารณาตรวจสอบเรื่องเช่นนี้ มิใช่ “อาจ” (มาตรา ๖๖ ตามร่างเดิมที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีรายงานข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม)	ได้อยู่แล้ว จึงมิได้แก้ไขตามความเห็นที่เสนอ ร่างมาตรา ๔๔ มีการแก้ไขเพิ่มเติมสอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว
	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	การกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง โดยใช้ถ้อยคำดังกล่าวนั้น อาจทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติได้ โดยเฉพาะในกรณีที่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดทำให้ความปรากฏต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตรวจสอบและชี้แจงทุกกรณี ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการในการพิจารณาว่าเรื่องใดสมควรจะต้องตรวจสอบและชี้แจง ดังนั้นจึงเห็นควรบัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวไว้เป็นไปตามที่	การให้ เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมนั้น ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมนั้น ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เพราะเรื่องดังกล่าวไม่ได้เป็นอำนาจแต่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องทำตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗ บัญญัติไว้ ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหาที่เหมาะสมแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
	สำนักงาน คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ	เสนอให้บัญญัติหน้าที่ของ คณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗(๔) แยกออกจากหน้าที่ในการตรวจสอบการ ละเมิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗(๑) และควรมีบัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการใน การรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้าน สิทธิมนุษยชนของประเทศ ตามวรรคสอง ให้แยกออกจากหน้าที่ในการรายงาน ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง เนื่องจาก ในวรรคท้ายของมาตรานี้ได้กำหนดให้การ จัดทำรายงานตามมาตรา นี้ต้อง ประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน ซึ่งรายละเอียดของรายงาน ดังกล่าว ไม่น่าจะสอดคล้องกับหน้าที่ของ คณะกรรมการในการรายงานข้อเท็จจริงที่ ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง	มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับความเห็น ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติแล้ว
มาตรา ๔๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้น ปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป			
มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอื่นทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตาม คำสั่งศาล ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามหมวดนี้ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นี้ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย	งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	๑. ไม่สามารถคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล เจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ได้อย่างเพียงพอ ๒. การที่กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ รัฐดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ถ้าการชี้แจงนั้นสุจริตให้ได้รับความคุ้มครองให้มีต้องรับผิดชอบทางแพ่ง และอาญา	๑. ความเห็นตามข้อ ๑ เห็นว่า เพื่อเป็นการให้ความเห็นคุ้มครองแก่ผู้ให้ ข้อมูลหรือความเห็น หรือผู้แจ้งหรือผู้ ร้องเรียน ร่างมาตรา ๕๙ จึงได้ กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ เปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุ ตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจาก การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ๒. ความเห็นตามข้อ ๒ เห็นว่า หากเจ้าหน้าที่กระทำโดยสุจริตย่อม ได้รับความคุ้มครองตามหลักทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หมวด ๓ มาตรา ๔๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติ บุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ	กระทรวงการ ต่างประเทศ	ช่วยประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติ หน้าที่ของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ	ความที่บัญญัติไว้เนื้อหา เหมาะสมและตามหลักกฎหมาย ทั่วไปคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ตาม ความเห็นที่เสนอแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๔๘ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรรฎการกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น</p> <p>(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ</p> <p>(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>๑. ควรแก้ไขสภาพปัญหาในปัจจุบันในเรื่องการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ต้องปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการทำงานตามความต้องการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในแต่ละชุดซึ่งไม่มีความแน่นอน และให้ความสำคัญแต่ละเรื่องแตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน</p> <p>๒. ควรให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้รายงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการ</p> <p>๓. ควรให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนมีอำนาจในการให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ได้รับความเสียหายด้วย</p>	<p>๑. ความเห็นข้อ ๑ ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางในการวางระเบียบของคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานไว้แล้ว ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานของสำนักงานในการทำหน้าที่หน่วยธุรการเป็นไปในแนวทางเดียวกันมากขึ้น</p> <p>๒. ความเห็นข้อ ๒ สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๘ วรรคสอง และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสอง ที่กำหนดให้คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นบุคลากรในสำนักงานเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการได้</p> <p>๓. ความเห็นตามข้อ ๓ เป็นเรื่องที่สำนักงานสามารถที่จะดำเนินการได้เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการบรรรฎการกิจได้อยู่แล้วตามร่างมาตรา ๔๘</p>
<p>มาตรา ๔๙ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจอรรถาธิบายหรือประกาศ ในเรื่อง</p>	<p>สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ</p>	<p>๑.กรณีการจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดสำนักงานขึ้นในภูมิภาคนั้น เห็นว่า ไม่มี</p>	<p>ไม่ได้กำหนดให้มีการตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังต่อไปนี้	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและ ขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว</p> <p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงิน เพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิ ประโยชน์อื่นของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของสำนักงาน</p> <p>(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ วินัยและการลงโทษทาง วินัย การร้องทุกข์ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงาน บุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๔) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน</p> <p>(๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๖) การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการ คัดเลือกเลขาธิการ</p> <p>(๗) การกำหนดระเบียบและการแต่งเครื่องแบบ ของกรรมการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ สำนักงาน</p> <p>(๘) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการ</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>ความจำเป็นเนื่องจากสามารถผ่านช่องทาง ของราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันหลายช่องทาง เช่น ศูนย์ดำรงธรรม ยุติธรรมจังหวัด สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือ ทางกฎหมาย หรือช่องทางภาคเอกชน เช่น สหภาพนายความอยู่แล้ว นอกจากนี้การ จัดตั้งสำนักงานขึ้นในภูมิภาคเป็นการ สิ้นเปลืองงบประมาณและกำลังคนอย่าง มาก (มาตรา ๓๓ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p> <p>๒.ควรเป็นส่วนราชการที่มีความเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงาน ภาครัฐ</p>	<p>มนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาค และ ความในวรรคหนึ่งกำหนดให้ สำนักงานอยู่ในกำกับดูแลของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานจึงมีความเป็นอิสระและ สอดคล้องกับความเห็นสภานิติ บัญญัติแห่งชาติ</p>
<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>๑. ควรให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนในภูมิภาคในทุกภูมิภาค เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว แก่ ประชาชนที่ได้รับความสะดวกพร้อมอย่างทั่วถึง</p> <p>๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนขาดการ ทำงานเชิงรุกและมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่ เพียงพอ โดยจากความไม่เพียงพอของ จำนวนบุคลากรที่มีจำนวน ๒๐๐ คน แต่มี เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในการตรวจสอบการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน จำนวน ๓๐ คน</p>	<p>๑. ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไก ให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใน การแจ้งหรือการร้องเรียนกรณีที่พบ เห็นว่ามีการกระทำละเมิดสิทธิ มนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการ สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้อง ดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอ เรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและ รวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มี</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>และผู้ช่วยเลขาธิการประจำประเด็นและประธานกรรมการและกรรมการ และการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว</p> <p>(๙) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุม การดำเนินงานของสำนักงานหรือการบังคับบัญชา เลขาธิการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ สำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>การดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๘) ต้องคำนึงถึง ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และ ความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระการรับผิดชอบที่ แตกต่างกันของบุคลากรแต่ละสายงานและระดับด้วย</p> <p>ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความเที่ยงธรรม ชาญและกำลังใจของบุคลากร</p> <p>ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่ลงนามในระเบียบ หรือประกาศที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบแล้ว และเมื่อ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p> <p>การจัดตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาคจะช่วยให้ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความครอบคลุมของการ รับข้อร้องเรียน และการตรวจสอบ</p> <p>กระทรวงการ ต่างประเทศ</p>	<p>เท่านั้น</p>	<p>สำนักงานส่วนภูมิภาคตามความเห็น ข้อ ๑ แต่อย่างใด</p> <p>๒. ส่วนความเห็นในข้อ ๒ เกี่ยวกับ การทำงานของคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาตินั้น ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติสามารถทำงานใน เชิงรุกได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้ แจ้งหรือผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติก่อนแต่อย่างใด สำหรับประเด็นเกี่ยวกับจำนวน บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้นร่าง มาตรา ๔๙ ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจ ของคณะกรรมการที่จะพิจารณา กำหนดได้โดยต้องคำนึงถึงความ มี ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความ คล่องตัว</p> <p>ร่างมาตรา ๓๔ ได้กำหนดกลไก ให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใน การแจ้งหรือการร้องเรียนกรณีที่พบ เห็นว่ามี การกระทำความผิดสิทธิ มนุษยชนต้องไม่มีลักษณะเป็นการ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
		ข้อเท็จจริงในพื้นที่	สร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็น และต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีสำนักงานส่วนภูมิภาคแต่อย่างใด
<p>มาตรา ๕๐ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ</p> <p>การได้อันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ไม่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการโดยอนุโลม</p> <p>การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ เป็น ก.พ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการข้าราชการสำนักงานได้ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด</p>	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	<p>๑. ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติองค์ประกอบของ ก.ส.ว่าเป็นอย่างไร (มาตรา ๓๗ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p> <p>๒. ไม่ควรระงับกฎหมายของรัฐสภา เนื่องจากข้าราชการฝ่ายรัฐสภามีกฎหมาย</p>	<p>สอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน โดยในการบริหารงานบุคคลให้ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ให้ คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี</p>		<p>เป็นการเฉพาะ ดังนั้น เมื่อสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน มี ก.ส.เป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลแล้วจึง เห็นควรอิงกับกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน (มาตรา ๔๑ ตามร่างเดิมที่เสนอ โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ๓. ควรแก้ไขให้สอดคล้องกับความเห็นของ คณะอนุกรรมการในร่างมาตรา ๔๑ (มาตรา ๔๒ ตามร่างเดิมที่เสนอโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	<p>ข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>
<p>มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าว ต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษ อย่างไร</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการก็ได้</p>	<p>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>เห็นควรกำหนดให้เลขาธิการรับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๐ (รับผิดชอบขึ้นตรงต่อองค์กรอิสระ)</p>	<p>ความในวรรคหนึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>
<p>ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>การกำหนดให้เลขาธิการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการนั้น จะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเลขาธิการจะมีความ</p>	<p>เรื่องตำแหน่งเลขานุการนั้นมีการกำหนดเหมือนกันในองค์กรอิสระทุกองค์กร(ยกเว้นคณะกรรมการ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		ยุ่งยากในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากจะต้อง รับคำสั่งจากกรรมการทุกคน รวม ๗ คน ดังนั้น จึงเห็นควรปรับแก้บทบัญญัติในเรื่อง ดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติได้เคยเสนอให้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา	ตรวจเงินแผ่นดิน)เพื่อให้สิทธิการ ขององค์กรอิสระต้องทำงานกับ กรรมการทุกคนไม่เฉพาะแต่กับ ประธานกรรมการเท่านั้น เพราะการ ทำงานในองค์กรอิสระเป็นลักษณะ first among equals กล่าวคือ กรรมการทุกคนมีความเสมอภาคกัน ประธานกรรมการจึงเป็นเพียงผู้ยืน อยู่หน้าแถวใหญ่ผู้ที่เท่ากันเท่านั้น ความที่บัญญัติไว้จึงมีเนื้อหา เหมาะสมแล้ว
	งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐	กรณีตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรมาจากกรร หาซึ่งอาจจะกำหนดให้มีวาระการดำรง ตำแหน่ง ๓ ปี หรือ ๔ ปี ให้อยู่ในตำแหน่ง ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้ ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควร คัดเลือกจากนักบริหารอาชีพไม่จำเป็นต้อง เป็นข้าราชการ แต่ควรมีความเข้าใจใน ประเด็นภารกิจขององค์กรอย่างแท้จริง	เนื่องจากสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีสถานะเป็นส่วนราชการ และ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ มีฐานะเป็น ข้าราชการจึงมีได้กำหนดวาระการ ดำรงตำแหน่งไว้ แต่ได้กำหนดให้ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนด คุณสมบัติ วิธีการสรรหา และการ คัดเลือกเลขาธิการได้ เพื่อให้ได้ บุคคลที่เหมาะสม
มาตรา ๕๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็น	สำนักงาน	การกำหนดให้การบรรจุและแต่งตั้งให้	แก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับ บุคคลที่เหมาะสม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง</p> <p>(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการเมื่อได้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกตามมาตรา ๔๙ (๖) แล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง</p> <p>(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงนอกจาก (๑) หรือเทียบเท่า เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง</p> <p>(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ดำรงตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตำแหน่งบริหารระดับต้นขึ้นไป ให้คณะกรรมการเป็นผู้คัดเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งดังกล่าว และให้ประธานกรรมการสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นั้น เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทั่วไปในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ ดังที่ปรากฏในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่างๆ เช่น พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๗ และ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔๒ เนื่องจากหลักเกณฑ์การบรรจุแต่งตั้งข้าราชการตามบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดให้ตำแหน่งบริหารระดับต้นต้องมีผู้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แต่เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ</p>	<p>ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว</p>
<p>มาตรา ๕๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการแทนก็ได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน</p> <p>มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ประกอบด้วย</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาปริมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง</p> <p>ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย</p> <p>มาตรา ๕๗ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณ</p>	<p>สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ</p>	<p>การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีทั้งสามวรรคควรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่น</p>	<p>ความในมาตราที่เสนอคัดค้านกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว</p>
	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกาสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>รายงานประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p> <p>การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการเป็นการเฉพาะกรณี</p> <p>ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลค่าของเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลางส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ</p>			
<p>มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี</p> <p>ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่า เพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>หมวด ๔ บทกำหนดโทษ</p> <p>มาตรา ๕๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ คณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวาง</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>บทเฉพาะกาล</p> <p>มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรง ตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p> <p>ให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิ ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทน อื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐</p>	<p>การสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ชุดใหม่ควรกระทำได้ทันทีโดยไม่ควรรอให้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนชุดปัจจุบัน พ้นวาระ</p>	<p>เนื่องจากวิธีการได้มาซึ่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุด ปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับหลักสากล เกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ ต้องมาจากความหลากหลายของภาค ส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติม ให้เริ่มดำเนินการสรรหา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนับแต่ วันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งสอดคล้อง กับความเห็นที่เสนอแล้ว</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก โดยให้คำนวณระยะเวลาตั้งแต่วันที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่ตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่</p> <p>ในกรณีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p> <p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p> <p>การบัญญัติเช่นนี้ ไม่มีเหตุผลเพียงพอและไม่เป็นธรรมแก่ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งผ่านหลักเกณฑ์และกระบวนการในการสรรหาที่ถูกต้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งไม่มีหลักประกันใด ๆ ว่าการสรรหาใหม่จะได้มาซึ่งบุคคลที่ดีมีคุณธรรม และมีความรู้ความสามารถมากกว่ากรรมการชุดปัจจุบัน จึงเห็นควรบัญญัติบทเฉพาะกาลในเรื่องดังกล่าวไว้ดังนี้ “มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๒๕๕๒ ....”</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความที่บัญญัติไว้มีเนื้อหาเหมาะสมแล้ว</p>
<p>มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้ตั้งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตาม</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งของประชาชนแห่งชาติ</p> <p>กระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจดแจ้ง และการเลือกตั้งกันเองตามมาตรา ๑๑วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p> <p>(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจดแจ้งและดำเนินการรับจดแจ้งการเป็นองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่ที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ</p> <p>(๓) ให้องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๒)</p> <p>(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีข้อตกลงวิธีการเลือกตั้งกล่าว</p> <p>(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๔) (๖) ให้กรรมการสรรหาคำแนะนำการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๕) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคำดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม			
มาตรา ๖๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๖๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้			
<p>มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>ให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>เสนอให้แก้ไขถ้อยคำจาก “พนักงาน” เป็น “พนักงานราชการ” เพื่อให้สอดคล้องกับตำแหน่งปัจจุบันของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน</p>	<p>ได้แก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๖๔ ให้สอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว</p>
<p>มาตรา ๖๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการตามมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์</p>			

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
			ตอบแทนเช่นเดียวกับประธานกรรมการหรือกรรมการใน องค์กรอิสระอื่น แล้วแต่กรณี
			มาตรา ๖๖ บรรดาระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้ บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
			มาตรา ๖๗ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ตามหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตาม พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการ ดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)